

SLUŽBENI GLASNIK

DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

ISSN 1332-6287

Broj 6, godina X, Dubrovnik, 30. prosinca 2003. godine
Uprava i uredništvo: Gundulićeva poljana 1, tel: 351-416 /list izlazi po potrebi/

S A D R Ź A J

ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA

160. **Odluka** o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije.....209

160

Na temelju odredbe članka 19. Zakona o prostornom uređenju ("Narodne novine" br. 30/94., 68/98. i 61/00.), Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije br.3/00.") članka 16. Statuta Dubrovačko-neretvanske županije ("Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije" br. 6/01.), suglasnosti Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja Klasa: 350-02/02-04/0021, Urbroj: 531-08-01-2 od 5. srpnja 2002. te Klasa: 350-01/02-04/0021, Urbroj: 531-08-01-2 od 6. rujna 2002., dopune suglasnosti Klasa: 350-02/02-04/021, Urbroj: 531-09-03-4 od 29. listopada 2003., suglasnosti Ministarstva poljoprivrede i šumarstva Klasa: 350-05/01-01/53, Urbroj: 525-09/01-02 od 25. siječnja 2002., suglasnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Dubrovniku Klasa: 350-01/01-01/09, Urbroj: 2117-25-03/-01-06 od 7. studenog 2001. te mišljenja Ministarstva obrane, Sektor za gospodarenje, Uprava za graditeljstvo i zaštitu okoliša, Klasa: 350-02/01-01/3, Urbroj: 512M3-0202-01-4 od 31. svibnja 2001., Skupština Dubrovačko-neretvanske županije na 19. sjednici, održanoj 30. listopada, 06. studenog i 23. prosinca 2003.godine donijela je

ODLUKU

o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije

Članak 1.

Donosi se Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: PPDNŽ).

Članak 2.

PPDNŽ je sastavni dio ove Odluke i sadrži:

a) Tekstualni dio:

I. OBRAZLOŽENJE

1. Polazišta
2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja
3. Plan prostornog uređenja

II. ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. Uvjeti razgraničenja prostora prema obilježju, korištenju i namjeni
2. Uvjeti određivanja prostora građevina od važnosti za Državu i Županiju
3. Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u prostoru
4. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti u prostoru
5. Uvjeti određivanja građevinskih područja i korištenja izgrađenog i neizgrađenog dijela područja
6. Uvjeti (funkcionalni, prostorni, ekološki) utvrđivanja prometnih i drugih infrastrukturnih sustava u prostoru
7. Mjere očuvanja krajobraznih vrijednosti
8. Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina
9. Postupanje s otpadom
10. Mjere sprječavanja nepovoljna utjecaja na okoliš
11. Mjere provedbe

b) Grafički dio:

KARTOGRAFSKI PRIKAZI (M 1:100 000):

1. Korištenje i namjena prostora
 - 2.1.1. Infrastrukturni sustavi - Cestovni promet
 - 2.1.2. Infrastrukturni sustavi - Željeznički, pomorski i zračni promet
 - 2.2. Infrastrukturni sustavi - Pošta i telekomunikacije
 - 2.3. Infrastrukturni sustavi - Energetski sustavi
 - 2.4.-2.5. Infrastrukturni sustavi - Vodno gospodarski sustav i Obrada, skladištenje i odlaganje otpada
 - 3.1.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih uvjeta korištenja - Prirodna i graditeljska baština
 - 3.1.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Uvjeti zaštite graditeljske baštine
 - 3.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju
 - 3.3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Područja primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite

KARTOGRAMI (M 1:200 000)

1. Teritorijalno-politički ustroj
2. Administrativna središta i razvrstaj državnih i županijskih cesta
3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta
 - 4.1. Infrastrukturni sustavi - Cestovni promet
 - 4.2. Infrastrukturni sustavi - Željeznički, pomorski i zračni promet
 - 4.3. Infrastrukturni sustavi - Pošta i telekomunikacije
 - 4.4. Infrastrukturni sustavi - Energetski sustavi
 - 4.5. Infrastrukturni sustavi - Vodnogospodarski sustav
5. Postupanje s otpadom

Članak 3.

ODREDBE ZA PROVOĐENJE

1. **UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI**
(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)
 1. Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: PPDNŽ) uvažavanjem prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja, te organizaciju, zaštitu, korištenje i namjenu prostora Dubrovačko-neretvanske županije (u daljnjem tekstu: Županije).
 2. PPDNŽ sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja regionalnog značenja, sustav razvojne regionalne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, za očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge elemente od važnosti za Županiju.

3. U PPDNŽ se razvitak središnjih naselja temelji na načelu policentričnog razvitka, poticajima investicijske politike i decentralizaciji gospodarskih struktura, a ostvaruje se, uz prethodno osiguranje prostornih preduvjeta, izgradnjom kvalitetnog prometnog, vodnogospodarskog i energetskog sustava, u opsegu koji omogućava planirani razvitak gradskih i ostalih važnijih naselja.
Gospodarenje prostorom Županije provoditi će se na načelima održivog razvoja, racionalnog korištenja i zaštite prostora.
4. U prostoru Županije prema prirodnim obilježjima razlikuju se funkcionalne cjeline priobalnog, otočnog i zagorskog područja, kojima pripadaju sljedeći gradovi i općine:
- priobalno područje: gradovi Dubrovnik, Ploče i Opuzen te općine Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje i Slivno,
 - otočno područje: Grad Korčula te općine Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Mljet, Orebić, Trpanj, Janjina i Ston,
 - zagorsko područje: Grad Metković i općine Pojezerje, Zažablje i Kula Norinska.
5. Prostor Županije u odnosu na zemljopisni položaj dijeli se na:
- kontinentalno područje: gradovi Ploče, Metković, Opuzen te općine Dubrovačko primorje, Konavle, Kula Norinska, Pojezerje, Slivno, Zažablje i Župa dubrovačka,
 - kontinentalno-otočno područje: Grad Dubrovnik,
 - otočno područje: Grad Korčula te općine Blato, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Smokvica i Vela Luka,
 - poluotočno područje: općine Janjina, Orebić, Ston i Trpanj.
6. Obalno područje je krajobrazna cjelina sa statusom područja s posebnim ograničenjima u korištenju, sukladno posebnom propisu, kojim će se odrediti uređenje i zaštita takvog područja.
Kopneni dio obalnog područja određuje prostor uključivo s pomorskim dobrom do 1000 m od obale ili 50 mnm (mjerodavna je bliža udaljenost od obale), u koji su uključena ukupna građevinska područja naselja s povijesnim središtem uz obalu i građevinska područja izdvojenih gospodarskih namjena, ako im je barem 2/3 površine u tom prostoru.
Morski dio obalnog područja uključuje prostor do 200 m od obale ili 10 m dubine (mjerodavna je dalja udaljenost), u koji su uključene ukupne površine za gospodarske i druge namjene (lučki akvatorij, nautički objekti, marikultura i dr.) u tom prostoru, kao i one koje se dijelom nalaze ili planiraju na udaljenosti većoj od 200m od obale.
7. U prostoru Županije su na temelju geomorfološke raščlambe kopnenog dijela obalnog područja, batimetrijskih, fizikalno-kemijskih i bioloških značajki izdvojena sljedeća područja:
- vanjska obalna zona i otvoreno more,
 - Koločepski kanal,
 - Mljetski kanal,
 - Neretvanski, Korčulanski i Pelješki kanal
 - Župski zaljev,
 - Mljetska jezera,
 - estuarij Omble i Gruška luka,
 - Malostonski zaljev,
 - akvatorij ušća Neretve.
8. Prostor Županije obzirom na smještaj pojedinih gradova i općina na teritoriju Države, dijeli se na:
- pogranično područje,
 - ostalo područje.
- U pogranično područje pripadaju:
- na kopnu: Grad Metković te općine Pojezerje, Kula Norinska, Zažablje i Slivno
 - na kopnu i moru: Grad Dubrovnik te općine Dubrovačko primorje, Župa dubrovačka i Konavle,
 - na moru: općine Mljet, Lastovo i Ston.

U ostalo područje pripadaju: gradovi Korčula, Opuzen i Ploče te općine Blato, Janjina, Lumbarda, Orebić, Smokvica, Trpanj i Vela Luka.

9. Korištenje i namjena prostora uvjetovani su osnovnim obilježjima prostora i određenjem površina:
- naselja,
 - izdvojenih namjena izvan naselja,
 - infrastrukturnih sustava izvan naselja,
 - poljoprivrede i šumarstva te
 - voda i mora - akvatorij.
10. Površine za razvoj i uređenje prostora određuju se:
- u građevinskom području,
 - izvan građevinskog područja
 - na posebno određenim područjima akvatorija.
11. **Građevinsko područje naselja** namijenjeno je izgradnji naselja, a sastoji se od izgrađenog dijela i dijela predviđenog za daljnji razvoj. U građevinskom području se zadovoljavaju funkcije stanovanja i drugih funkcija sukladnih značenju i važnosti naselja (javna i društvena namjena, gospodarska (produktivna, poslovna, ugostiteljsko-turistička, turistička (luke posebne namjene i sl.)), športsko-rekreacijska namjena, javne zelene površine, površine infrastrukturnih sustava, groblja, posebna namjena - obrana i dr.).
12. **Građevinsko područje izdvojene namjene izvan naselja** je površina određena za gospodarsku (produktivna, poslovna, ugostiteljsko-turistička, iskorištavanje mineralnih sirovina, akva/marikultura), športsko-rekreacijsku i komunalnu namjenu (groblja), koja se zbog svoje veličine, strukture i načina korištenja smješta izvan naselja. U površinama iz stavka 1. ove točke ne može se planirati nova stambena namjena.
13. Površine infrastrukturnih sustava dijele se za:
- građevine prometa i građevine veza:
 - kopnene (ceste, željeznice, terminali, naftovodi, plinovodi, optički kabeli i dr.),
 - pomorske (luke, pristaništa, sidrišta, privezišta) i
 - zračne (aerodromi, helidromi).
 - građevine vodnogospodarskog sustava za:
 - vodoopskrbu - vodozahvati i prijenos vode,
 - korištenje i zaštitu voda - zaštitne i regulacijske građevine i
 - odvodnju oborinskih i otpadnih voda - odvodni kanali, uređaji za čišćenje i ispusti,
 - energetske građevine za proizvodnju, transformaciju i prijenos energenata (električna energija, plin, ugljen, nafta, vjetar).
14. Površine infrastrukturnih sustava razgraničuju se na:
- koridore infrastrukturnih građevina i
 - površine za ostale dijelove infrastrukturnih građevina.
15. Infrastrukturni koridor je prostor namijenjen za smještaj građevina i instalacija infrastrukturnih sustava unutar i izvan građevinskog područja.
16. Infrastrukturni koridori određuju se prema sljedećim kriterijima:

SUSTAV	PODSUSTAV		GRAĐEVINA	KORIDOR GRAĐEVINE (m)		NAPOMENA
	vrsta	kategorija		vrsta	postojeća	
PROMETNI	željeznica	državna	brza transeuropska	6 ili 13	400	jedno ili dvokolosječna
			magistralna	6 ili 11	200	
			I. reda	6 ili 11	200	
	ceste	državna	autoceste	105	200	
			brze ceste	85	150	
			ostale	70	100	
			županijska	županijske	40	70

TELEKOMUNIKACIJE	kablovska	državni	međunarodni	1	1	uz javne površine i građevine
	kanalizacija	županijski	magistralni	1	1	
VODOOPSKRBA I ODVODNJA	vodovodi	državni	magistralni	6	10	
		županijski	ostali	6	10	
	kolektori	županijski	kolektor	6		
ENERGETIKA	naftovod	državni	međunarodni magistralni	40	100	
			magistralni	20	60	
	plinovod	državni	međunarodni magistralni	40	100	
			županijski	magistralni	20	60
	dalekovod	državni	dalekovod 380 V	38	200	(60) projektirani
			dalekovodi 220V	23	100	(50) projektirani
županijski			dalekovodi 110V	19	70	(25) projektirani

- 17. Izvan građevinskog područja** mogu se prema smjernicama i kriterijima utvrđenim u prostornim planovima uređenja općine/grada planirati zahvati u prostoru za:
- infrastrukturne građevine (promet, energetika, vodno i pomorsko gospodarstvo i dr.),
 - zdravstvene i rekreacijske građevine,
 - građevine obrane,
 - istražne prostore i eksploatacijska polja mineralnih sirovina na kopnu i u moru,
 - zahvate akvakulture/marikulture,
 - stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma, ako su u funkciji poljoprivrednih djelatnosti,
 - rekonstrukciju legalno izgrađenih stambenih građevina u postojećim gabaritima.
- U gradnji izvan građevinskog područja treba spriječiti:
- formiranje naselja, ulica i skupina građevnih čestica,
 - zauzimanje obalnog područja,
 - korištenje prostora vrijednih, posebno uređenih poljoprivrednih zemljišta, osim za potrebe objekata akvakulture/marikulture.
- 18.** U planiranju infrastrukturnih sustava treba prvenstveno koristiti postojeće trase i zajedničke koridore za više novih vodova, radi zaštite šuma i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta i sprječavanja razaranja cjelovitosti prirodnih i od čovjeka stvorenih struktura.
- 19.** Na poljoprivrednim površinama kao kultiviranim područjima, ljudske aktivnosti se odvijaju u funkciji poljoprivrede, voćarstva, vinogradarstva, stočarstva i marikulture.
- 20.** Poljoprivredne površine isključivo osnovne namjene za poljoprivrednu proizvodnju određene su kao:
- osobito vrijedno obradivo tlo,
 - vrijedno obradivo tlo,
 - ostalo obradivo tlo.
- 21.** Na šumskim i vodnim površinama, ljudske aktivnosti se odvijaju isključivo u funkciji zaštite i očuvanja relativno stabilnih ekosustava ili u funkciji ograničenog i kontroliranog gospodarskog iskorištavanja prirodnih resursa (šumarstvo, vodno gospodarstvo, lovstvo, rekreacija i turizam).
- 22.** Šumske površine određene prema namjeni su:
- posebne i rekreativne šume,
 - gospodarske i zaštitne šume.
- 23.** Vodne površine određene prema namjeni, korištenju i zaštiti su:
- jezera (Baćinska jezera, jezero Kuti),
 - vodotoci (rijeka Neretva, Ombla, Ljuta)
 - blatine i slatine (na otoku Mljetu).

24. Razgraničenje morske površine - akvatorija provodi se određivanjem namjene za:
- prometne djelatnosti (lučki bazeni, sidrišta i plovni putovi),
 - ribarenje (zone ribarenja utvrđene prema Zakonu o morskom ribarstvu NN, broj 46/97. i Pravilniku o granicama u ribolovnom moru Republike Hrvatske NN, broj 46/96.),
 - rekreaciju (dijelovi akvatorija uz obalu koji su namijenjeni kupanju i sportovima na vodi),
 - ostale djelatnosti (eksploatacija podmorskih sirovina i dr.).
25. Način korištenja prostora za određenu namjenu utvrđuje se vodeći računa o vrsti i opsegu zaštite i očuvanja:
- prirodnih resursa: vode, šume, plodno tlo, biljni i životinjski svijet, krajobraz, biološka raznolikost i dr. u cilju zadržavanja biofizičke strukture i daljnjeg razvoja relativno stabilnih ekosustava,
 - osobito vrijednih predjela u cilju racionalnog korištenja i zauzimanja prostora i očuvanja identiteta osobito ruralnog krajolika,
 - okoliša unutar izgrađenih (urbanih područja) u cilju zaštite zdravlja i unapređenja života ljudi i ostalih živih bića (tlo, voda, zrak, buka, otpad i dr.)
26. Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora prikazani su u kartografskim prikazima 1. "Korištenje i namjena prostora", 2. "Infrastrukturni sustavi i mreže" i 3. "Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora", sve u mjerilu 1:100 000.
27. Detaljnije razgraničenje pojedinih zona i kategorija, načina i uvjeta korištenja i uređenja određuje se u prostornim planovima uređenja općina/gradova, na temelju programskih smjernica određenih u PPDNŽ i u skladu s odgovarajućim propisima.
28. Radi šireg objašnjenja ovih Odredbi za provođenje preporuča se korištenje ostalog dijela teksta i grafičkog dijela PPDNŽ.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

29. Na području Županije prema Uredbi o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku (NN, broj 6/00.), građevine od važnosti za Republiku Hrvatsku su sljedeće:

Prometne građevine

Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

- Jadransko-Jonska autocesta (Jadranska autocesta) i krak autoceste (alt.brza cesta) Dubrovnik-Čilipi-Debeli Brijeg (planirano),
- TEM II. autocesta Ploče-Metković-Sarajevo-Osijek-Republika Mađarska (planirano)
- Spojne prometnice između Jadransko-Jonske autoceste i prometne mreže nižeg reda sa čvorova (planirano),
- Brza cesta Dubrovnik-Orsula-Brgat (planirano),
- (Brza) cesta Ploče-Pelješac-Rudine (planirano).

Međunarodni cestovni prijelazi:

- Stalni međunarodni granični cestovni prijelazi I. kategorije: Metković-Doljani,
- Granični prijelazi na Jadransko-Jonskoj (Jadranskoj) i TEM II. autocesti (planirano).

Željezničke građevine s pripadajućim građevinama, postrojenjima i uređajima osim industrijskih kolosijeka:

- magistralna željeznička pruga II. reda Ploče-Metković,
- brza duž jadranska željeznica (planirano).

Zrakoplovne građevine:

- sekundarna međunarodna zračna luka Dubrovnik - "4 E" kategorija),
- tercijarna zračna luka Ploče - "2 C" kategorija (planirano),
- tercijarna zračna luka Korčula - "2 C" kategorija (planirano).

Pomorske građevine:

- luka osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja Gruž - putnička luka,
- luka osobitog (međunarodnog) gospodarskog značaja Ploče,
- luka nautičkog turizma ACI marina "Miho Pracat" - Komolac,
- luka nautičkog turizma ACI marina Korčula,
- nautičko-turistički centar Babin Kuk (planirano),
- marina Jurjeva Luka (planirano).

Energetske građevine**Elektroenergetske građevine:**

- hidroelektrana "Dubrovnik" u Platu,
- hidroelektrana "Ombla" (planirano),
- dalekovod 2x220 kV Plat-Trebinje,
- dalekovod 220 kV DS HE "Dubrovnik" - TS "Plat" (planirano),
- dalekovod 220 (400) kV DS Plat-Zagvozd (planirano),
- TS Plat 220 (400) kV (planirano),
- TS Imotica 220 (400) kV (planirano),
- TS Dubravica Metković 220 (400) kV (planirano),
- rasklopno postrojenje 220 kV "Plat".

Građevine za transport plina s pripadajućim objektima, odnosno uređajima i postrojenjima:

- magistralni plinovod Gradac (granica sa Splitsko-dalmatinskoj županijom)-Ploče-Opuzen,
- magistralni plinovod Opuzen-Metković-granica sa BiH,
- magistralni plinovod Opuzen-Dubrovnik.

Vodne građevine**Zaštitne građevine:**

- lijevi nasip Neretve, dionica "Opuzen-Metković",
- lijevi i desni obrambeni nasip Neretve sa obrambenim zidom u Kominu, dionica "More-Opuzen".

Građevine za korištenje voda:

- vodoopskrbni sustav Dubrovnik,
- vodoopskrbni sustav Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo.

Proizvodne građevine:

- brodogradilište "Inkobrod" u Korčuli,
- brodogradilište "Greben".

Građevine za postupanje s otpadom:

- građevina za predobradu i privremeno skladištenje opasnog otpada na lokaciji županijskog centra za gospodarenje otpadom (planirano).

Građevine na zaštićenom području

- sve građevine u Nacionalnom parku "Mljet" za koje se izdaje građevna dozvola prema posebnom zakonu, osim obiteljske kuće.

Športske građevine:

- golf igralište - Suvarevina, Ljuta/Zastolje u Općini Konavle (planirano),
- golf igralište - plato Srđa u Gradu Dubrovniku (planirano),
- golf igralište - lokalitet Rudine u Općini Dubrovačko primorje (planirano).

Građevine posebne namjene:

- vojne građevine i građevine od posebnog značaja za obranu države, sukladno posebnim propisima (kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora).

30. Građevine od važnosti za Županiju su:**Prometne građevine:**

Granični prijelazi II. kategorije:

- Klek - Neum 1,

- Zaton Doli - Neum 2,
- Mali Prolog - Crveni Grm,
- Gornji Brgat - Ivanica,
- Debeli Brijeg - Sutorina.

Pomorske građevine:

- luke županijskog značaja.

Energetske građevine

Elektroenergetske građevine:

- hidroelektrana "Konavle" (planirano),
- hidroelektrana "Zavrelje" u Mlinima,
- dalekovod 110 kV TS DS "Imotica" - TS "Ston" (planirano),
- dalekovod 110 kV HE "Dubrovnik"-TS "Plat" (planirano),
- dalekovod 110 kV DS Plat-Komolac,
- dalekovod 110 kV Komolac-Ston,
- dalekovod 110 kV Zakučac-Brač-Hvar-Korčula-Ston, dionica granica Županije - TS 110 kV "Blato" - TS 110 kV "Ston",
- dalekovod 110 kV Makarska-Opuzen, dionica granica Županije - TS 110 kV "Opuzen",
- dalekovod 110 kV Čapljina-Ston, dionica granica BiH - TS 110 kV "Ston" sa ogrankom za TS "Opuzen",
- dalekovod 110 kV Ploče-Vrgorac (planirano),
- dalekovod 110 kV Komolac - Trebinje,
- podmorski kabel+dalekovod 110 kV Stari Grad - Blato (planirano),
- dalekovod 110 kV Plat - Herceg Novi (planirano),
- dalekovod 110 kV Vrgorac - Opuzen (planirano),
- podzemni kabel 2x110 kV HE "Ombla" - TS "Komolac" (planirano),
- TS 110 kV "Ploče", "Korčula", "Bosanka", "Janjina" (planirano),
- TS 110 kV "Komolac", "Ston", "Blato", "Opuzen".

Građevine eksploatacije mineralnih sirovina:

- eksploatacijska polja i istražni prostori tehničkog građevnog kamena: Dubac, Mironja, Bijeli vir, Glavice, Podvlaštica, Kapja, Osojnik, Obiličevac, Močići, Pod sv. Lukom, Nogonja,
- eksploatacijska polja i istražni prostori arhitektonskog građevnog kamena: Visočani, Topolo, Stupa/Topolo, Mironja II, Smokovljani, Sreser, Vrnik, Oskorušica, Oštri rat, Vrbovica, Piske, Vaja, Humac, Humac II, Humac III,
- eksploatacijsko polje morske soli: Ston.

Vodne građevine

Zaštitne građevine:

- desni obrambeni nasip uz Malu Neretvu,
- nasip uz obodni kanal Vidrice,
- desni obrambeni nasip uz obodni kanal "Koševo-Vrbovci",
- matica Vrgorska - brana "Crni vir",
- tunel "Blato" Korčula,
- retencija "Konavosko polje" (planirano),
- obrambeni nasipi uz Konavosku Ljutu i Kopačicu (planirano),
- tunel "Bačina".

Građevine za melioracijsku odvodnju:

- melioracijski sustav donje Neretve,
- melioracijski sustav Konavosko polje,
- melioracijski sustav Vrgorsko polje.

Građevine za korištenje voda:

- vodoopskrbni sustav "Konavle zapad",
- vodoopskrbni sustav "Župa dubrovačka",
- vodoopskrbni sustav "Ploče",
- vodovod Dubrovačko primorje (vodovodni sustav priobalnog područja BiH - Neumski - vodovod),

- vodovodni sustav "Doljani" - Metković,
- vodovodni sustav "Butina",
- sustavi za zahvat i dovod vode za navodnjavanje u donjem toku Neretve (melioracijsko područje Opuzen-ušće, melioracijsko područje Koševo-Vrbovci),
- sustav za zahvat vode i dovod vode za navodnjavanje Konavoskog polja (planirano),
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Vrgorskog polja (planirano),
- sustav za zahvat i dovod vode za navodnjavanje Župskog polja (planirano).

Građevine za zaštitu voda:

- sustav za odvodnju otpadnih voda Dubrovnika,
- sustav za odvodnju otpadnih voda Neum - Mljetski kanal.

Građevine na zaštićenom području:

- građevine na području obuhvata predloženih parkova prirode "Elafitski otoci", "Donja Neretva" i "Lastovo" za koje se izdaje građevna dozvola prema posebnom zakonu, osim obiteljske kuće.

Ostale građevine:

- muzej u naselju Vid,
- veletržnica u dolini Neretve.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

3.1. Općenito

31. U PPDNŽ se u okviru razvoja gospodarske strukture utvrđuju osnovna usmjerenja za razmještaj sadržaja:
 - gospodarstva i komunalne infrastrukture,
 - ugostiteljstva i turizma,
 - poljoprivrede, stočarstva, ribarstva i marikulture,
 - šumarstva.
32. Razmještaj gospodarskih sadržaja prikazan je na kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora" u mjerilu 1:100 000.
33. Prostor za razvoj gospodarskih djelatnosti osigurat će se uvažavanjem prioriternih djelatnosti ovisno o značajkama i tipu prostora te na temelju kriterija predodređenosti prostora za određene djelatnosti.
34. U razmještaju sadržaja iz odredbe 31. težit će se boljem iskorištenju prostora i infrastrukture, popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona namijenjenih tim djelatnostima te sprječavanju neopravdanog zauzimanja novih površina.
35. U naseljima Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Opuzen i Lastovo poticat će se u cilju aktiviranja neiskorištenih potencijala ubrzani razvoj gospodarstva, a jačanjem funkcija i stvaranjem pretpostavki za postupnu preobrazbu obilježja u gradove srednje veličine, ta će naselja preuzeti funkciju žarišta i nositelja policentričnog razvitka pripadajućeg prostora u mreži gradova Županije.
36. Razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva poticat će se posebice u općinskim središtima i naseljima s više od 1000 stanovnika (Babino Polje, Vlaka, Slano, Trpanj, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić-Seoci, Mlinište, Lumbarda i Srebreno).
37. U planiranju gospodarskih sadržaja u prostornim planovima užih područja potrebno je primijeniti sljedeće normative:

	Površina cca m ² /zaposlenom
Proizvodnja kamena i pijeska	500
Proizvodnja građevinskog materijala	320
Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda	10
Mlinovi i pekare	60
Prerada mesa i proizvodi	60
Proizvodnja mlijeka i prerađivanje	70
Uljare	190
Prehrambena industrija	105
Proizvodnja alkoholnih pića	190
Proizvodnja bezalkoholnih pića	285
Proizvodnja pića	210
Svega:	
Bazna industrija	455
Prerađivačka industrija	100
Ukupno:	145

3.2. Gospodarstvo i komunalni objekti

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

38. Gospodarski sadržaji - industrijski objekti, malo gospodarstvo i poduzetništvo, obrtničke djelatnosti, sadržaji za eksploataciju mineralnih sirovina te sadržaji za turizam i ugostiteljstvo smještaju se u:
- građevinsko područje naselja,
 - građevinsko područje za izdvojene namjene.

39. Razmještaj gospodarskih sadržaja iz točke 38. prikazan je na kartografskom prikazu 1. "Korištenje i namjena prostora" u mjerilu 1:100 000.

40. U PPDNŽ postojeći gospodarski sadržaji razmješteni su prema proizvodnim namjenama usmjeravajućeg značenja u naseljima:

- pretežito industrijska: Dubrovnik, Korčula (lokalitet Dominče), Ploče, Blato (lokalitet južno od Veprijaka), Zvekovica,
- pretežito prehrambeno-prerađivačka: Osojnik, Čara, Račišće, Metković, Rogotin/Komin, Staševica, Komin, Blato (2), Topolo, Doli, Janjina, Drače, Gruda, Popovići, Maranovići, Trstenik, Potomje (lokalitet istočno od naselja i u polju), Kuna Pelješka, Donja Banda (lokalitet Županje Selo), Podgradina, Smokvica, Ston, Brijesta, Tomislavovac, Vela Luka (3), Badžula, područje srednje Župe,
- pretežito građevinarska: Podimoć, Podgradina, Bijeli Vir, Čelopeci,
- pretežito zanatska: Komolac, Blato (lokalitet istočno od Veprijaka), Smokovljani/Visočani, Lumbarda (lokalitet Humac), Vela Luka.

U PPDNŽ planirani gospodarski sadržaji razmješteni su prema proizvodnim namjenama usmjeravajućeg značenja:

- prehrambeno-prerađivačka: Kuna Pelješka, Stankovići, Lovište, Pijavičino (istočno i zapadno od naselja), Gornja Vručica,
- pretežito zanatska: Pobrežje, Raba.

41. U PPDNŽ postojeći gospodarski sadržaj razmješteni su prema poslovnim namjenama usmjeravajućeg značenja u naseljima:

- pretežito trgovačka: Dubrovnik (Lapad, Gruž, Batala), Komolac, Šipanska Luka, Lopud, Opuzen (lokalitet Tisno), Metković (robna kuća, prema Vidu i na ulazu u grad), Cavtat, Zvekovica, Vela Luka, Čibača, Srebreno, Kupari, Sustjepan (lokalitet Shell), Mokošica, Česvinica,
- pretežito uslužna: Dubrovnik (Babin Kuk), Komolac, Lastovo, Lumbarda (lokalitet Koludert), Vela Luka, Mokošica (bivše brodogradilište),
- komunalno-servisna: Dubrovnik (Remiza, Vijadukt), Čajkovića, Dubravica, Blato, Stankovići, Vela Luka.

U PPDNŽ planirani gospodarski sadržaj razmješteni su prema poslovnim namjenama usmjeravajućeg značenja:

- pretežito trgovačka: Rogotin/Komin, Rogotin, Bristva, Suđurađ, Opuzen (lokalitet Soline),
- pretežito uslužna: Korčula, Žrnovo, Čara, Opuzen (lokaliteti Luke i Soline), Komaji (bivša pilana), Zvekovica, Uble, Lumbarda (lokalitet Mindel), Babino Polje (lokalitet Žukovac), Otrić Seoci, Komolac,
- komunalno-servisna: Kuna, Točionik (lokalitet Donja Vas - varijanta 1 reciklažni centar), Majkovi (lokalitet Badovinje rupe - varijanta 2 reciklažni centar i Kumarni do - varijanta 3 reciklažni centar),
- garažno-poslovna: Dubrovnik (ispod škole Lapad, nogometni stadion, Gospino polje, Vijadukt, Ilijina glavica, ispod Žičare, Zlatni potok i uz hotel "Park"),
- mješovita pretežito poslovna: Rogotin (bivša posebna zona), Banići.

42. Gradnja novih, odnosno rekonstrukcija (proširenje) postojećih groblja utvrđuje se prostornim planom uređenja općine/grada na temelju programa uređenja groblja za vremensko razdoblje od najmanje trideset godina.
43. Smještaj groblja nije dopušten na poplavnim zemljištima, terenu s visokom podzemnom vodom i u izgrađenim dijelovima naselja, a udaljenost groblja od naselja mora biti najmanje 500 m.

3.3. Eksploatacija mineralnih sirovina

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora, kartografski prikaz 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju kartografski prikaz 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu - Područja primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite)

44. Postojeći i planirani zahvati eksploatacije mineralnih sirovina, posebno kamena, šljunka i pijeska u građevinarstvu, moraju se uskladiti u odnosu na zahtjeve zaštite okoliša i sa susjednim prostorom.
Područja za eksploataciju mineralnih sirovina prikazana su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora, a istražni prostori mineralnih sirovina prikazani su na kartografskom prikazu 3.2. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih ograničenja u korištenju i kartografskom prikazu 3.3. Uvjeti za korištenje, uređenje i zaštitu - Područja primjene posebnih uvjeta uređenja i zaštite, sve u mjerilu 1:100 000.
45. Nova eksploatacijska polja određivat će se na najmanje vizualno osjetljivim lokacijama temeljem geološko-rudarske osnove Županije, kojom će se definirati potencijalnost prostora po vrstama mineralnih sirovina, prijedlog gospodarenja te način sanacije tijekom korištenja i nakon zatvaranja eksploatacijskih polja odnosno uređenja prenamjenom napuštenih polja.
Eksploatacijska polja ne mogu se odobravati u zaštićenim dijelovima prirode, obalnom području, na prostoru šuma i osobito vrijednog poljoprivrednog zemljišta, infrastrukturnih koridora i unutar građevinskih područja. Ovisno o vrsti mineralne sirovine teži se otvaranju eksploatacijskih polja u podzemlju.
Na postojećim legalno odobrenim eksploatacijskim poljima moguća je eksploatacija mineralnih sirovina sukladno Zakonu.
46. Prostorni planovi uređenja gradova/općina moraju odrediti planskim mjerama sve elemente zaštite prostora i okoliša za vrijeme i poslije korištenja, uključivo sanaciju i konačnu namjenu površina za eksploataciju mineralnih sirovina, poglavito kamenoloma i iskopa šljunka.
U prostornim planovima iz stavka 1. ove točke eksploatacijska polja i istražni prostori mineralnih sirovina određuju se na sljedeći način:
- legalno eksploatacijsko polje, koje se prema posebnom propisu može koristiti odnosno proširiti (vremenski horizont prostornog plana),
 - legalno eksploatacijsko polje koje se može iskoristiti bez proširenja u planskom razdoblju,
 - potencijalni istražni prostor prema odgovarajućim stručnim podlogama,
 - odobreni istražni prostor,
 - postojeće nelegalno iskorištavanje mineralnih sirovina koje se u prostornom planu zadržava kao potencijalni istražni prostor,
 - postojeće nelegalno iskorištavanje mineralnih sirovina, koje se u prostornom planu ne zadržava i
 - napušteno eksploatacijsko polje koje treba sanirati.
47. Postojeća eksploatacijska polja mogu se koristiti (proširivati) u skladu s propisanim uvjetima, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati, revitalizirati ili prenamjeniti prema dokumentaciji za sanaciju izrađenoj na načelima zaštite okoliša.

Eksploatacijsko polje tehničkog građevnog kamena Krmača u Općini Lumbarda smješteno na samoj obali se zbog devastacije prostora ne zadržava u PPDNŽ i nakon sanacije će se prenamjeniti u turističku zonu. Napuštena eksploatacijska polja: Osobjava u Općini Janjina, Žukovac u Općini Mljet, Čilipi i Mikulići u Općini Konavle, Komolac u Gradu Dubrovniku i Giča u Općini Vela Luka treba sanirati i namijeniti sukladno odredbama PPUG/O.

48. Postojeća eksploatacijska polja mineralnih sirovina u Županiji su:

- tehnički građevni kamen: Blato (lokalitet Kapja), Podimoč (lokalitet Mironja), Stankovići (lokalitet Podvlaštica), Podgradina (lokalitet Glavice), Bijeli Vir (lokalitet Bijeli Vir), Brgat Gornji (lokalitet Dubac),
- arhitektonski građevni kamen Korčula (lokalitet Vrnik), Pupnat (lokalitet Piske), Visočani (lokalitet Visočani), Lumbarda (lokalitet Humac II.),
- morska sol Ston (lokalitet Ston),
- pijesak za održavanja plovnog puta: Ploče (lokalitet ušće Neretve).

Istražni prostori mineralnih sirovina u Županiji su:

- tehnički građevni kamen: Osojnik, Petrovo Selo (lokalitet Osojnik), Močići (lokalitet Močići), Ubli (lokalitet Nagonja)
- arhitektonski građevni kamen: Visočani (lokalitet Smokovljani), Sreser (lokalitet Sreser II.), Mravinca (lokalitet Mironja II.), Lumbarda (lokalitet Humac III.).

Potencijalni istražni prostori mineralnih sirovina u Županiji su:

- tehnički građevni kamen: Plina Jezero (lokalitet Obilježevac), Ubli (lokalitet Pod sv. Lukom),
- arhitektonski građevni kamen: Žrnovo (lokaliteti Oskorušica, Oštri rat i Vrbovica), Račišće (lokalitet Vaja), Lumbarda (lokalitet Humac), Topolo (lokalitet Topolo), Stupa/Topolo (lokalitet Stupa/Topolo).

49. Mogućnosti, uvjeti i ograničenja eksploatacije mineralnih sirovina unutar parkova prirode na postojećim eksploatacijskim poljima utvrditi će se Prostornim planovima područja posebnih obilježja.

3.4. Ugostiteljstvo i turizam

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

50. Razmještaj, kategorija, kapacitet, veličina i ostali pokazatelji ugostiteljsko-turističkih područja primijeniti će se u skladu s kvalitativnim značajkama prostora prema sljedećim smjernicama:

- prilagoditi nužno ponudu na turističkom tržištu globalnoj strategiji razvoja Županije,
- ulagati prilikom investiranja u turizam u prilagodbu po namjeni postojećih ruralnih naselja poštujući načela zaštite kulturnih dobara i tradicionalne gradnje (Ropa, Goveđari, Lisac, Točionik, Mravinca, Vidonje, Dobranje, Bačina, Maranovići, Lovorno, Doli, itd.),
- poticati razvoj turističkih kapaciteta kod privatnih iznajmljivača soba,
- usmjeriti gradnju novih kapaciteta u turizmu pretežito na kvalitetnu dopunu postojeće turističke ponude,
- stimulirati gradnju samo viših i visokih kategorija (npr. hoteli sa četiri i pet zvjezdica) investiranjem u postojeće ili nove objekte,
- dati prednost poboljšanju unutarnje i vanjske infrastrukture i zaštiti okoliša,
- ostvariti gradnju novih građevina na prirodno manje vrijednim područjima prema Provedbenim odredbama (t.54.-56.) i uskladiti ih s lokalnim oblicima gradnje,
- osigurati prostore za nove i atraktivne sadržaje (npr. golf igrališta - Konavle i Dubrovnik, Dubrovačko primorje, reprezentativni turistički-rekreacijski sadržaj za visoki turizam - ronjenje, jedrenje, rafting, jahanje i sl.).

51. Razmještaj sadržaja ugostiteljstva i turizma prikazan je na kartografskom prikazu PPDNŽ 1. "Korištenje i namjena prostora" u mjerilu (1:100 000).

52. U PPDNŽ struktura sadržaja za ugostiteljstvo i turizam je sljedeća:

- turistička naselja,
- turističke vile,
- auto-kampovi,
- hoteli,
- luke posebne namjene (marine, privezišta),
- ugostiteljski sadržaji.

53. U funkciji poboljšanja turističke ponude kao dio komunalne infrastrukture u svakom građevinskom području i naseljenom mjestu na obali predviđa se mogućnost uređenja privezišta prema prostornim mogućnostima, PPUO/G i PPPPO.

54. Postojeći sadržaji iz odredbe t. 52. raspoređeni su na području gradova i općina:

- turistička naselja: Dubrovnik (Rašica), Orašac (Vrtovi sunca), Blato (Priščapac), Lumbarda (apartmansko naselje Mala Glavica),
- auto-kampovi: Zaton (Soline), Orašac, Trsteno, Komin (lokalitet Jezero Modrič), Banja, Smokvina, Obod-Poluganje, Sreser, Lumbarda, Kućište, Metohija - Prapratno, Dubrava (lokalitet Luka), Vela Luka (Tečar),
- hoteli: Dubrovnik ("Belevedere", "Vila Dubrovnik", "Argentina", "Excelsior", "Imperijal", "Libertas", "Lero", "Palace", "Vis I" i "Vis II", "Komodor", "Adriatic", "Belevue", "Lapad", "Kompas", "Park", "Zagreb", "Petka", "Vila Elita", HTC Babin kuk, Donje Čelo ("Koločep"), Lopud ("Lafodija" i "Grand"), Šipanska Luka ("Šipan"), Korčula ("Marko Polo", "Bon Repos", "Korčula", "Liburna", "Park"), Metković ("Narona", "MB"), Opuzen ("Delta"), Ploče ("Jadran"), Blato ("Lipa"), Slano ("Admiral", "Osmine"), Cavtat ("Croatia", "Cavtat", "Albatros", "Epidaurus"), Pasadur ("Pasadur"), Lumbarda - "Lumbarda", "Lovor", "Norik"), Kućište ("Perna"), Podgorje ("Rathaneum", "Bellevue"), Klek, Smokvica - Brna, Ston ("Ston"), Mali Ston ("Ostrea"), Trpanj ("Faraon"), Vela Luka ("Jadran - Dalmacija", "Korkira", "Kalos", "Posejdon", "Adria"), Plat, Mlini ("Astarea", "Mlini"), Srebreno ("Župa", "Orlando"), Kupari ("Pelegrin", "Goričina" - bivša vojarna), Kupari vila (bivša Titova vila).
- luke posebne namjene (marine): Dubrovnik (ACI marina Miho Pracat), Korčula (ACI marina Korčula),

Planirani sadržaji iz odredbe t. 52. i planirane zone za turizam raspoređeni su na području gradova i općina:

- turistička naselja: Bosanka i Žarkovica), Orašac (Rt Bat i Veliki Zaton), Gornje Čelo, Lopud, Suđurađ, otok Jakljan, Budima, Vitaljina (lokalitet Prevlaka), Lumbarda (Pelegrin), Potomje (lokalitet Borak), Donja Banda (Mokalo), Viganj (Liberan), Lovište (Bili Dvori), Blace,
- turističke vile: Brsečine, Čilipi (lokalitet Suvarevina - vile uz golf igralište), Dubrovnik (Babin Kuk)
- auto kampovi: Opuzen, Klek (lokalitet Moračna), Orašac, Vela Luka (lokalitet Martina bok - Požar)
- hoteli: Dubrovnik (Babin Kuk - hotel), Orašac, Orebić, lokalitet Stanković (Dubravica),
- luke posebne namjene: marine: Pasadur (Jurjeva Luka), Dubrovnik (marina NTC Babin Kuk), privezišta: Vitaljina (lokalitet Prevlaka), Cavtat, Srebreno, Slano, Žuljana, Lovište, Trpanj, Lumbarda, Korčula, Otočac (Blato), Vela Luka, Molunat, Zaton, Ploče, Donje Čelo, Lopud, Suđurađ, Šipanska Luka, Jakljan, Okuklje, Prožura, Polače, Broce, Kobaš, Janska, Trstenik, Orebić, Badija, Račišće, Brna, Gradina (Vela Luka), Skrivena Luka,
- ugostiteljski sadržaji: Putnikovići,
- mješovite zone - pretežito turizam: Čara (Žitna u Zavalatici), Blato (lokaliteti Dance i Prižba), Banići, Doli (uvala Doli), Stupa (lokalitet Bistrina), Štedrica (lokalitet Planikovac), Molunat (uključena u naselje), Skrivena Luka, Saplnara, Duba, Raba (lokalitet Kremena), Ston (lokalitet Supavo), Duba, lokalitet Divna, Vela Luka (lokaliteti Gradina, uvala Gabrica, Plitvine).
- rezervne zone za turizam: Žrnovo (Žrnovska Banja i Zaglav), Pupnat (Koromačina), Račišće (Kneža), Bačina (Dobrogošće), Blato (lokaliteti Otočac, Prižba, Žukova), Cavtat (Mečajac i Prahivac), Vitaljina, Ubli, Lumbarda (bivša posebna zona), Mlini - Beterina, Kupari.

Ostale građevinske zone u obalnom području Grada Dubrovnika i Općina Korčula, Blato, Dubrovačko primorje, Konavle, Janjina, Lastovo, Mljet, Orebić, Slivno, Smokvica, Ston, Vela Luka su određene kao mješovite zone - pretežito turizam.

55. U PPDNŽ se u sklopu turističke ponude Županije određuju sportsko-rekreativne zone u kojima se nalaze sljedeći sadržaji: športske dvorane, športska igrališta, golf igrališta, jahački centar, centar za vodene sportove i kupališne površine.

Postojeće športsko rekreativne i kupališne zone su:

- športske dvorane: Dubrovnik (Gospino polje), Metković, Cavtat (na Mečajcu), Smokvica-Brna,
- športska igrališta, tereni i bazeni: Dubrovnik (Lapad - nogomet, tenis), Gruž (bazen), Mokošica (uz termoterapiju), Donje Čelo, Mrčevo, Orašac, Korčula (lokalitet ekonomija i Badija), Metković, Bačina, Blato (centar), Janjina, Pasadur (uz hotel Solitudo), Uble (na Baškom ratu), Lumbarda (lokalitet Koludert), Orebić, Klek (uv. Moračna), Brna i Istruga, Ston, Putnikovići, Metohija (tenis - lokalitet Prapratno), Trpanj, Vela Luka (lokalitet Mrki rat, Kale (bazen), uvale Triporte, Plitvine i na otoku Proizd, Čibača), Cavtat (Blato i tereni između hotela Albatros i Epidaurus),
- kupališne zone: Dubrovnik (Ploče, Danče, Babin Kuk, Uvala Lapad), Gornje Čelo, Orašac, Mali Zaton, Suđurađ, Lopud, Korčula - korčulanski otočići, Račišće (uv. Samograd i Vaja), Čara (uvala Žitna - Zavalatica), Pupnat (Pupnatska luka), Žrnovo (lokalitet Tri žala), otok Badija, Bačina, Bačina (lokalitet Dobrogošće), Komin (lokalitet Ušće), Blato (potez južne obale Nova-Garma-Karbuni-Grščica-Prižba-Vinašac i sjeverne obale - potez od Prigradice na istok), Pasadur (uvala Mali lago), Ubli, Portorož (uvala Skrivena luka), Glavat (otoci Lastovnjaci), Lastovo/Zaklopatica, Lumbarda (Prvi žal, Mala glavica, Tatinja, Bili žal, Lenga, Ražnić i Pržina), Saplnara, Viganj/Kućište (lokalitet Liberan), Metohija (lokalitet Prapratno), Trpanj, Duba/Donja Vručica (lokaliteti Duba i Divna), Vela Luka (otok Proizd, Ošnjak, potez uvala Plitvine-Mikulina luka-Tudorovica, Vranac, uvale Gradina-Stračincica-Meja-Topliš, uvale Tankaraca-Žukova-Prapratna, uvale Poplat, Tri porte), Srebreno/Mlini/Plat.

Planirane športsko rekreativne i kupališne zone su:

- športske dvorane: Mokošica (uz školu), Zaton, Ploče, Blato, Gruda (lokalitet rekreacije u Grudi), Orebić, Vela Luka - lokalitet Mrki rat,

- športska igrališta, tereni i bazeni: Dubrovnik (Gospino polje), Čajkovića, Orašac, Čara (Zavalatica), Opuzen, Blato - Prigradica, Ratak, Otočac, Slano, Sladenovići (centar za vodene sportove), Ljuta/Gruda, Cavtat (na Mećajcu, Blato, tereni između hotela Albatros i Epidaurus), Gabrile, Kupari,
- golf igrališta: Dubrovnik/Bosanka (lokalitet Srđ), Visočani (lokalitet Rudine), Zastolje/Ljuta, Čilipi - Suvarevina
- kupališne zone: Cavtat (Prahivac)

56. Na području Županije postojeće plaže prema Pravilniku o vrstama morskih plaža i uvjetima koje moraju zadovoljavati (NN, broj 50/99), odnosno potencijalni lokaliteti za rekreativne namjene nalaze se na lokalitetima:

- Sv. Jakov, Vila Dubrovnik-Porporela, Buža I i Buža II, Solitudo-Copacabana, hotel "Excelsior", Banje, uvale Kolorina, Danče, Bellevue, hotel Libertas, hotel Palace; Vis II-Adriatic, uvala Lapad (Sumratin), hotel Kompas-hotel Neptun, hotel President, Copacabana, Kantafig, Sustjepan, Stara Mokošica, Lozica, uvale Vrbica, Štikovića, Mali Zaton (ispod restorana Orsan, rt Gaj), Veliki Zaton (plaža kod pošte, veliki muo), Orašac (Vrtovi sunca, ispod Orašca), Trsteno, Brsečine, rt Sjekirica, Šipanska Luka (naselje, Priježba, Kaludrica), Šipan (uvala Maslinovica, Pržinova, Pakljena, Suđurađ), Lopud (uvala Lopud, Šunj), Koločep (Donje čelo, hotel Vila Ruža, uvale Macuš, Gornje čelo, hotel Koločep), uvala Jakljan, Lokrum (uvala Portoč, nudistička plaža, Bijele stijene), (Grad Dubrovnik),
- uvale Samograd, Vaja, Račišće, Kneža, Kneža - naselje, uvale Koromačna, Tri žala, Vrbovica, Luka Banja, Strečica, put Sv. Nikole, KPK (hotel Marko Polo), hotel Bon Repos, uvale Rasohatica, Orlanduša, Pupnatska luka, Žitna, Zavalatica te otočić Badija - rekreacija (Grad Korčula),
- gradska plaža "Ušće" (Grad Opuzen),
- Bačinska jezera, uvale Žrnovica, Dobrogošće, kupalište Ploče, kupalište Sladinac, Neretva - ušće (Grad Ploče),
- Prišćapac, Prižba, uvale Velika Gršćica, Veliki Zaglav, mali Zaglav, Grdača, Gama, Slatina, Tri luke, Spiliška, Borova, Žajkova, Prigradica, Kurija, Žukova, rt Blaca, uvala Babina (Općina Blato),
- uvale Mali žali, Veliki žali, Slano (Banja, Vojvodina punta, hotel Admiral - Stara pošta, Grgurić, hotel Osmine), Sladenovići, uvale Janska, Budima, Smokvina, Dolci (Općina Dubrovačko primorje),
- Drače, Sreser, uvala Luka (Općina Janjina),
- Molunat (naselje, na puču, uvala Godan), uvale Dragorađa, Čelinska, Rastova, Šuplji kam, Pasjača, Bugovina, Luka, rt Zarubača, Cavtat (južno od hotela Croatia, sjeverno od hotela Croatia, od uv. Tiha do rta Prahivac, uv. Tiha, cijela obala polutoka Cavtat (Općina Konavle),
- Pasadur, uvala Jurjeva luka, Prehodišće (rt Žrvanj), Ubli (rt Zaglav), uvala Zaklopatica, uvala Sv. Mihovil, Lučica, uvala Skrivena luka, otok Sapljun (Općina Lastovo),
- uvale Račišće, Prvi žal, Tatinja, Bili žal, Pržina (Općina Lumbarda),
- Crkvice, uvala Tajša, Lovišće, Lovišće (Mirce, Bili dvori), Sv. Ivan, Viganj, Kučišće, Perna (hotel Komodor, plaža u naselju), Orebić (hoteli Orsan - hotel Bellevue), uvale pod Mokalo, Perilučica, Borje, Podobuče, Borak, Trstenik (uvala Zamali, Zaglavak) (Općina Orebić),
- Brna, uvala Istruga (Općina Smokvica),
- Blace (Dračeva luka), uvale Duba, Kremena, Soline, Komarna, Duboka, rt Radalj, rt Repić, Klek, uvala - Moračna (Općina Slivno),
- uvale Marčuleti, Kobaš, Broce, Duba stonska, uvale Brijesta, Žuljana (naselje, uvale Kremena, Vučina), uvale Kupjenova, Prapratno (Općina Ston),
- Trpanj, uvale Belečica, Divna, Perna, Duba (Općina Trpanj),
- uvale Zaklopatica, Malo Dance, Veliko Dance, mala i velika Trstena, Veli Pržnjak, uvale Poplat, Pičena, Gabrica, Vela Luka (Posejdon), uvale Plitvine, Mikulina luka, Tudorovica, Fuža, Gradina, Strčinčica, Topliš, Bačvica, Perna Privale, Perna, Bili Bok, Batala, Kursar, Ježina, Tarita, Martina bok, uvale Tankaraca, Žukova, Prihodnja, Vela Stiniva, Pod meju, Zaklopatica, Zanzavljje, Strmena, Badnjena, Sprtišća, Triporte, uvala Lovišta te naselje Vela Luka - otočić Proizd i Ošjak - rekreacija (Općina Vela Luka),
- uvale Robinzon; Plat, plaža ispod hotela Plat; Soline; Mlini; Srebreno, Kupari, hotel Galeb (Općina Župa dubrovačka).

Prijedlog novih plaža:

- poluotok Prevlaka i rt Oštro, Uvala Čipavica, Uvala Bačvica, Uvala Prevlaka (istok i zapad), otočići Bobara i Mrkan (Konavle),
- Rt Rep Kleka (Slivno),
- rt Pelegrin (Župa dubrovačka).

57. U funkciji turističke ponude Županije u prostornim planovima uređenja gradova/općina definirati će se granice lovnih područja tako da lovište ne obuhvati:

- izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište te površine na udaljenosti do 300 m od naselja,
- javne prometnice i druge javne površine, uključivo i zaštitni pojas,
- zaštićene dijelove prirode,
- more i privredne ribnjake s obalnim zemljištem za korištenje ribnjaka,
- rasadnike, voćne i lozne nasade namijenjene intenzivnoj proizvodnji u površini do 100ha, ako su ograđeni ogradom koja sprječava prirodnu migraciju dlakave divljači,
- druge površine na kojima nije dopušten lov prema posebnim propisima.

3.5. Poljoprivreda i stočarstvo

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

58. Razvoj poljoprivrede treba temeljiti na tržišnim načelima i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, posebno u voćarstvu, vinogradarstvu i povrćarstvu. Uvjet za primjenu dugoročnih mjera razvoja poljoprivrede je poslovno povezivanje proizvođača i organizirani nastup na tržištu poljoprivrednih proizvoda. Na području Županije poljoprivredne površine prikladne su za razvoj specifične poljoprivredne proizvodnje - ekološka poljoprivreda, a velike su mogućnosti za uzgoj stoke i podizanje manjih stočnih farmi te razvoj pčelarstva. Način obnove i poticaji razvoja poljoprivrede u gradovima/općinama provjeravati će se u programima i drugoj dokumentaciji za poticanje poljoprivredne proizvodnje.
59. U svrhu agroekološkog vrednovanja, zaštite i optimalnog gospodarenja tlama na prostoru Županije određuje se obveza izrade agroekološke osnove.
60. U PPDNŽ određuju se osobito vrijedna tla za poljoprivrednu proizvodnju označena na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora u mjerilu 1:100 000, kojima se ne može mijenjati namjena i to:
- pjeskovita tla (pržine) u okolici mjesta Lumbarde, Čarsko polje, polja oko mjesta Smokvice na otoku Korčuli,
 - područje Dingača, Trstenika, Postupa, predjeli na potezu iznad Orebića do Bilog polja, Dranče kraj Janjine, okolina crkve Sv. Ane, dio Stonskog polja, sve na Pelješcu,
 - predio Trsteno-Brsečine u Dubrovačkom primorju,
 - zapadni dio Šipanskog polja.
61. U PPDNŽ se određuju vrijedna tla za poljoprivrednu proizvodnju označena na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora u mjerilu 1:100 000:
- Konavosko polje, polje iznad naselja Obod, vrtače kod naselja Mikulići, Poljice, Radovčići, Popovići, čilipi, Močići, od sela Vitaljina do Đurinića, Pločice, Gruda, Gabrili (Općina Konavle),
 - Župsko polje (Općina Župa dubrovačka),
 - Šipansko polje, Komolačka kotlina, od Lupča do Osojnika (Grad Dubrovnik),
 - Topolsko polje, Lisačko polje i Majkovi (Općina Dubrovačko primorje),
 - Stonsko polje, predjeli Ponikve-Mili, kod naselja Brijesta, dio polja kod naselja Putniković, Dubrava, Žuljana (Općina Ston),
 - polja u okolini Janjine i Popove Luke, Sresersko polje (Općina Janjina),
 - manje polje u središtu otoka u blizini Babinog Polja, polje sela Maranovići (Općina Mljet),
 - dio polja u okolici naselja Lumbarda (Općina Lumbarda),
 - uz naselje Žrnovo i Pupnat, dio Čarskog polja (Grad Korčula),
 - zapadni dio polja Bradat (Općina Vela Luka),
 - više odvojenih većih ili manjih polja između brežuljaka (Općina Lastovo),
 - meliorirane površine od rijeke Neretve do Male Neretve pa do podnožja brda (Općina Slivno),
 - ravničarsko hidromeliorirano tlo od Opuzena do mora uz rijeku Neretvu, Malu Neretvu, te njihove pritoke i rukavce (Grad Opuzen),
 - lijevi tok rijeke Neretve, oko rukava oko Rogotina, Šarić Struge, uz cestu koja vodi do Komina, oko Staševice, u vrtačama oko Bačine i Pline (Grad Ploče),
 - zemljište uz cestu do Metkovića i do trstika (Općina Zažablje),
 - uz tok Neretve i njenih pritoka, uz prometnice, iza izgrađenih dijelova Grada, zapadno od ceste Metković-Vid, Metković-Kula Norinska (Grad Metković),
 - uz cestu od Kule Norinske do sela Orepak (Općina Kula Norinska),
 - u polju Jezeru (Općina Pojezerje).
- Poljoprivredno zemljište iz stavka 1. ove točke iskorištavati će se i uređivati na način utvrđen u PPDNŽ, a njegova namjena može se promijeniti samo u slučaju:
- potreba oružanih snaga, odnosno obrane,
 - osnivanja i proširivanja groblja,

- odlaganja otpada, ako za to ne postoje drugi pogodni prostori,
- izgradnje građevina za obranu od poplave, odvodnjavanje i navodnjavanje, uređivanje bujica i zaštitu voda od zagađivanja,
- uključivanja u šumsko-gospodarsko područje, ako se racionalnijim dokaže pošumljavanje,
- pošumljavanja marginalnog zemljišta brzorastućim vrstama drveća.

62. Priobalno područje Županije s najvećim ravničarskim površinama je prema vrsti uzgoja kulturnih biljaka izrazito povrtlarsko-ratarsko (Konavosko polje, Župsko polje, dolina donjeg toka rijeke Neretve), a dostatne količine vode za natapanje daju proizvodni potencijal za proizvodnju povrća na otvorenom i tijekom cijele godine u zatvorenim plasticima.

Na priobalnom području treba poticati:

- uzgoj voćaka (breskve, kajsije, trešnje, jabuke te masline) uz proizvodnju agruma - mandarine (Opuzen, Slivno, Ploče, Orebić),
- uzgoj aromatičnog bilja - kadulje (Dubrovačko primorje),
- razvoj pčelarstva (Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ploče).
- proizvodnju voća i povrća - kupusnjače, rajčica, cikla (Župa dubrovačka, Konavle, otočni dio Grada Dubrovnika, Slivno, Opuzen, Ploče) i cvijeća (Župsko polje, Polje ispod mjesta Obod u Konavlima, okolina Dubrovnika) uz izgradnju i modernizaciju pogona za preradu, doradu, čuvanje, skladištenje, sortiranje i pakiranje.

Na području Neretve potrebno je izgraditi i organizirati suvremenu veletržnicu (Metković/Opuzen).

63. Otočno područje Županije je pretežito maslinarsko-vinogradarsko, u kojem treba zadržati namjenu i posebno zaštititi kao vrlo vrijedne resurse od nacionalnog značaja i površine na kojima se uzgaja ili bi se mogla uzgajati vinova loza radi proizvodnje vrhunskih, ekoloških vina sljedeće položaje:

- pjeskovita tla (pržine) u okolici naselja Lumbarda, Čarsko polje, polja oko naselja Smokvica na otoku Korčuli,
- područje Dingača, Trstenika, Postupa, predjeli na potezu iznad Orebića do Bilog polja, Drače kraj Janjine, okolina crkve sv. Ane u Putnikoviću, te predjeli Ponikve-Mili, dio Stonskog polja, sve na poluotoku Pelješcu,
- maslinici na zapadnom dijelu Općine Vela Luka.

Na otočnom području treba ekonomskim i agrarnim mjerama poticati:

- proizvodnju maslinovog ulja visoke kakvoće, zaštićenog geografskog podrijetla, kao posebnog ekološkog proizvoda Županije te izgradnju postrojenja - uljara za preradu ploda masline (otok Mljet - Babino polje, Šipan, Orašac i dio poluotoka Pelješca - Janjina),
- uzgoj raznovrsnih južnih voćaka, posebno agruma, badema, trešanja i rogača (Trpanjsko polje, polje iznad sela Sreser, polje Brijesta, dio Stonskog polja, Orebička rivijera - Orebić - Viganj).

64. Zagorsko područje Županije je povrtlarsko-ratarsko, vinogradarsko u ravničarskom dijelu (Pojezerje), a voćnjaci su u okolici Metkovića i Kule Norinske.

Obradiva tla u okolini Metkovića zaštićuju se od prenamjene.

U zagorskom području Županije nastaviti će se održavati mješovita poljoprivredna obiteljska gospodarstva.

65. Na svakom poljoprivrednom proizvodnom području uspostaviti će se poljoprivredni centri (središta) za opsluživanje poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava u najbližoj okolini zajedničkim servisima ili djelatnostima (servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratoriji za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda - uljare, vinarije, mljekare i sl.) ovisno o količini i kakvoći proizvodnje.

Centri iz stavka 1. ove točke u pravilu se podudaraju sa centrima odnosno urbano-ruralnim središtima s obilježjima gradske sredine u kojima djeluju i druge službe te proizvodne i uslužne djelatnosti.

U PPDNŽ su na području Županije predviđeni sljedeći poljoprivredni centri u tri reda:

- **centri I. reda:** Blato (Općina Blato), Potomje (Općina Trpanj), Gruda (Općina Konavle), Metković (Grad Metković), Opuzen (Grad Opuzen),
- **centri II. reda:** Lastovo (Općina Lastovo), Ston (Općina Ston), Slano (Općina Dubrovačko primorje),
- **centri III. reda:** Orašac i Šipanska Luka (Grad Dubrovnik), Čara (Grad Korčula), Komin i Staševica (Grad Ploče), Janjina (Općina Janjina), Pridvorje (Općina Konavle), Norin i Metković (Općina Kula Norinska), Lumbarda i ostali centri na otoku Korčuli (Općina Lumbarda), Babino polje (Općina Mljet), Potomje (Općina Orebić), Otrići (Općina Pojezerje), Podgradina (Općina Slivno), Smokvica (Općina Smokvica), Putnikovići (Općina Ston), Vela Luka (Općina Vela Luka), Metković (Općina Zažablje), Mandaljena (Općina Župa dubrovačka).

66. Gradnja izvan građevinskog područja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti može se dozvoliti uz uvjet primjene propisanih mjera zaštite okoliša i očuvanja krajobraza:

- na posjedu primjerene veličine,
- za stočarsku i peradarsku proizvodnja iznad minimalnog broja uvjetnih grla.

Iznimno ako nisu ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ove točke, izgradnja izvan građevinskog područja može se dozvoliti na temelju programa o namjeravanom ulaganju u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti kojim se dokazuje opravdanost izgradnje.

3.6. Ribarstvo i marikultura

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

67. U PPDNŽ su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora u mjerilu 1:100000 označene zone potpune zabrane ribolova, zabrane primjene pojedinih ribolovnih alata, vremenskog ograničenja primjene pojedinih ribolovnih alata, te zone bez ograničenja ulova.

Prema prirodnim obilježjima, razvijenosti infrastrukture, kompeticijskim ograničenjima (podmorski ispusti naselja i industrijskih kapaciteta, marine, hoteli, podmorski kablovi i dr.), utvrđene su potencijalne zone za potrebe razvoja uzgoja i to:

kavezni uzgoj morskih riba:

- Vrbica (neposredno ispod naselja Vrbica od rta Čapetino prema ulazu u uvalu Zaton) (Grad Dubrovnik),
- Brsečine (uvala Smokovača, desno od ulaza u luku Brsečine) (Grad Dubrovnik),
- uvala Kneža (sjeveroistočni dio otoka Korčule u Pelješkom kanalu) (Grad Korčula),
- uvala Babina (u sredini sjevernog dijela otoka Korčula u Korčulanskom kanalu) (Općina Blato),
- od uvale Žukova do Prigradice (zapad. dio sjeverne obale otoka Korčule unutar hridi Naplovci) (Općina Blato),
- područje otoka Crklica, Srednjaka i Vrhovnjaka (jugozapadni dio otoka Korčule) (Općina Blato),
- uvala Slađenovići (Općina Dubrovačko primorje),
- zaljev Budima (Općina Dubrovačko primorje),
- uvala Hodoblja (Općina Dubrovačko primorje),
- Popova Luka (od Žuljane do rta Zaglavak) (Općina Janjina),
- sjeverozapadna obala poluotoka Pelješca od Sresera do rta Osićac u Lovištu (Općine Janjina, Orebić, Trpanj),
- uvala Cipavica prema rtu Oštro (krajnji jug Županije, Bokokotorski zaljev) (Općina Konavle),
- obalno more ispod naselja Mikulići (jugoistočno od Konavoskih stijena počevši sa uvalom Čelinska do ulaza u uvalu Donji Molunat) (Općina Konavle),
- Sobra, Prožura, Okuklje (lokaliteti gdje se već uzgaja riba u kavezima ili je u pripremi) (Općina Mljet),
- obalni pojas u Mljetskom kanalu (od Pustog Rta do Rta Križice) (Općina Mljet),
- od uvale Tankaraca do uvale Žukova (sjeverozapadni dio otoka Korčule) (Općina Vela Luka),
- uvala Ljuta do hidroelektrane Plat (Općina Župa dubrovačka).

kavezni uzgoj morskih riba i školjkaša:

- sjeverozapadno od uvale Duba (sjeverno od uvale Vinogradna) (Općina Slivno).

uzgajalište školjkaša:

- Malostonski zaljev kao cjelina (Općine Ston, Dubrovačko primorje, Slivno, Janjina),
- vanjska strana otočića Osinj Ispred naselja Blace (na jugoistočnim rubovima delte rijeke Neretve) (Općina Slivno).

Detaljni uvjeti i kapaciteti zona iz ovog članka utvrdit će se u PPUO/G.

68. U područjima predviđenima za zaštitu u kategoriji Parka prirode, u PPPPO će se ispitati mogućnost obavljanja djelatnosti ribarstva i marikulture/akvakulture.

69. Prema salinitetu vode je kategorizirana pogodnost lokaliteta za aktivnosti uzgoja morskih i bočatih organizama.

Prema mogućem kapacitetu uzgoja lokaliteti su podijeljeni u 3 kategorije:

- lokalitet manjeg kapaciteta do 50 t/god.,
- lokalitet srednjeg kapaciteta od 50-200 t/god.,
- lokalitet većeg kapaciteta više od 200 t/god.

3.7. Šumarstvo

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

70. Šumska područja u Županiji su prikazana na karti 1. "Korištenje i namjena prostora" u mjerilu 1:100 000.
71. Šumarstvo kao gospodarska djelatnost u prostoru Županije ima osnovno značenje u očuvanju i pojačanoj zaštiti šumskog fonda.
72. Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti temeljiti će se na načelu održivog gospodarenja.
73. Gospodarenje šumama, osobito privatnim, u odnosu na korištenje i zaštitu prostora treba unaprijediti vrednovanjem njihovih općekorisnih funkcija i održanja ekološke ravnoteže u prostoru.
74. Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja potrebno je uskladiti s mjerama zaštite i drugim smjernicama koje su određene u poglavljima 7. i 8. ovih Provedbenih odredbi.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

(kartogram 3. Sustav središnjih naselja i razvojnih središta)

75. U skladu s planiranim razmještajem stanovništva, njihovim potrebama, gospodarskim mogućnostima i postavljenim kriterijima predviđa se razvijanje planiranog sustava središnjih naselja u Županiji do 2015. godine na sljedeći način:

Sustav središnjih naselja Županije	
Definicija središta	Naselje
veće regionalno središte	DUBROVNIK sjedište Županije, važnije regionalno središte u sustavu Republike Hrvatske, veće razvojno središte, veći srednji grad
regionalno središte	METKOVIĆ važnije regionalno središte u sustavu Republike Hrvatske, (podjela središnjih funkcija s Pločama - konurbacijsko područje - sociogospodarska gradska regija), manje razvojno središte, srednji grad PLOČE podjela središnjih funkcija s Metkovićem, manje razvojno središte, srednji grad
manje regionalno središte	KORČULA manje razvojno središte slabije razvijenosti, mali grad
područno središte	CAVTAT - Čilipi i Zvekovica STON - dijeli funkcije s Malim Stonom VELA LUKA BLATO OPUZEN područna središta u sustavu Republike Hrvatske, općinska središta i ostala žarišta, mala razvojna žarišta, mali gradovi,
lokalno središte	LASTOVO BABINO POLJE SMOKVICA LUMBARDA OREBIĆ TRPANJ JANJINA OTRIĆ-SEOCI KULA NORINSKA MLINIŠTE SLANO ZATON SREBRENO - Kupari, Mlini, Petrača i Čibača mala lokalna središta u sustavu Republike Hrvatske, inicijalna razvojna žarišta

U PPDNŽ se predlaže poticajima razvoja središnjih funkcija ostvariti uvjete za:

- uspostavu konurbacijskih odnosa podjelom funkcija između naselja Vela Luka i Blato te naselja Metković i Ploče, i sukladno tome i njihov razmještaj u manja regionalna središta, odnosno regionalna središta
- razmještaj naselja Orebić i Lastovo u područna središta posebno zbog zadaća otočnog razvoja,
- razmještaj naselja Vlaka u lokalna središta
- razmještaj naselja Orašac i Gruda u pomoćna središnja naselja, koja prema svojim obilježjima ne pripadaju skupini gradskih naselja, ali svojim središnjim funkcijama mogu biti inicijalna razvojna žarišta osobito kao središta u jedinicama lokalne samouprave.

76. U PPDNŽ središnje funkcije su klasificirane u veći broj temeljnih djelatnosti, koje se prema značenju i utjecaju u prostoru dijele u više stupnjeva. Optimalna klasifikacija središnjih funkcija sukladna sustavu središnjih naselja u Županiji je sljedeća:

- uprava,	- šport, rekreacija, zabava i odmor,
- pravosuđe,	- zdravstvo,
- udruge građana, polit. stranke i druge organizacije,	- socijalna skrb,
- vjerske zajednice,	- financijske i druge slične uslužne djelatnosti,
- prosvjeta (obrazovanje, školstvo),	- prometne usluge,
- visoko školstvo i znanost,	- trgovina i ugostiteljstvo,
- kultura, umjetnost i tehnička kultura,	- obrt i druge usluge.

Za sadržaje središnjih funkcija na županijskoj, gradskoj, općinskoj i mjesnoj razini i za djelatnosti ostalih općih službi i institucija treba osigurati prostorne uvjete rada i razvoja. Ekonomičan, racionalan i funkcionalan razvitak, razmještaj i struktura središnjih uslužnih funkcija uvjet je za ostvarivanje njihove zadaće podizanja obrazovne i kulturne razine, zdravstvene kulture i standarda stanovništva, povećanja socijalne sigurnosti i skrbi o stanovništvu, kvalitetnijeg ustrojstva opskrbe, servisa i drugih usluga te rekreacije i odmora.

Razmještaj i razvitak središnjih funkcija biti će u određenim središtima prema izvršenoj klasifikaciji središnjih funkcija za pojedine kategorije središnjih naselja. Sve funkcije u gradovima i u drugim središnjim naseljima potrebno je razvijati i dimenzionirati u skladu s razvitkom područja te brojem stanovnika, koji gravitira i koristi te usluge u cilju ostvarivanja približno jednakih uvjeta života, porasta kvalitete i standarda njihova življenja.

77. Normativi za planiranje nekih središnjih funkcija su sljedeći:

	Brutto građevinska površina (m ²)
Trgovina (prodajni prostor)	0,60 m ² /st
Trgovina (skladišni prostor)	0,25 m ² /st
Zanatstvo	0,10 m ² /st
Ugostiteljstvo	0,40 m ² /st
Osnovno obrazovanje	5,0 m ² /učeniku
Srednje obrazovanje	6,5 m ² /učeniku
Socijalna zaštita	
Đački domovi	15 m ² /učeniku
Domovi za stare	15 m ² /učeniku
Domovi zdravlja	15 m ² /st
Ambulante	0,04 m ² /st

78. Razmještaj središnjih funkcija na području Županije je sljedeći:

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Središte županije (veće regionalno središte)	Središte grada (regionalno i manje regionalno središte)	Središte grada/općine (područno središte - važnije lokalno središte)	Središte općine i ostala naselja (lokalno središte)	Pomoćno središnje naselje (važnija prigradska središta)	
	Dubrovnik	Metković, Ploče, Korčula, i	Cavtat, Ston, Opuzen, i	Babino polje, Smokvica, Lumbarda, Trpanj, Janjina, Otrić-Seoci, Kula Norinska, Slano, Zaton, Mlinište, Srebreno	Orašac, Gruda	
		Vela Luka-Blato	Orebić, Lastovo	Vlaka		
1. UPRAVA	županijska skupština županijsko poglavarstvo	gradsko vijeće gradsko poglavarstvo	grad/općinsko vijeće grad/općinsko poglavarstvo	općinsko vijeće općinsko poglavarstvo	mjesni odbor (vijeće mjesnog odbora) (mjesni zbor građana) gradski kotar	
	župan	gradonačelnik	grado/načelnik	načelnik	gradski kotar	
	upravni odjeli županije županijski uredi	upravni odjeli grada gradski uredi	upravni odjeli grada/općine (ispostave župan. ureda)	upravni odjeli općine (ispostave župan. ureda)	(tijela grad. kotara) (ispostava općinskog ureda)	
	(područna jedinica ministarstva) matični ured županijska služba motrenja i obavješćivanja policajska uprava (uključujući specij., prometnu i graničnu policiju) županijske postrojbe i stožer civilne zaštite	(ispostava župan. ureda) matični ured gradska služba motrenja i obavješćivanja policajska postaja	(ispostava gradskog ureda) (matični ured) grad/općinska služba motrenja i obavješćivanja (policajska postaja)	(općinska služba motrenja i obavješćivanja) (policajska postaja)	(policajska postaja)	
	županiskavatrogas na zajednica profesionalne vatrogasne postrojbe žup. područni ured porezne uprave carinarnica	grad. postrojbe i stožer civilne zaštite gradska vatrog. zajednica (profesionalne vatrogasne postrojbe) ispostava porezne uprave carin. ispostava ili carin. referati (postaja finan. policije) (ispava državne revizije)	grad/općin. postrojbe i stožer civilne zaštite grad/opć. vatrog. zajednica profesionalne vatrogasne postrojbe (ispostava porezne uprave) (carinski referati)	(općinske postrojbe i stožer civilne zaštite) općinska vatrog. zajednica profesionalne vatrogasne postrojbe (ispostava porezne uprave) (carinski referati)	profesionalne vatrogasne postrojbe (carinski referati)	
	postaja financijske policije ispostava državne revizije lučka kapetanija	postaja finan. policije (ispava državne revizije) lučka ispostava	(lučka ispostava)	(lučka ispostava)	(lučka ispostava)	
	konzervatorski odjeli dopisništvo HINA	konzervatorski odjeli (dopisništvo HINA)	(ured za zaštitu kulturnih dobara) (dopisništvo HINA)	(ured za zaštitu kulturnih dobara) (dopisništvo HINA)		
	sinoptička hidrometeorološka postaja	(sinoptička hidrometeorološka postaja)	(klimatološka meteorološka postaja)	(klimatološka meteorološka postaja)	(kišomjerna meteorološka postaja)	
	2. PRAVOSUĐE	županijski sud s okruž. zatvorom trgovački sud župansko državno odvjetništvo	općinski sud s gruntovnicom prekršajni sud općinsko državno odvjetništvo	(općinski sud s gruntovnicom) (prekršajni sud) (općinsko državno odvjetništvo)		

	državno pravobraniteljstvo županije više odvjetničkih ureda više javnobilježničkih mjesta - ureda	više odvjetničkih ureda javnobilježničko mjesto - ured	odvjetnički ured javnobilježničko mjesto - ured	(javni bilježnik)	
3. UDRUGE GRAĐANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZACIJE	HGK - županijska regionalna komora HOK - područna obrtnička komora udruženje obrtnika županijska turistička zajednica žup. razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana županijska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija županijska razina zaklada i fundacija županijska razina organizacije crvenog križa HAK - više autoklubova više auto škola strana diplomatska predstavništva - konzulati	(HGK - ispostava žup. regionalne komore) (područna obrtnička komora) udruženje obrtnika gradska turistička zajednica gradska razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana gradska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija (gradska razina zaklada i fundacija) gradska razina organizacije crvenog križa HAK - autoklub auto škola	(HGK - ispostava žup. regionalne komore) (područna obrtnička komora) udruženje obrtnika grad/općinska turistička zajednica grad/općinska razina udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana gradska/općinska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija (gradska razina zaklada i fundacija) gradska razina organizacije crvenog križa HAK - autoklub auto škola	(udruženje obrtnika) općinska turistička zajednica općinska razina udruga, klubova, liga, sekcija i dr. udruženja građana općinska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija općinska razina organizacije crvenog križa (HAK - autoklub) (auto škola)	(turističko društvo) (pojedinačne udruge građana-ispostave) (političke stranke - osnovne jedinice, sind. organizacije)
4. VJERSKE ZAJEDNICE	županijska komisija za odnose s vjerskim zajednicama (rimokatolička biskupija) više muških i ženskih samostana ostale vjerske zajednice	gradska komisija za odnose s vjerskim zajednicama. (rimokatolički dekanat) samostan (ostale vjerske zajednice)	gradska komisija za odnose s vjerskim zajednicama. (rimokatolički dekanat) samostan (ostale vjerske zajednice)	općin. komisija za odnose s vjerskim zajednicama. rimokatolička župa - župni ured i crkva (samostan) (ostale vjerske zajednice)	rimokatolička župa - kapel. - ured i crkva (samostan) (ostale vjer. zajednice)
5. PROSVJETA, ŠKOLSTVO, OBRAZOVANJE	žup. razina društ. brige o djeci predškolske dobi (vježbaonica nastavnice ili više učiteljske škole) srednja umjetnička škola - glazba, ples, likovni više srednjih i strukovnih škola srednjoškolsko obrazovanje odraslih muški i ženski učenički domovi	dječji vrtić osnovno školovanje odraslih osnovna umjetnička škola - glazba, ples srednje škole i strukovne škole (srednjoškolsko obrazovanje odraslih) (učenički dom)	dječji vrtić (osnovno školovanje odraslih) (osnovna umjetnička škola - glazba, ples) srednje škole i strukovne škole (srednjoškolsko obrazovanje odraslih) (učenički dom)	dječji vrtić matična osnovna škola (osnovna umjetnička škola - glazba, ples) (strukovna škola ili odjel srednje škole)	dječji vrtić podr. razred. odjeli osnov. škole

6. VISOKO ŠKOLSTVO I ZNANOST	<p>pojedina visoka učilišta: fakulteti, umj. akademije, veleučilišta/ sveučilišta, visoke škole</p> <p>znanstvenoistraž. instituti (centri): tehnološki centri (interuniverzitetski studij sveučilišta) (znanstvena biblioteka)</p> <p>Hrvatski studentski zbor - podružnica (student. centar)</p>	<p>(pojedinačne znan. institucije)</p> <p>(pojedini stručni zavodi)</p>	<p>(pojedinačne znan. institucije.)</p> <p>(pojedini stručni zavodi)</p>		
7. KULTURA, UMJETNIČKA I TEHNIČKA KULTURA	<p>javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici županije festivali galerije i izložbe</p> <p>specijalizirani muzeji</p> <p>Državni arhiv - regionalni arhiv javno kazalište</p> <p>HRT-lokalni studio i postaja lokalni radio i tv. lokalne tjedne novine folklorni ansambl simfonijski orkestar pjevački zbor klape manji glazbeni sastav više KUD sa sekcijama otvoreno pučko učilište više kinematografa umj. organizacije i zajednice samostalnih umjetnika ogranak Matice hrvatske zajednica i savez tehničke kulture</p>	<p>javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici gradovi dom kulture galerija</p> <p>muzej</p> <p>gradska knjižnica amatersko kazalište</p> <p>lokalna postaja dvotjedne novine</p> <p>(gradski orkestar) (pjevački zbor) klape gradska limena glazba KUD sa sekcijama otvoreno pučko učilište 1-2 kinematografa samostalni umjetnici</p> <p>ogranak Matice hrvatske zajednica i savez tehničke kulture</p>	<p>javne ustanove u kulturi (općine - osnivači ili vlasnici) dom kulture</p> <p>(muzej)</p> <p>narodna knjižn. i čitaonica (amatersko kazalište)</p> <p>amater.radiopost</p> <p>(klape) (limena glazba)</p> <p>KUD</p> <p>(otvoreno pučko učilište) (kinematograf) (samostalni umjetnici)</p> <p>(ogranak Matice hrvatske) (udruge tehničke kulture)</p>	<p>(javne ustanove u kulturi (općine - osnivači ili vlasnici) dom kulture</p> <p>(muzej)</p> <p>narodna knjižn. i čitaonica (amatersko kazalište)</p> <p>(amat.radiopos.)</p> <p>(klape) (limena glazba)</p> <p>KUD</p> <p>(otvoreno pučko učilište) (kinematograf) (samostalni umjetnici)</p> <p>(ogranak Matice hrvatske) (udruge tehničke kulture)</p>	<p>dvorana za kult. i druge potrebe</p> <p>čitaonica</p> <p>(KUD)</p>
8. ŠPORT, REKREACIJA, ZABAVA I ODMOR	<p>županijski športski savezi i zajednice športskih udruga i saveza veći broj športskih društava i klubova raznih razina natjecanja- drž., žup., grad/općin. drž. i žup. športska natjecanja i međunarodne priredbe</p>	<p>zajednice športskih udruga</p> <p>športska društva i klubovi - predstavnici raznih športova</p> <p>drž., žup. i grad. natjecanja i priredbe</p>	<p>(zajednice športskih udruga)</p> <p>športska društva i klubovi</p> <p>županijska i grad/opć. šp. natjecanja i priredbe</p>	<p>(zajednice športskih udruga)</p> <p>športska društva i klubovi</p> <p>(žup. opć. športska natjecanja i priredbe)</p>	<p>pojedini športski klubovi</p> <p>općinska natjecanja</p>

	<p>otvoreni športski objekti: stadion s nogom. igralištem i atletsom stazom, stadioni za male športove, tenis, boćanje itd.</p> <p>zatvoreni športski objekti: dvorane, bazen, kuglana, streljana, hangar veći broj objekata za rekr. zabavu i odmor: rekreacijski centri, zabavišta i dr.</p>	<p>otvoreni športski objekti: športska igrališta za razne vrste športova s izgrađenim gledalištem</p> <p>zatvoreni šp. objekti: dvorana, bazen, kuglana i dr.</p> <p>pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor</p>	<p>otvoreni športski objekti: športska igrališta za nogomet i po koji mali šport s gledalištem</p> <p>(zatvoreni športski objekti: školska dvorana)</p> <p>(pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor)</p>	<p>otvoreni šp. objekti: šp. igrališta za nogomet i mali šport s gledalištem</p> <p>(zatvoreni šp. objekti: školska dvorana)</p> <p>(pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor)</p>	<p>jedno ili više otvorenih športskih igrališta</p> <p>(školska dvorana)</p>
9. ZDRAVSTVO	<p><u>primarna ZZ</u> Dom zdravlja Ustanova za HMP Ustanova za zdravstvenu njegu u kući Ljekarna</p> <p><u>sekundarna ZZ</u> Poliklinike Opća bolnica (veća, sa svim odjelima)</p> <p><u>tercijarna ZZ</u> Zavod za javno zdravstvo Županije</p> <p>Zavod za transfuzijsku medicinu - bolnička postaja za transfuzijsku medicinu Područni zavod hr. fonda uranja</p>	<p><u>primarna ZZ</u> Dom zdravlja specijal, higijensko-epidemiološku djelatnost, hitna med. služba, laboratorij, radiologija i dr. diagnostika Ljekarna</p> <p><u>sekundarna ZZ</u> Poliklinika Opća bolnica (manja, s nekim odjelima/ specij. bolnica)</p> <p><u>tercijarna ZZ</u> Ispostave Zavoda za javno zdravstvo Županije Ispostava područnog zavoda hrvatskog fonda zdravstvenog osiguranja</p>	<p><u>primarna ZZ</u> Zdravstvena stanica (opća medicina, zaštita zuba, patronaža) Ljekarna</p>	<p><u>primarna ZZ</u> Ambulanta opće medicine (bez stalnog liječnika, stalna patronažna sestra) Depo lijekova</p>	<p><u>primarna ZZ</u> (Ambulanta opće medicine - bez stalnog liječnika, stalna patronažna sestra) (Depo lijekova)</p>
10. SOCIJALNA SKRB	<p>Centar za socijalnu skrb Dom socijalne skrb (Dom za djecu i Dom za odrasle) Centar za pomoć i njegu Područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Područna služba Hrvatskog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja rada</p>	<p>Centar za socijalnu skrb Dom socijalne skrbi (Dom za djecu / Dom za odrasle) Centar za pomoć i njegu Ispostava PS Hrv. zavoda za zapošljavanje Ispostava PS Hrvatskog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja rada</p>	<p>Ispostava Centra za soc. skrb (objekti soc. skrbi)</p>		
11. FINANCIJSKE I DRUGE SLIČNE USLUŽNE DJELATNOSTI	<p>zavod za platni promet veći broj poslovnih banaka, štedionica i mjenjačnica (sjedište ili ispos.) sjedište ili ispostava osigur. zavoda</p>	<p>(zavod za platni promet) nekoliko ispost. poslov. banaka štedionica i mjenjačnica ispostava osiguravajućeg zavoda</p>	<p>poslovna banka ili mjenjačnica</p> <p>zastupstvo osiguravajućeg zavoda</p>	<p>(poslovna banka ili mjenjačnica)</p> <p>(zastupstvo osiguravajućeg zavoda)</p>	<p>(mjenjačnica)</p>

	ispostava hrvatske lutrije turistička agencija - sjedište ili ispostava Intelktualne usluge, knjigovod. projektantske usluge	poslovnica hrvatske lutrije poslovnica turističke agencije pojedine uslužne poslovne tvrtke	prodajno mjesto hrvatske lutrije (poslovnica turističke agencije) (pojedine uslužne poslovne tvrtke)	(prodajno mjesto hrvatske lutrije) (poslovnica turističke agencije) (pojedine uslužne poslovne tvrtke)	
12. PROMETNE USLUGE	zračna luka - aerodrom - terminal zr. luke veća luka veći željeznički kolodvor veći autobusni kolodvor rent-a-car taxi služba transportno špedit. poduzeće putničko autobusno poduzeće glavni poštanski ured - glavna telef. centrala	manja zračna luka - aerodrom - terminal zr.luke manja luka manji željeznički kolodvor manji autobusni kolodvor (rent-a-car) (taxi služba) (transportno šped. poduzeće) (putničko autobusno poduzeće) veći pošt. ured - čvorna telef. centrala	manja putnička luka željeznička stanica autobusna stanica poštanski ured - izvršna telef. centrala	(luka-pristanište) (željeznička postaja) (autobusna stanica) pom. pošt. ured (automatska telef. centrala)	manje pristanište (pom. pošt. ured - tel. govornica)
13. TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO	razna trgovinska predstavništva i zastupstva inozemnih firmi veći broj specij. veletrgovačkih i trgovačkih tvrtki više robnih kuća specij. skladišta, stovarišta, veća hladnjača tržnica hoteli restaurant-kavana zabavni disko klub	nekoliko trgovina tvrtki na veliko i malo export-import robna kuća skladišta, spec. trgovine manja hladnjača manja tržnica hotel-prenočište restaurant-kavana disko klub	trgovina na veliko i malo, export-import specijalizirane trgovine (hotel-prenočište) gostionica - snack bar	trgovine mješ. robom (hotel-prenočište) gostionica	trgovine mješ. robom gostionica
14. OBRT I DRUGE USLUGE	veći broj uslužnih centara (remontni centar za motorna vozila i dr.) tiskara i knjigovežnica veći broj spec. obrta - tehničkih usluga specijalni servisi za popravak i održavanje kućnih i uredskih strojeva	automehanič. radionica manja tiskara neki spec. tehnički servisi veći broj obrtničkih radionica	(automehanič. radionica) (neki spec. tehnički servisi) više obrtničkih radionica i uslužnih radnji	obrtničke radionice i usluge	(pojedinačni obrti)
Broj stanovnika u utjecajnom i gravitacijskom području	više od 100.000	više od 8.000	više od 2.000	više od 1.000	više od 1.000
Broj stanovnika središnjeg naselja	više od 40.000	više od 2.000	više od 1.000	više od 500	više od 500
Broj zaposlenih u uslužnim djelatnostima	više od 10.000	više od 1.000	više od 200	više od 100	više od 100
Radijus utjecaja sred. naselja u km	50 - 120	20 - 50	10 - 30	10	manje od 10

(u zagradi je iskazana moguća i poželjna središnja funkcija)

79. Svi elementi mreža uprave prisutni su u gradu Dubrovniku, sjedištu Županije.
80. U sjedištima gradova (Metković, Ploče, Korčula i Opuzen) i u središtima (Cavtat, Ston, Vela Luka-Blato), koja su ujedno i središta optimalnih temeljnih prostorno planerskih cjelina i gravitacijskih područja unutar Županije, nalazit će se:
- ispostave županijskih službi,
 - reducirani broj matičnih ureda,
 - tijela lokalne samouprave,
 - sudbena vlast s pratećim službama.
- U mreži pravosuđa, neovisno o teritorijalnoj podjeli sjedišta javnih bilježnika određuju se prema kriteriju: javnobilježnička služba osniva se na 20.000 stanovnika, odnosno 200 pravnih subjekata i u pravilu se nalazi u sjedištima općinskih sudova, kao i odvjetnička služba.
81. Mreža uprave na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:
- Županijski ured** - Dubrovnik,
Ispostave županijskog ureda - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Lastovo, Vela Luka,
Matični uredi - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Slano,
Uprava za obranu - Dubrovnik,
Ured za obranu - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Lastovo, Vela Luka,
Policijska uprava - Dubrovnik,
Policijske postaje - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj, Gruda,
Carinarnica - Dubrovnik,
Carinske ispostave - Dubrovnik, Ploče, Korčula, Vela Luka,
Porezna uprava - Dubrovnik,
Ispostave porezne uprave - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Ston, Lastovo, Vela Luka,
Državni ured za reviziju - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka,
Lučka uprava - kapetanija - Dubrovnik, Ploče.
82. U svim sjedištima općina i gradova nalaze se institucije lokalne uprave, a mreža se podudara s mrežom koja je definirana propisima.
83. Sadržaji uprave koji se ne poklapaju s teritorijalnim ustrojem su vezani uz specifičnosti položaja Županije (međunarodni granični prijelazi s graničnom policijom, carinske ispostave i referati te lučke kapetanije i lučke ispostave u primorskim mjestima na kopnu i na otocima):
- carinarnice - Dubrovnik, Ploče,
 - carinske ispostave - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Cavtat, Lastovo,
 - lučka kapetanija - Dubrovnik, Ploče.
84. Mreža pravosuđa na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:
- Županijski sud** - Dubrovnik,
Općinski sud - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
Trgovački sud - Dubrovnik,
Prekršajni sud - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Lastovo, Vela Luka,
Županijsko državno odvjetništvo - Dubrovnik,
Općinsko državno odvjetništvo - Dubrovnik, Metković,
Državno pravobranilaštvo - Dubrovnik,
Ispostave državnog pravobraniteljstva - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
Sjedišta javnog bilježnika - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Ston, Lastovo.
85. Udruge građana, političke stranke i druge organizacije su izraz interesa svake pojedine lokalne zajednice, odnosno posebnih strukovnih organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja. Sukladno specifičnom obilježju ovih središnjih funkcija, potrebno je osigurati u prostornim planovima odgovarajuće prostorne uvjete u lokalnim središtima.
86. Planiranje gradnje objekata i sadržaja vjerskih zajednica potrebno je sustavno uključiti u izradu prostornih planova na razini općina i gradova.
87. Mreža ustanova prosvjetne djelatnosti dijeli se na tri osnovne razine: predškolske ustanove, školstvo i visoko školstvo.

88. Planiranje mreže predškolskih ustanova je u nadležnosti lokalne samouprave. U svim središtima općina i gradova potrebno je planirati središta organizirane brige za predškolsku populaciju, te veći broj ustanova u Gradu Dubrovniku. U manjim središtima, osobito na otocima i u neposrednom zaleđu, većina predškolskih ustanova nalazi se u sklopu građevina osnovnih škola.
89. Na temelju postojeće mreže, ocjene demografske slike Županije i primjenom donesenih standarda i normativa, mreža samostalnih osnovnih škola obuhvaća sva središta općina i gradova, a područni razredni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju se sukladno potrebama lokalnih zajednica na teritoriju jedinica lokalne samouprave te u središtu one jedinice lokalne samouprave koja objektivno nije mogla osnovati samostalnu osnovnu školu.
90. Mrežu osnovnih škola dimenzionirati će se temeljem odgovarajućih demografskih pokazatelja i na osnovu sljedećih standarda i normativa:
- za potpunu samostalnu osnovnu školu potrebno je u načelu imati najmanje 240 učenika (po jedan razredni odjel od I. do VIII. razreda),
 - redoviti razredni odjeli broje maksimalno 30 učenika, odnosno 34 ili 32 ukoliko ima 1 ili 2 razredna odjela i
 - kombinirani razredni odjeli broje maksimalno 20 ili 16 učenika za učenike I. do IV. razreda te samo iznimno za V.-VIII. razreda.
- Ovaj kriterij se ne primjenjuje u planinskim područjima, na otocima te za nastavu na jezicima manjina.
91. Djelatnost srednjeg školstva obavljaju srednjoškolske ustanove (srednje škole i učenički domovi) te druge pravne osobe.
- U skladu s demografskom slikom, podacima o stanju u srednjem školstvu i donesenim standardima i normativima mreža srednjeg školstva obuhvaća načelno u gradu Dubrovniku više srednjih škola i u središtima gradova i općina: Cavtat, Ston, Korčula, Vela Luka, Blato, Metković, Opuzen i Ploče, sukladno broju stanovnika gravitacijskog područja, određeni broj srednjih škola primjenom sljedećih kriterija i standarda:
- svaka prostorna cjelina s 8.000 - 30.000 stanovnika treba imati bar jednu srednju školu,
 - optimalna srednja škola u većim središtima je s 16-24 razredna odjela, odnosno s 480-720 učenika, odnosno maksimalno 30 učenika u razrednom odjelu.
- Promjena u sustavu srednjeg školstva može utjecati na potrebu osnivanje škola u još nekim središtima općina i gradova u Županiji.
92. Mrežu srednjih škola upotpuniti će se učeničkim domovima u mjestima u kojima je nužan smještaj učenika iz udaljenijih područja Županije. U učeničkim domovima organiziraju se odgojne grupe od 25 učenika.
93. Grad Dubrovnik zadržava se kao jedino veleučilišno i sveučilišno središte Dubrovnik.
94. Mreža prosvjete na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:
- dječji vrtić** - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj, Gruda, Orašac, Zaton,
- osnovna škola** - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Žrnovo, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Janjina, Kula Norinska, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Gruda,
- područni razredni odjeli** - Dubrovnik, Metković, Korčula, Čara, Pupnat, Blato, Ston, Vlaka, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Srebreno, Trpanj, Gruda, Orašac, Zaton, Vela Luka,
- glazbena škola** - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Opuzen, Blato, Cavtat,
- srednje škole** - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Ston,
- đački dom** - Dubrovnik, Vela Luka.
95. Svi segmenti mreže kulture prisutni su u Dubrovniku, sjedištu Županije.
- U sjedištima gradova i općina: Cavtat, Ston, Korčula, Blato-Vela Luka, Metković, Opuzen i Ploče, koja su ujedno i središta temeljnih gravitacijskih područja unutar Županije, nalazi se većina kulturnih, odnosno sportskih sadržaja.
- U svim ostalim sjedištima općina nalaze se inicijalni sadržaji kulture i sporta.
96. Razmještaj školsko-sportskih dvorana je povezan s lokacijama samostalnih osnovnih i srednjih škola zbog racionalizacije troškova izgradnje i održavanja tih građevina.
- Na području Županije nužno je istaknuti i potrebu izgradnje zatvorenih bazena i drugih sportskih objekata.

- 97. Mreža kulture na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:**
otvorena ili pučka učilišta - Dubrovnik, Metković, Ploče, Blato, Lastovo, Vela Luka,
knjižnice i čitaonice - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj,
muzeji, umjetničke zbirke, galerije - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo,
kazališta - Dubrovnik, Metković, Ploče, Vela Luka,
kinematografi - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka,
domovi kulture-kina - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Janjina, Kula Norinska, Slano, Srebreno, Lumbarda,
HRT - Radio i TV postaja - Dubrovnik,
radio postaje - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Cavtat, Lastovo, Babino Polje.
- 98. Zdravstvo i socijalna skrb imaju osobitu važnost za unapređenje kvalitete življenja stanovništva na području Županije. Za dimenzioniranje mreže zdravstva za područje Županije koriste se:**
Opći normativi i standardi:
primarna razina
 - dom zdravlja - gravitacijsko područje do 30.000 stanovnika,
 - ambulante opće medicine - gravitacijsko područje do 2.000 stanovnika,
 - 1 tim cjelovite primarne zaštite na 1.000 stanovnika,
 - hitna medicinska pomoć,
 - do 40.000 stanovnika HMP se ustrojava dežurstvom ili pripravnošću doktora primarne zdravstvene zaštite,
 - od 40.000 stanovnika i više, HMP se ustrojava kao posebna služba, a djelatnici rade u redovnom radnom vremenu (jedinice i stanice HMP),
 - ljekarne - gravitacijsko područje do 5.000 stanovnika.
sekundarna razina
 - bolnička djelatnost medicinskog centra, osigurava u prosjeku najmanje 3,2 kreveta na 1000 stanovnika područja koje joj gravitira, s tim da ne može imati manje od 200 bolesničkih kreveta (najmanji krevetni kapacitet bolnice).
- Specifični normativi i standardi:**
primjenjuju se za dimenzioniranje mreže zdravstvenih ustanova u području Grada Dubrovnika
 - izgradnja guste mreže centara primarne zdravstvene zaštite za opsluživanje na razini kvarta ili naselja 12.000 do 24.000 stanovnika,
 - centar mora biti samostalni objekt, pješački dostupan većini stanovnika i na mjestu koje je prometno dobro povezano,
 - udaljenost između ljekarni je najmanje 500 m cestovne udaljenosti.
na otocima
 - na otocima s naseljenošću 5.000-20.000 stanovnika jedan liječnik treba opsluživati do 1.000 korisnika, dok na otocima s naseljenošću 2.500-5.000 stanovnika na jednog liječnika treba biti tek 700 korisnika. Na manjim otocima do 400 stanovnika medicinska sestra je potrebna stalno, a liječnik nije potreban svakog dana,
 - ljekarnička se djelatnost može obavljati i u depoima.
- 99. Mreža zdravstva na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:**
domovi zdravlja - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka,
ambulante opće medicine - Dubrovnik, Metković, Ploče, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj, Čara,
zdravstvene stanice - Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo,
ustanove za pružanje hitne medicinske pomoći - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Ston, Lastovo, Blato, Vela Luka,
ljekarne - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić, Lastovo, Babino Polje, Vlaka, Janjina, Kula Norinska, Lumbarda, Mlinište, Otrić-Seoci, Slano, Smokvica, Srebreno, Trpanj,
poliklinike - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka,
opće bolnice/specijalne bolnice - Dubrovnik, Vela Luka,
zavodi - Dubrovnik.
- 100. Socijalna skrb je organizirana društvena djelatnost u okviru koje se ostvaruje društvena briga i interes za socijalnu sigurnost pojedinih radnih ljudi i građana kojima je potrebna posebna pomoć društvene zajednice. Standardi i normativi za lociranje ustanova socijalne skrbi su slijedeći:**
Centar za socijalnu skrb
 - Lokacija treba biti u naselju ili njegovoj blizini prometno povezana s naseljem i s priključkom na telefonsku mrežu, vodovod i kanalizaciju te mogućnošću korištenja usluga organizacija odgoja i obrazovanja, zdravstva i drugih djelatnosti.
 - Po 1 korisniku treba osigurati najmanje 20 m² neizgrađenog zemljišta, od kojih 5 m² za zelene površine.

- Broj i vrsta stručnih radnika određuje se ovisno o broju stanovnika, broju i vrsti socijalno -zaštitnih potreba i broju, veličini i prometnoj povezanosti naselja na području za koje se centar osniva, s time da mora imati najmanje 1 stručnog radnika na 4.000 stanovnika. Centar za socijalnu skrb osnovan za područje dvije ili više općina kao i za područje općine s više od 80.000 stanovnika mora imati uz stručnog radnika još i defektologa ili pedagoga.

Dom za djecu i mladež

- Lokacija mora biti u gradskom području.
- Kapacitet ne može biti manji od 60 i ne veći od 100 mjesta. Kapacitet za pružanje usluga u okviru poludnevnog ili cjelodnevnog boravka je najmanje 20 mjesta.
- Igralište se dimenzionira 15 m² /djetetu.

Dom umirovljenika

- Gradi se u naselju ili njegovoj blizini gdje postoje uvjeti korištenja zdravstvenih, socijalnih, kulturno-prosvjetnih i rekreacijskih usluga, kao i uvjeti za društvenu aktivnost korisnika doma.
- Dom umirovljenika se u pravilu gradi za najmanje 200 korisnika.
- Ukupna površina zemljišta za gradnju doma iznosi najmanje 50 m²/korisniku. Ukupno izgrađena korisna površina zatvorenog prostora doma može iznositi od 38-42 m²/korisniku doma.
- Depandansa doma stambeni je objekt izgrađen u neposrednoj blizini doma umirovljenika.
- Ukupno izgrađena korisna površina depandanse doma može iznositi od 18-22 m²/korisniku doma.

101. Mreža socijalne skrbi na području Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

centri za socijalnu skrb - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato,
domovi za djecu - Dubrovnik, Metković, Ploče,
domovi za odrasle - Dubrovnik, Korčula, Metković, Vela Luka, Blato, Ston, Srebreno, Lastovo,
zavodi za zapošljavanje - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
republički fond MIORH - Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula,
centar za pomoć ovisnika - Vela Luka.

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENOG I NEIZGRAĐENOG DIJELA PODRUČJA

(kartografski prikaz 1. Korištenje i namjena prostora)

- 102.** U PPDNŽ, u skladu s "Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova" (NN, broj 106/98) na kartografskom prikazu broj 1: "Korištenje i namjena prostora" prikazuju se građevinska područja naselja plohom i simbolom. Za gradove Dubrovnik, Cavtat, Orebić, Ploče, Korčula, Blato i Vela Luka prikazan je obuhvat po GUP-u. Građevinska područja iz stavka 1. ove točke primjenjuju se samo kao planski pokazatelj površine za razvoj naselja i drugih namjena.
- 103.** Granice građevinskih područja utvrditi će se prostornim planovima uređenja općina/gradova na temelju detaljne analize demografskog i gospodarskog potencijala, određenih prostornih pokazatelja i iskaza površine izgrađenog i neizgrađenog dijela, uvažavajući sljedeće smjernice:
- ispitati mogućnost gradnje unutar postojećih granica građevinskog područja, a posebno unutar nedovršenih dijelova te u odnosu na kapacitet postojeće infrastrukture,
 - povećati površinu građevinskog područja samo ako je iscrpljena mogućnost gradnje unutar postojećih granica tih područja i na temelju argumentiranih razvojnih potreba (porast broja stanovnika, središnje funkcije, razvoj gospodarstva), koje prati program izgradnje i uređenja zemljišta, a prijedlozi za povećanje moraju sadržavati podatke o iskorištenosti postojećeg građevinskog područja, osobito kada je neizgrađena površina veća od 10% ukupne površine građevinskog područja,
 - prilagoditi gustoću stanovanja i gustoću stanovništva prema tipu naselja sukladno pripadnosti prostoru određenom u ovim Provedbenim odredbama,
 - oblikovati građevinska područja primjereno geomorfološkim značajkama kao naseljsku cjelinu, odvojeno od druge takve cjeline.
- 104.** U prostoru se zadržavaju svi objekti u postojećim horizontalnim i vertikalnim gabaritima izgrađeni do dana donošenja PPDNŽ, bez građevinske dozvole, osim onih koji su:
- izgrađeni na poljoprivrednom zemljištu najviše bonitetne klase za svoju kulturu u svojoj katastarskoj općini, a nisu u funkciji korištenja poljoprivrednog zemljišta,
 - izgrađeni na pomorskom dobru, odnosno području koje prekriva plimni val ("crna

zona”), a nisu u funkciji korištenja mora i pomorskog dobra radi obavljanja pomorske i ribarske djelatnosti,

- izgrađeni u koridorima prometne i ostale infrastrukture,
- u zoni stroge zaštite graditeljske baštine.

Zatečena izgradnja utvrđuje se preko satelitske fotodokumentacije koja ima datum dana stupanja na snagu PPDNŽ.

U PPUG/O će se odrediti područja i uvjeti za sanaciju utvrđenih objekata izgrađenih bez građevinske dozvole, sukladno kriterijima iz stavka 1. ove točke.

105. U PPDNŽ se zauzetost prostora preporuča najviše 300 m²/st pri čemu se uzima u obzir izgrađena cjelina i kompaktni dijelovi naselja unutar građevinskog područja, bez poljoprivrednih, te šumskih i vodnih površina koje nisu u funkciji naselja.

106. Građevinska područja u Županiji se dijele na:

- građevinska područja obalnog područja,
- građevinska područja ostalog dijela Županije.

107. Na području Županije s obzirom na racionalnost korištenja utvrđuju se:

1. prostori visokog intenziteta korištenja,
2. prostori srednjeg intenziteta korištenja,
3. prostori niskog intenziteta korištenja.

108. Prostori visokog intenziteta korištenja su dijelovi naseljenih i izgrađenih područja s visokom koncentracijom gospodarskih kapaciteta i zaposlenih i to:

- područje od Cavtata do Orašca, koje obilježava monofunkcionalna gospodarska orijentacija (turizam i komplementarne uslužne djelatnosti),
- područje od Ploča uz Neretvu do Opuzena i Metkovića, koje obilježava koncentracija svih lučkih pretovarnih kapaciteta u Županiji i važnih prometnih središta uz prateće industrijsko-servisne kapacitete

U područjima iz stavka 1. ove točke predviđa se nastavak koncentracije stanovništva i djelatnosti, nastavak gradnje i koncentracija svih namjena, s mogućnošću proširenja građevinskih područja, odnosno razrjeđivanja, ako su infra/suprastrukturno substandardna.

109. Prostori srednjeg intenziteta korištenja su dijelovi obalnog područja srednje gustoće naseljenosti (150-300 st/km²), u kojem je značajna zastupljenost izgradnje za povremeno/sekundarno stanovanje i turizam i to:

- područje od Račišća do Lumbarde na otoku Korčuli i od Orebića do Lovišta na poluotoku Pelješcu,
- obalni pojas Općine Slivno,
- obalni pojas Općine Vela Luka, osobito dio u zaljevu Vela Luka.

U područjima iz stavka 1. ove točke se predviđa nastavak gradnje i koncentracija svih namjena prema kriteriju najveće zauzetosti prostora do 450 m²/st neto unutar područja označenih dijelova (na Kartografskom prikazu 1: Korištenje i namjena prostora, “Raspored građevinskih područja naselja i koncentracije sekundarnog stanovanja”) obalne crte koja je trajno izmijenila osobine. Povećanje građevinskih područja je dozvoljeno samo ako je ukupno neizgrađeni dio manji od 10% ukupne površine postojećeg građevinskog područja.

110. Prostori niskog intenziteta korištenja su ekstenzivno izgrađena područja s malim brojem ili bez stalnog stanovništva, vrlo niskog ili nikakvog standarda komunalne infrastrukture i opreme, najčešće bez valjane prostorne organizacije cjelina koje bi odredile identitet naselja ili njegovog dijela. Zauzetost obalne crte je nesrazmjerno visoka (npr. 22% u Općini Blato) i u odnosu na druge pokazatelje pokazuje izrazito neracionalno zaposjedanje obale:

- sjeverna obala otoka Korčule, zapadno od Račišća pa do Vela Luke,
- južna obala otoka Korčule i to obalni pojas Općine Blato i Zavalatica,
- obalni pojas Općine Ston, posebice u Malostonskom zaljevu i Malom moru,

- sjeverna obala otoka Mljet od Pomene do Okuklja i otoka Lastova od Lučice na zapadu pa do Skrivene Luke,
- uvala Gornji Molunat.

Za prostore iz stavka 1. ove točke predviđa se nastavak gradnje i koncentracija planiranih namjena samo unutar označenih dijelova (na Kartografskom prikazu 1: Korištenje i namjena prostora, "Raspored građevinskih područja naselja i koncentracije sekundarnog stanovanja") za obale koje su trajno izmijenile osobine, a povećanje građevinskih područja se ne predviđa.

Ostale dijelove obalnog područja obilježava nizak postotak zaposjedanja obale, uz relativno veliku gustoću naseljenosti unutar postojećih tradicionalnih aglomeracija:

- Elafitski otoci Lopud i Šipan, te naselje Slano,
- ostali dijelovi obalnog područja.

U prostorima iz stavka 3. ove točke, u općinama gdje je postotak izgrađenosti prostora veći od postotka izgrađenosti Županije (6,1%), ne mogu se povećavati postojeća građevinska područja niti utvrđivati nova, bez obzira na njihov smještaj.

111. U građevinskim područjima brdsko-planinskog područja (Općine Pojezerje, Zažablje i Kula Norinska) primjenjuju se odredbe za gradnju određene za Prostore srednjeg intenziteta korištenja.
112. Za naselja Cavtat, Orebić, Vela Luka, Korčula, Smokvica, Lumbarda, Opuzen, Ploče, Žrnovo, Blato, Stankovići, Kuna Pelješka, Dubrava, Ston, naselja u nizinskom dijelu zagorskog područja (općine Kula Norinska i Pojezerje) te sva ostala naselja za koja se to prostornim planom uređenja općine/grada utvrdi, predlaže se zbog interpoliranih zona povremenog/sekundarnog stanovanja, da zauzetost prostora iznosi 400-450 m²/st neto (u odnosu na građevinska područja stambene izgradnje), odnosno 670-750 m²/st bruto (u odnosu na ukupna građevinska područja - zbroj ukupne stambene izgradnje, industrijskih kapaciteta, rekreativnih zona, poslovne izgradnje i turističkih kapaciteta).
113. Za građevinska područja u obalnom području, ako se nalaze unutar obuhvata nacionalnog parka, parka prirode te posebnih rezervata vrijede kriteriji propisani prostornim planom posebnih obilježja.
Do donošenja prostornog plana iz stavka 1. ove točke za područja predloženih parkova prirode Elafitski otoci, Donja Neretva, Lastovo, postojećih i predloženih posebnih rezervata: Malostonski zaljev i Malo more, otok Lokrum, Velika dolina na Mljetu, otoci Mrkan, Bobara i Supetar kod Cavtata, Pod Gredom, Prud i Orepak kod Metkovića, jugoistočni dio Delta Neretve i otočić Osinj, Sv. Ilija iznad Orebića, Lokve kod Gornjih Majkova, Konavoske stijene, Delta Neretve - Parila primjenjuju se odredbe za gradnju za Prostore niskog intenziteta korištenja.
114. Glavne prostorne cjeline obalnog područja su: uži obalni pojas, akvatorij, zaobalje i otoci. Glavne sastavnice su: izgrađena obala, naselja (povijesni i novi dio), izdvojeni turistički kompleksi, gospodarski sklopovi uz obalu, prirodna obala i zaštićeni dijelovi obale, morfološke cjeline (uvale, rtovi, hridi, ušća vodotoka, potezi strme obale, prirodne plaže) za koje treba osigurati zaštitu prirodne i funkcionalne cjelovitosti i jedinstven planski obuhvat.
115. Uređenje obalnog područja temeljiti će se na sljedećim osnovnim smjernicama:
 - planirati i provoditi izgradnju i uređenje prostora tako da se očuvaju prirodne, kulturne i tradicijske vrijednosti obalnog i zaobalnog krajolika te provoditi mjere za sanaciju ugroženih i vrijednih područja prirodne i graditeljske baštine,
 - povećati, ako je nužno, građevinska područja gradova i naselja smještenih u obalnom području uz morsku obalu ili ušća vodotoka, u pravilu na prostorima udaljenim od obale, a samo iznimno uz obalu, da se izbjegne neprekinuta izgrađena dužobalna zona,
 - osigurati dostupnost obali i javni interes za korištenje tog prostora za rekreaciju i pomorske djelatnosti te provoditi osobito mjere očuvanja prirodnih plaža,

- temeljiti na funkcionalnim kriterijima i prirodnim uvjetima cjelovito uređenje i zaštitu obalnog područja kao i pomorskog dobra na kopnu, tako da se osigura cjelovitost planskog obuhvata i korištenja prostora pojedinih morfoloških jedinica,
- očuvati značajke otoka, otočića i hridi s pretežito ili potpuno prirodnim ambijentom mora i namijeniti prvenstveno istraživanju i ograničenom, isključivo rekreativnom posjećivanju, bez mogućnosti formiranja građevinskih područja.

116. Razgraničenje prostora od interesa za obranu u prostornim planovima užih područja se određuje u suradnji s nadležnim tijelom obrane, granicama vojnog kompleksa sa zaštitnim i sigurnosnim pojasom ovisno o vrsti, namjeni i položaju u prostoru i drugim građevinama.

Osnovna usmjerenja prostornog razvitka i uređenja prostora od interesa za obranu su:

- usmjeriti prioritete prostornog razvoja na zaštitu interesa za obranu,
- uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora,
- odrediti prostorne elemente, smjernice i kriterije za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

Postojeće lokacije od interesa obrane

	Grad/Općina	Kompleksi i građevine
DUBROVNIK	Konavle	1. vojna lokacija "Čilipi" Čilipi
	Konavle	2. planirana vojna lokacija "Suvarevina" - Velje brdo
	Konavle	3. vojna lokacija "Molunat"
	Konavle	4. vojna lokacija "Glavica" Konavle
	Konavle	5. vojna lokacija "Jasenica" Konavle
	Konavle	6. vojna lokacija "Resnica" Konavle
	Konavle	7. vojna lokacija "Golubinac"
	Konavle	8. vojna lokacija "Ilijin vrh"
KORČULA	Vela Luka	9. vojna lokacija "Privala" Korčula
	Vela Luka	10. vojna lokacija "Hum" Korčula
LASTOVO	Lastovo	11. vojna lokacija "Velje more" Lastovo
	Lastovo	12. vojna lokacija "Pleševo brdo" Lastovo
	Lastovo	13. vojna lokacija "Sito", potkop, otok Prežba, Lastovo
	Lastovo	14. vojna lokacija "Kremana", potkop, otok Prežba, Lastovo
MLJET	Mljet	15. vojna lokacija "Gruj" Mljet (Saplunara)
	Mljet	16. vojna lokacija "Planjak vrh" Mljet
	Mljet	17. vojna lokacija "Veliki grad" Mljet
PLOČE	Ploče	18. vojna lokacija "Neretva" Ploče
	Ploče	19. vojna lokacija "Male bare" Ploče
	Ploče	20. vojna lokacija otok "Pločica" Ploče
	Ploče	21. vojna lokacija "Neretva" Ploče
	Ploče	22. vojna lokacija "Šipak" Ploče
	Ploče	23. vojna lokacija "Dračevac" Ploče
	Ploče	24. vojna lokacija "Tatinje" Ploče
	Ploče	25. vojna lokacija "Bačine" Ploče
	Ston	26. vojna lokacija "Brijesta" Ploče
	Slivno	27. vojna lokacija "Duba" Ploče
	Orebić	28. vojna lokacija "Rota 2" Ploče
	Slivno	29. vojna lokacija "Soline" Ploče
	Ploče	30. vojna lokacija Dom HRM Ploče
	Ploče	31. vojna lokacija objekt Zapovjedništva Ploče

117. Prostori posebne namjene za koje Ministarstvo obrane utvrdi da više nisu od interesa za obranu, mogu se prenamijeniti u drugu namjenu prostornim planom uređenja općine/grada.

118. Radi zaštite i/ili očuvanja posebno vrijednih područja potrebno je iz građevinskih područja isključiti sljedeće lokalitete:

- Konavoske stijene,
- uvala Donji Molunat i poluotok Molunat,
- uvala Šunj (otok Lopud),
- Blaca (otok Mljet),
- otočić Osinj i istočni dio obalnog područja koji teritorijalno pripada Općini Opuzen,

- Priježba, Pržina (do rta Marčuleti, pol. Pelješac) i Tri sestrice (poluotok Grbljava, Dubrovačko primorje),
- uvala Vučina (Žuljana), te uvale Zamali i Zaglavak (Trstenik) - poluotok Pelješac,
- uvala Pržina (Općina Lumbarda, otok Korčula),
- uvala Vela Stiniva u Vela Luci.

119. Radi zaštite i/ili očuvanja ekološki posebno vrijednih područja potrebno je prema smjernicama PPDNŽ smanjiti sljedeća građevinska područja:

- uvala Saplunara,
- uvala Smokvina,
- područje Supavo u Stonskom kanalu,
- uvale Divna i Duba (općina Trpanj, poluotok Pelješac),
- poluotok Grad i predio Zapolje (Općina Janjina, poluotok Pelješac).

120. U PPDNŽ su određeni kriteriji za veličinu, prostorni razmještaj i oblik građevinskih područja.

Dimenzioniranje građevinskih područja naselja temeljiti će se na projekciji broja stanovnika Županije 2015. godine koja iznosi 125 000-135 000 stanovnika.

Procjenjuje se sljedeći broj stanovnika i gustoća stanovništva središnjih naselja Županije:

Definicija središta	Naselje	Optimalna veličina naselja 2015.g. (broj stanovnika)	Gustoća stanovništva 2015.g. (stanovnika/ha)
Veće regionalno središte	Dubrovnik	45.000 - 50.000	25 - 50
Regionalno središte	Metković	15.000 - 20.000	25 - 50
	Ploče	8.000 - 10.000	25 - 50 *
Manje regionalno središte	Korčula	5.000 - 8.000	25 - 50
	Vela Luka-Blato	8.000 - 10.000	15 - 25
Područno središte	Cavtat	3.000 - 5.000	15 - 25
	Opuzen	3.000 - 5.000	15 - 25
	Ston	1.000 - 2.000	15 - 25
	Orebić	1.000 - 2.000	15 - 25
	Lastovo	1.000 - 2.000	15 - 25
Lokalno središte	Babino Polje	500 - 1.000	10 - 15
	Smokvica	500 - 1.000	10 - 15
	Lumbarda	1.000 - 1.500	10 - 15
	Trpanj	500 - 1.000	10 - 15
	Janjina	500 - 1.000	10 - 15
	Otrić-Seoci	500 - 1.000	10 - 15
	Kula Norinska	500 - 1.000	10 - 15
	Mlinište	500 - 1.000	10 - 15
	Slano	1.000 - 1.500	10 - 15
	Zaton	1.000 - 1.500	do 10
	Srebreno	1.000 - 1.500	10 - 15
	Vlaka	500 - 1.000	10 - 15
	Pomoćna središnja naselja	Orašac	1.000 - 1.500
Gruda		1.000 - 1.500	do 10

Gustoća stanovništva (G_{nst}) - odnos broja stanovnika i površine obuhvata plana (građevinsko područje naselja)
 Specifičnost grada Ploča je u velikom lučko-gospodarstvenom kompleksu unutar građevinskog područja naselja

Veličine središnjih naselja iz stavka 2. ove točke osnova su za planiranje na razinama općina i gradova kao i za dimenzioniranje pojedinih sadržaja javnih funkcija.

121. U PPDNŽ se za razvoj gradova i ostalih naselja određuje primjerenim sljedeći pravac preobrazbe:

- urbana obnova ili reurbanizacija za gradska područja (Dubrovnik, Korčula, Metković, Ploče, Opuzen, Vela Luka, Blato), kojoj su glavni ciljevi postizanje odgovarajuće kakvoće uvjeta i načina života,
- infrastrukturna rekonstrukcija za prijelazna područja (gradska - Cavtat, Opuzen, Ston, Orebić i Lastovo te seoska - Slano, Trpanj, Lumbarda i Srebreno),
- revitalizacija za ruralna područja (Babino Polje, Vlaka, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić Seoci, Mlinište) i ostala naselja u Županiji (manja naselja i sela).

Za grad Dubrovnik koji pripada u skupinu većih gradova u Hrvatskoj, predviđa se razvojno osposobljavanje za funkciju većeg regionalnog središta.

Srednji i manji gradovi (Metković, Ploče - regionalna središta, Korčula, te potencijalno Vela Luka-Blato - manja regionalna središta) trebaju potvrditi svoj potencijal većih središta i nositelja daljnje urbanizacije.

Za male gradove i naselja s gradskim obilježjima (Cavtat, Opuzen, Ston te potencijalno Orebić i Lastovo - područna središta) kao i lokalna središta (Slano, Trpanj, Lumbarda, Zaton i Srebreno - inicijalna razvojna žarišta unutar urbanog područja te Babino Polje, Janjina, Smokvica, Kula Norinska, Otrić Seoci, Mlinište i potencijalno Vlaka - inicijalna razvojna žarišta ruralnog prostora) predlaže se urbanizacijski proces provoditi kombinacijom postupaka za reurbanizaciju, revitalizaciju i infrastrukturnu rekonstrukciju.

122. Unutar građevinskog područja u planovima užih područja svrhovito je prikazati osnovne funkcije, namjene i način korištenja prostora uvažavajući slijedeće preporuke:

	niska stambena izgradnja			višestambena izgradnja
	slobodnostojeći objekt	dvojni objekt	stambeni niz	
max. izgrađenost	40%	40%	50%	30%
max. katnost	Po + P + 1 + Pk			Po + P + 4 + Pk
mješovita stambena pretežito poslovna namjena				
max. izgrađenost	40%			
max. katnost	Po + P + 2 + Pk			
mješovita stambena pretežito turistička namjena				
max. izgrađenost	40%			
max. katnost	P + 1 + Pk			

Iznimno, osim u naseljima Slano, Ston, Opuzen, Orebić i Srebreno, radi boljeg uklapanja stepenaste gradnje na terenima u nagibu, određena katnost u stavku 1. ove točke se ne primjenjuje.

123. U generalnim urbanističkim planovima i urbanističkim planovima uređenja potrebno je primijeniti sljedeće normative:

Namjena	Okvirni odnosi površina %	Prosječna vrijednost %
Stanovanje	31 - 47	36
Centralne funkcije	3 - 10	5
Industrija	9 - 18	11
Parkovi	9 - 29	4
Zaštitne zelene površine	8 - 26	15
Promet	10 - 25	16
Ukupno orijentacijski		100

6. UVJETI (FUNKCIONALNI, PROSTORNI, EKOLOŠKI) UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

6.1. Prometni sustavi

(kartografski prikaz 2.1.1. Infrastrukturni sustavi - cestovni promet)

(kartografski prikaz 2.1.2. Infrastrukturni sustavi - željeznički, pomorski i zračni promet)

(kartografski prikaz 2.2. Infrastrukturni sustavi - pošta i telekomunikacije)

124. U cestovnom prometu treba osigurati optimalno povezivanje Županije sa ostalim dijelovima Hrvatske i Europom gradnjom prometnica kojima će se brzo i učinkovito odvijati tranzitni promet područjem Županije na način da se stvori optimalan cestovni prometni sustav s poticajnim utjecajem na život stanovnika.

To se predviđa postići:

- izgradnjom auto-cesta i brzih cesta koje bi trebale omogućiti izlazak iz prometne izoliranosti Županije u odnosu na uže i šire okruženje, a osobito Jadransko-Jonska autocesta - Jadranska autocesta i TEM II. auto-cesta Ploče-Sarajevo-Osijek-Mađarska,

- planiranjem izgradnje mosta između Kleka i Pelješca kao razvojnog resursa za poluotok Pelješac i otok Korčulu uz mogućnost povezivanja čvrstom vezom fizički razdvojenih dijelova Županije u jedinstvenu cjelinu,
 - planiranjem izgradnje mosta ili uronjenog tunela između Pelješca i Korčule radi boljeg prometnog povezivanja otoka Korčule čvrstom vezom,
 - poboljšanjem postojeće cestovne prometne mreže (rekonstrukcija, modernizacija, pojačano održavanje) radi osiguranja barem predratnog stanja s naglaskom na obnovi i rekonstrukciji državnih cesta D-8, D-9, D-62 i D-415 te dijelom rekonstrukciji, a dijelom izgradnji novih trasa na državnim cestama D-414 i D-118, koje čine okosnicu cestovne mreže Županije),
 - omogućavanjem bolje prometne povezanosti između gradova i općina u Županiji,
 - izgradnjom obilaznica naselja u kojima prolaz tranzitnog prometa stvara funkcionalni problem s naglaskom na izgradnji obilaznice Metkovića, te ulaza u Ploče i Dubrovnik),
 - uređivanjem cestovne prometne mreže unutar područja gradova (Dubrovnik, Metković, Ploče i Korčula) radi omogućavanja njihovog normalnog funkcioniranja,
- Varijantna rješenja pojedinih koridora prometnica, odnosno koridori u istraživanju, sastavni su dio PPDNŽ do izgradnje prometnice, a na preostalim koridorima prostor će se potom koristiti prema postojećoj namjeni.

- 125.** U PPDNŽ se na razini plansko-usmjeravajućeg značenja utvrđuje osnovni položaj prometnih sustava u prostoru Županije u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, vrijednosti i zaštitu prostora za:
- glavne cestovne prometne pravce,
 - cestovne granične prijelaze,
 - željezničke prometne pravce,
 - zračne luke,
 - objekte pomorskog prometa,
 - poštu i telekomunikacije.
- 126.** Osnove cestovnog prometa prikazane su u kartografskom prikazu 2.1.1. "Infrastrukturni sustavi - cestovni promet", pomorski, željeznički i zračni promet u kartografskom prikazu 2.1.2 "Infrastrukturni sustavi - željeznički, pomorski i zračni promet", te pošte i telekomunikacije u kartografskom prikazu 2.2. "Infrastrukturni sustavi - pošta i telekomunikacije".
- 127.** Okosnicu cestovne prometne mreže u Županiji čine:
- planirana Jadransko-Jonska autocesta (Jadranska) - (Republika Slovenija-Rijeka-Split) - nastavak dionice Split-Ploče-Dubrovnik-granica BIH i krak Dubrovnik-Čilipi-Debeli Brijeg-SRJ (alternativno brza cesta čvor Osojnik - Župa Dubrovačka - Konavle - Debeli Brijeg - SRJ),
 - dio planirane autoceste od čvora Ploče, odnosno čvora Nova Sela u alternativnom rješenju, granica BIH transeuropska magistrala TEM II. Republika Mađarska-Beli Manastir-Osijek-Slavonski Šamac-(Sarajevo-Mostar)-Ploče,
 - planirana prometnica Dubrovnik-Orsula-Brgat (brza cesta),
 - (brza) cesta u istraživanju Ploče-Pelješac-Rudine kao dio Jadransko-Jonske autoceste od čvora Ploče-čvor Čeveljuša-čvor Opuzen-čvor Slivno-Ravno-Komarna-Duboka-most Malostonskim zaljevom- Brijesta-čvor Zaradež-čvor Ston-most Stonskim kanalom (alt. u koridoru državne ceste D-414 prema raskrižje Doli) -čvor Rudine.
 - planirane spojne prometnice sa Jadransko-Jonske autoceste na cestovnu mrežu nižeg reda, sa čvorova Ploče, Opuzen, Rudine, Osojnik, čvor Brgat-Parež-čvor Plat-čvor Cavtat-čvor Zračna luka-čvor Čilipi I.-čvor Čilipi II. i čvor Gruda.
 - planirani most (uronjeni tunel) preko Korčulanskog kanala - rt Sv. Ivan na Pelješcu - uvala Kneža na Korčuli) i spojna cesta Kneža-Pupnat kao koridor za istraživanje,
 - ostale državne i županijske ceste.
- 128.** Jadransko-Jonska autocesta (Jadranska autocesta) - nastavak dionice Split-Ploče-Dubrovnik-granica BIH i krak Dubrovnik-Čilipi- Debeli Brijeg-SRJ.
U PPDNŽ je planirani koridor autoceste utvrđen u najvećoj mjeri na temelju projektne dokumentacije na teritoriju Republike Hrvatske, a dio koridora od čvora Osojnik - granica

s Bosnom i Hercegovinom, predviđa se kao koridor u istraživanju za nastavak autoceste u smjeru Albanije i Grčke. Krak Jadransko-Jonske autoceste na potezu Dubrovnik-Čilipi-Debeli Brijeg-SRJ odvaja se u čvoru Osojnik kao koridor u istraživanju i predviđa u najvećoj mjeri teritorijem Hrvatske do čvora Plat te južnim dijelom općine Konavle do granice sa SRJ (Debeli Brijeg).

Alternativno rješenje autoceste na potezu Dubrovnik-Čilipi-Debeli Brijeg-SRJ je brza cesta u istom koridoru. Potrebno je razmotriti mogućnost faznog rješavanja cestovnog prometnog sustava.

129. U PPDNŽ je određeno koordinirano korištenje koridora za vođenje infrastrukturnih sustava u pojedinim područjima Županije te je unutar koridora predviđenog za vođenje Jadransko-Jonske autoceste potrebno razmotriti mogućnost vođenja koridora duž Jadranske željeznice. Potrebno je također projektantski provjeriti trasu Jadransko-Jonske auto-cesta te (brze) ceste na dionicama: granica Splitsko-dalmatinske županije - čvor Osojnik, čvor Osojnik - Debeli Brijeg - SRJ i čvor Ploče - Pelješac - čvor Rudine.
130. TEM II. (transeuropska magistrala) Republika Mađarska-Beli Manastir-Osijek-Slavonski Šamac-(Sarajevo-Mostar)-Ploče
U PPDNŽ je određen kao koridor autoceste u istraživanju od čvora Ploče (okvirno u koridoru državne ceste D-513) te sjeverno od naselja Puljani do njenog raskrižja s D-62-granica BIH. Alternativno rješenje koridora u istraživanju autoceste TEM II. predviđa se na potezu Istočna Plina-Karamatići-Borovci-čvor Nova Sela-granica BIH.
Na dijelu koridora TEM II. oko naselja Vid potrebno je u daljnjoj razradi obratiti posebnu pažnju na arheološko nalazište.
Do odabira koridora autoceste TEM II. na području Županije u PPDNŽ će se čuvati predloženi koridori u ukupnoj dužini
131. Prometnica Dubrovnik-Orsula-Brgat (brza cesta)
U PPDNŽ je određen koridor (brze) ceste u istraživanju čvor Dubrovnik - čvor Orsula tunelom-čvor Brgat (Parež).
132. U PPDNŽ je određen koridor u istraživanju (brze) ceste Ploče-Pelješac-Rudine kao dio cestovnog prometnog sustava Jadransko-Jonske autoceste od čvora Ploče na Jadransko-Jonskoj autocesti-čvor Čoveljuša-čvor Opuzen-čvor Slivno-Ravno-predjel Komarna-Duboka-most Malostonskim zaljevom-poluotok Pelješac (Brijesta)-čvor Zradež-čvor Ston-most Stonskim kanalom (alt. u koridoru državne ceste D-414 prema čvoru Doli za spoj sa sadašnjom Jadranskom turističkom cestom)-čvor Rudine.
133. U PPDNŽ su spojne prometnice sa Jadransko-Jonske auto-cesta na cestovnu mrežu nižeg reda određene sa čvorova Ploče, Opuzen, Rudine i Osojnik te čvorova Brgat-Parež, Plat, Cavtat, Zračna luka, Čilipi I, Čilipi II i Gruda u najvećem dijelu na temelju projektne dokumentacije,
134. U PPDNŽ su određeni koridori obilaznica naselja (zamjenske dionice) na sljedećim državnim cestama:
 - D-9 - obilaznica Grada Metkovića je definirana na temelju projektne dokumentacije,
 - D-414 - obilaznice Stona, Boljenovića i Sparagovića, Ponikava, Janjine, Kapetana i Orebića su najvećim dijelom definirane u postojećoj projektnoj dokumentaciji, a uskladiti će se na temelju smjernica u PPDNŽ,
 - D-118 - obilaznice Žrnova i Čare-Smokvice prema "Izmjenama i dopunama Prostornog plana Općine Korčula - Revizija", a uskladiti će se na temelju smjernica u PPDNŽ,
 - D-120 - obilaznica Polača je definirana u Prostornom planu Nacionalnog parka "Mljet" i obilaznice naselja Babino Polje i Sobra određene u PPDNŽ.
 - u PPDNŽ je predviđena obilaznica naselja Vela Luka sa sjeverne strane (Ž-6221 područjem Pinskog rata).
135. Most (odnosno uronjeni tunel) preko Korčulanskog kanala (rt Sv.Ivan na Pelješcu - uvala Kneža na Korčuli) i spojna cesta Kneža-Pupnat (D-118)

U PPDNŽ određen je koridor u istraživanju prometnice iz stavka 1. ove točke, koji će se utvrditi provjerom u određenoj dokumentaciji (Studija o utjecaju na okoliš i Cost-benefit studija).

136. Ostale državne i županijske ceste

U PPDNŽ je omogućeno na postojećim državnim i županijskim cestama (Odluka o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, Narodne novine, br. 79/99, 111/00) provoditi promjene kategorije i trasa u slučaju gradnje obilaznica (D-9, D-414, D-118, D-120), zamjenskih ili novih pravaca. Rekonstrukcija pojedinih dionica radi poboljšanja prometno-tehničkih elemenata, ne smatra se promjenom trase takve ceste.

137. Cestovni granični prijelazi

- postojeći stalni međunarodni granični cestovni prijelaz I. kategorije (Metković-Doljani),
- postojeći stalni međunarodni granični cestovni prijelazi II. kategorije (Klek-Neum 1, Zaton Doli-Neum 2, Mali Prolog-Crveni Grm i Gornji Brgat-Ivanjica) moraju se urediti tako da zadovoljavaju utvrđene potrebe bez posebnih ograničenja,
- međunarodni cestovni granični prijelazi I. kategorije planiraju se na Jadransko-Jonskoj i TEM II. autocesti.

138. U prostornim planovima uređenja gradova/općina potrebno je osigurati prostorne uvjete za planirane cestovne koridore i koridore u istraživanju na način određen u PPDNŽ i u širini određenoj ovim Provedbenim odredbama, osim unutar građevinskog područja naselja, gdje se širina koridora može utvrditi temeljem detaljnije razrade u tom prostornom planu.

139. Na području Županije sustav pomorskog prometa čine:

Postojeće luke su:

luke od osobitog (međunarodnog) značaja

Luka Gruž-putnička luka (Grad Dubrovnik),
Luka Ploče (Grad Ploče).

luke županijskog značaja

Gradska luka Dubrovnik - putnička luka (Grad Dubrovnik),
Metković - teretna luka (Grad Metković),
Luka Korčula - putnička luka (Grad Korčula),
Luka Trpanj - putnička luka (Općina Trpanj),
Luka Vela Luka - putnička luka (Općina Vela Luka),
Luka Orebić - putnička luka (Općina Orebić).

luke lokalnog značaja:

Brsečine, Gruž, Komolac, Mokošica, Orašac, Sustjepan (naselje i Shell), Tršteno i Zaton, Lokrum (Portoć), Koločep (Donje Čelo - Vila Ruža i Mul), Lopud, Šipanj (Šipanska luka i Suđurađ), Jakljan (uz plažu) (Grad Dubrovnik),
Korčula, Badija, Uš, Pupnatska Luka, Račišće, Zavalatica (Grad Korčula),
Opuzen (Grad Opuzen),
Komin (na rijeci Neretvi) (Grad Ploče),
Bristva, Gršćica, Prigradica i Prižba (Općina Blato),
Doli, Janska, Slano (Općina Dubrovačko primorje),
Drače, Sreser, Sutvid (Općina Janjina),
Cavtat (Tiha-Cavtat i stara luka Cavtat), Molunat, Prevlaka (Općina Konavle),
Lučica, Pasadur, Sv.Mihovil, Ubli, Zaklopatica (Općina Lastovo),
Lumbarda (naselje i marina) (Općina Lumbarda),
Kozarica, Okuklje, Polače, Pomena, Prožura, Saplunara, Sobra (naselje i trajektno pristanište) (Općina Mljet),
Crkvice, Kučište, Lovište, Perna, Podobuče, Trstenik i Viganj (Općina Orebić),
Blace, Duboka i Klek (Općina Slivno),
Brna (Općina Smokvica),
Brijesta, Broce, Hodilje, Luka, Prapratno, Ston, Mali Ston i Žuljana (Općina Ston),
Duba Trpanjska i Trpanj (Općina Trpanj),
Vela Luka (Općina Vela Luka),
Kupari, Mlini, Plat (hidrocentrala i hoteli) i Srebreno (Općina Župa dubrovačka).

Planirane luke su:

luke županijskog značaja

Trajektna luka u zoni naselja Perna (Općina Orebić).

- 140.** U sustavu željezničkog prometa potrebno je modernizirati postojeće kapacitete i koristiti ih za bolje međusobno povezivanje unutar Županije kao i Županije sa okruženjem, tako da se:
- u najvećoj mjeri iskoriste prednosti željezničkog prijevoza i revitalizacijom luke Ploče poveže s pomorskim prometom,
 - izgradi drugi kolosijek na postojećoj željezničkoj pruzi Ploče-Metković-Sarajevo-Osijek-Mađarska,
 - izgradi dužjadranska željeznica velikih brzina (tzv. TGV) .
- 141.** Koridor dužjadranske željeznice u istraživanju plansko-usmjeravajućeg je značenja i sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske, odnosno projektnoj dokumentaciji Projektnog biroa Hrvatskih željeznica prolazi područjem Županije do graničnog prijelaza Debeli Brijeg i granice s SRJ.
Prema prijedlogu PPDNŽ koridor u istraživanju dužjadranske željeznice se pruža od granice sa Splitsko-dalmatinskom županijom preko područja Neuma, Dubrovačkim Primorjem do Osojnika gdje se nalazi željeznička postaja Dubrovnik i dalje preko granice s BIH, nastavlja prema jugoistoku teritorijem Bosne i Hercegovine. Dionicu od Osojnika do granice sa SRJ na Debelom Brijegu je potrebno istražiti.
- 142.** U sustavu zračnog prometa objekti su sljedeći:
- postojeći: zračne luke Dubrovnik i Ploče,
 - planirani: zračne luke Korčula i Lastovo,
 - pomorske luke i uređene površine na otocima i obali za hidroavionski i amfibijski promet.
- 143.** Zračna luka Ploče s dužinom poletno-sletne staze od 1.200m i širinom od 25m zadržava postojeći smještaj u prostoru do konačne ocjene o potrebi i prostornim uvjetima gradnje nove zračne luke istih karakteristika na području doline Neretve što će se provesti provjerom u Prostornom planu parka prirode "Delta Neretve" ili nekom drugom prostorno-planskom dokumentu nadležnom za takovu vrstu prometnih objekata.
U PPDNŽ se usmjerava smještaj zračne luke izvan područja Luke Ploče.
- 144.** U PPDNŽ se osigurava prostor za lokaciju zračne luke Korčula uzletno-sletne staze dužine 1 300m i širine 25m između naselja Brna i Smokvica na području Općine Smokvica sukladno "Konačnoj studiji utjecaja na okoliš za izgradnju zračne luke na Korčuli".
- 145.** U PPDNŽ se rezervira prostor za dvije potencijalne lokacije (bivša Vojarna iznad naselja Ubli i lokalitet Sozanj iznad naselja Zaklopatica) za zračnu luku na Lastovu dužine uzletno-sletne staze 1.000m i širine 25m (prema "Prethodnoj studiji utjecaja na okoliš zračne luke Lastovo").
- 146.** U PPDNŽ se podržava gradnja čvrste obale ili pontona u pomorskim lukama na otocima radi ostvarenje hidroavionskih veza s kopnom i određivanje primjerenih područja u moru i na kopnu za amfibijske mogućnosti.
- 147.** Na području Županije razvoj telekomunikacijske mreže temelji se na unaprjeđenju postojećeg, relativno visokog stupnja razvijenosti i praćenju novih tehnoloških dostignuća. Postojeći telekomunikacijski sustav veza, odnosno podzemni i podmorski svjetlovodni kabeli (Adria 1 i Jadranko) planira se dodatno povezati svjetlovodnim kabelima s telekomunikacijskim sustavima susjednih zapadnih zemalja (Italija).
U PPDNŽ se podržava polaganje kabela telekomunikacijskog sustava u koridorima cestovne i željezničke infrastrukture radi zaštite i očuvanja prostora te sprječavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina, što treba regulirati promjenom postojećih propisa.
Potrebno je izgraditi preostali dio mreže odašiljača radi postizanja potpune pokrivenosti teritorija Županije.

148. Gradnju GSM sustava mobilne telekomunikacijske mreže, posebice izvan građevinskog područja, realizirati će se sukladno načelu racionalnog korištenja i zaštite prostora te povezivanjem više korisnika na istoj lokaciji.
149. Razvoj sustava poštanskog prometa i telekomunikacija koji se odnosi na poslovne građevine usmjeren je u građevinska područja naselja te će se u prostornim planovima uređenja Grada/općine i detaljnijim prostornim planovima osigurati prostorni uvjeti za njihovu gradnju.

6.2. Energetski sustav

(kartografski prikaz 2.3. Infrastrukturni sustavi - energetski sustavi)

150. U PPDNŽ se podržava razvitak energetike u kojem se promovira čista tehnologija, plinifikacija, energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, razvitak poduzetništva i zaštita okoliša.
151. Sustav opskrbe električnom energijom na razini PPDNŽ obuhvaća proizvodna postrojenja, te prijenosna i transformatorska postrojenja od 35 (20) kV na više. Energetski sustav s koridorima vodova i lokacijama energetskih građevina prikazan je u kartografskom prikazu karta 2.3. Infrastrukturni sustavi - energetski sustavi. U PPDNŽ se zadržava obveza istraživanja iz Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske radi određivanja najpovoljnije lokacije termoenergetskih objekata na obalnom području Dalmacije južno od Zadra i sjeverno od Ploča.
152. U PPDNŽ se predviđa realizacija II. faze HE "Dubrovnik" i izgradnja HE "Ombla", postrojenja za energetska korištenje podzemne akumulacije u zaleđu izvora Rijeke dubrovačke, izgradnjom injekcijske pregrade.
153. Programom izgradnje malih hidroelektrana (Program MAHE) planira se mala hidroelektrana "Konavle" koja bi energetska koristila vodu iz retencije za obranu od velikih voda Konavoskog polja formiranu nasipima uz rječice Ljutu i Kopačicu.
154. U cilju trajnog osiguranja kvalitetnog i sigurnog napajanja područja Županije i usmjeravanja viška električne energije proizvedene u HE Dubrovnik u elektroenergetski sustav Hrvatske, potrebno je izgraditi dalekovod D 220(400) kV DS Plat-Imotica-Dubravica (Metković)-Zagvozd.
155. U cilju unapređenja elektroenergetske mreže potrebno je izgraditi sljedeće građevine:
- na elektroprijenosnom sustavu:
- TS 220(400) kV "Plat", "Imotica" i "Dubravica" (Metković),
 - TS 110 kV "Korčula", "Ploče", "Plat", "Janjina", "Bosanka" (Dubrovnik), "Blato" - rekonstrukcija, "Komolac" - rekonstrukcija,
 - Uvod D 2x 220 kV HE "Dubrovnik" - Trebinje u TS "Plat",
 - D 220 kV DS HE "Dubrovnik" - TS "Plat",
 - D 110 kV HE "Dubrovnik"-TS "Plat"
 - D 110 kV DS Plat - Komolac (dovršetak izgradnje),
 - D 110 kV DS Imotica - Ston,
 - K + D 110 kV Stari Grad (otok Hvar) - Blato (otok Korčula),
 - D 110 kV DS Plat - Herceg Novi,
 - D 110 kV Ploče - Vrgorac,
 - D 110 kV Opuzen - Vrgorac,
 - K 2x110 kV HE "Ombla" - TS "Komolac"
- na distribucijskom sustavu:
- TS 35(20) kV "Obod", "Ploče" (Dubrovnik), "Kupari", "Giman" (Dubrovnik), "Vela Luka", "Lastovo", "Blato" (Mljet),
 - K 35(20) kV rt Goli (Mljet)-Ropa,
 - D + K 35(20) kV Ston-Prapratno-Sobra-Ropa (Mljet)
 - D 35(20) kV Ploče-Brist.

156. U izgradnji elektroenergetske mreže treba koristiti u najvećoj mjeri postojeće koridore i težiti što manjem zauzimanju novih površina.
157. S gospodarskog i ekološkog gledišta potrebno je istražiti uključenje Županije u projekt plinifikacije Dalmacije (projekt Adria LNG).
158. U PPDNŽ se utvrđuju sljedeće magistralne plinoopskrbne građevine:
- plinovod Gradac (granica sa Splitsko-dalmatinskom županijom) - Ploče-Opuzen,
 - plinovod Opuzen-Metković (granica sa BiH),
 - plinovod Opuzen-Dubrovnik,
 - mjerno-redukcijske stanice (MRS): "Ploče", "Metković", "Ston", "Slano" i "Dubrovnik".
159. U PPDNŽ se omogućuje, do izgradnje visokotlačnih magistralnih plinovoda, plinifikacija većih urbanih središta miješanim odnosno isparenim ukapljenim naftnim plinom (tzv. "satelitska plinska opskrba" - za veća konzumna područja) na području Grada Dubrovnika.
160. U PPDNŽ su predložene sljedeće potencijalne makrolokacije vjetroelektrana na manje izloženim vizurama u zaleđu kopnenog dijela Županije i na poluotoku Pelješcu:

Grad/Općina	Broj	Mikrozona
Dubrovačko primorje	1	Vrtog 1
	2	Vrtog 2
	3	Pjenag
	4	Grabova gruda
	5	Trštenovo
	6	Štrbina
	7	Vjetreno 1
	8	Vjetreno 2
	9	Rudine
Dubrovnik/Dubrovačko primorje	10	Glave
Slivno	11	Osoje
Zažablje	12	Čukovica
Ston	13	Ponikve
Orebić	14	Čučin
	15	Bila ploča
	16	Supine
	17	Vitar

Smjernice za određivanje lokacija vjetroelektrana:

- smjestiti vjetroelektrane:
 - izvan obalnog područja,
 - izvan zaštićenih i predloženih za zaštitu dijelova prirode,
 - izvan planiranih građevinskih područja, infrastrukturnih koridora, visokih šuma i poljoprivrednog zemljišta,
 - izvan zona izloženih vizurama vrijednog krajolika, te s mora i glavnih prometnica,
 - udaljiti zonu vjetroelektrane od naselja i drugih objekata najmanje 500 m, odnosno razina buke za najbliže objekte ne smije prelaziti 40 dB(A),
 - uskladiti smještaj vjetroelektrana u odnosu na telekomunikacijske uređaje (radio i TV - odašiljači, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji,
 - voditi računa u odabiru veličine i boje lopatica i stupa o mogućoj vizualnoj degradaciji prostora,
 - izraditi za karakteristične lokacije kompjutorsku vizualizaciju radi ocjene utjecaja vjetroelektrana na fizionomiju krajobraza.
161. Konačne lokacije vjetroelektrana odrediti će se na temelju prethodnih istraživanja, studija podobnosti i provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš.

6.3. Vodnogospodarski sustav

(kartografski prikaz 2.4. Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav)

162. Razmještaj, zalihe i osobine voda, potrebe za vodom i način osiguranja dovoljnih količina vode, mjere zaštite voda od onečišćenja, uređenje vodotoka, zaštita od poplava i drugi oblici štetnog djelovanja voda, kao i druge mjere značajne za upravljanje vodama i osiguranje jedinstvenoga vodnog režima za slivno područje Neretva-Korčula, slivno

područje Dubrovačko primorje i otoci i slivno područje Matica (dijelom u Županiji) određuje se u skladu sa Zakonom o vodama (NN, broj 107/95) u Vodnogospodarskoj osnovi.

6.3.1. Građevine za korištenje voda

6.3.1.1. Vodoopskrba

- 163.** Vodoopskrbni sustavi s trasama cjevovoda i lokacijama vodoopskrbnih građevina prikazani su na kartografskom prikazu 2.4. Infrastrukturni sustavi - vodnogospodarski sustav.
- 164.** Vodoopskrba Gradova Metkovića i Opuzena, te Općina Kula Norinska, Zažablje i Slivno na neretvanskom području, Općina Trpanj, Janjina i Orebić, te naselja Žuljana, Putnikovići, Dančanje i Brijesta u Općini Ston na poluotoku Pelješcu, Grada Korčule i Općina Lumbarda, Blato i Vela Luka na otoku Korčuli, te Općina Mljet i Lastovo opskrbljivati će se vodom s Neretvansko-Pelješko-Korčulansko-Lastovskog vodovoda. Vodoopskrbni sustav planiranog kapaciteta 593,3 l/s temelji se na zahvaćanju vode na izvorištu rijeke Norin u Prudu.
- 165.** Vodoopskrbni sustavi Konavle-istok i Konavle-zapad s vodozahvatima na izvoru Konavoska i Duboka Ljuta opskrbljivati će područje Općine Konavle.
- 166.** Općina Župa dubrovačka će se opskrbljivati s vodoopskrbnog sustava vezanog za vodozahvat na izvorištu Duboka Ljuta.
- 167.** Vodoopskrba Grada Dubrovnika sa susjednim naseljima: Bosanka, Donje i Gornje Obuljeno, Čajkovića, Čajkovići, Knežica, Komolac, Mokošica, Nova Mokošica, Lozica, Rožat, Sustjepan i Šumet osiguravati će se s vodoopskrbnog sustava Dubrovnik s vodozahvatom na izvorištu rijeke Omble.
- 168.** Izgradnjom planirane HE "Ombla" podzemna akumulacija hidroelektrane će se uključiti u vodoopskrbu Dubrovnika, te ovisno o potrebama i šireg obalnog područja zapadno od Dubrovnika do Slanoga i Stona.
- 169.** Vodoopskrbni sustav Zaton-Orašac-Elafiti s vodozahvatom na izvorištu Palata u Malom Zatonu opskrbljivati će obalno područje Grada Dubrovnika od Zatona do Brsečina, otoke Koločep, Lopud i Šipan i naselja u zaleđu: Ljubač, Kliševo, Mrčevo, Mravinjac i Riđica.
- 170.** Vodoopskrba Općine Dubrovačko primorje će se temeljiti na vodoopskrbnom sustavu s vodozahvatom na crpilištu Nereze s kojeg će se opskrbljivati naselja: Slano, Banići, Gornji i Donji Majkovi, te vodoopskrbnog sustava vezanog za neumski vodovod s kojeg će se opskrbljivati naselja u zaleđu: Imotica, Topolo, Stupa, Ošlje, Smokovljani, Visočani, Štedrica, Lisac, Točionik, Podimoč, Trnovica, Čepikuće, Podgora, Mravinca i Trnova.
- 171.** Vodoopskrba Stona sa susjednim naseljima (Mali Ston, Hodilje, Luka, Duba, Prapatno, Sparagovići, Boljenovići, Ponikve, Metohija, Česvinica, Kobaš, Broce, Zamaslina, Konštari, Zaton Doli i Doli) vezana je za vodoopskrbni sustav koji će se temeljiti na crpljenju vode u Stonskom polju na bunaru "Okno" i ovisno o rezultatima hidrogeoloških istraživanja bunaru "Palata".
- 172.** Vodoopskrba Grada Ploča se planira s vodocrpilišta Modro oko i s vodocrpilišta Klokun, uz mogućnost povezivanja na regionalne vodovode Makarska i Neretva-Pelješac-Korčula-Lastovo.
- 173.** Općina Pojezerje, te naselje Staševica u Gradu Ploče opskrbljivati će se s vodoopskrbnog sustava vezanog za izvor Butina.
- 174.** Blatski vodovod sa crpljenjem vode u Blatskom polju, kapaciteta 80 l/s, zadovoljava potrebe zapadnog dijela otoka Korčule u zimskom razdoblju, dok će se u ljetnom sušnom razdoblju (povećana potrošnja i smanjena kakvoća vode zbog neodgovarajućeg standarda vode za piće - Cl>200mg/l), opskrba vodom osiguravati iz Blatskog i Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovskog vodovoda.

Na vodoopskrbnom sustavu se utvrđuje potreba daljnjih hidrogeoloških ispitivanja i radova u svrhu povećanja kapaciteta crpilišta, radova na izgradnji uređaja za kondicioniranje vode, te posebice radova na sanitarnoj zaštiti izvorišta.

175. Za nove trase cjevovoda potrebno je u pravilu koristiti postojeće infrastrukturne koridore, posebice u zaštićenim dijelovima prirode.

6.3.1.2. Navodnjavanje

176. Na donjoneretvanskom području potrebno je rekonstruirati magistralni natapni kanal s vodozahvatom na Neretvi uzvodno od Metkovića, sanirati natapne mreže, i nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje.
177. Potrebno je izgraditi sustav za navodnjavanje s vodozahvatom na vodnoj komori HE "Dubrovnik" za navodnjavanje:
- Župskog polja,
 - Konavoskog polja.
178. U Vrgorskom polju za navodnjavanje će se koristiti voda s izvora lociranih po sjevernom rubu polja i s natapnog sustava polja Rastok, s kojeg će se voda dovoditi kroz tunel polje Rastok-Vrgorsko polje.
179. Na ostalim područjima navodnjavanje će se temeljiti na crpljenju vode iz podzemlja (Blatsko polje, Stonsko polje) ili korištenjem vode iz vodoopskrbnih sustava (Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovski vodovod, vodoopskrbni sustav Zaton-Orašac-Elafiti i drugi).

6.3.2. Građevine za zaštitu voda i mora

180. Zaštita voda i mora od onečišćenja otpadnim vodama će se osigurati izgradnjom zajedničkih kanalizacijskih sustava naselja, turističkih objekata, servisa i industrijskih pogona s uređajem za pročišćavanje i ispuštom u prijamnik, kojima će se spriječiti nekontrolirano ispuštanje u vodotoke, obalno more i poluzatvorene zaljeve.
181. Potrebno je izvršiti predtretman otpadnih voda servisa i industrijskih pogona na vlastitim uređajima za čišćenje prije upuštanja u javni kanalizacijski sustav.
182. Pročišćene otpadne vode će se ispuštati u more dugim podmorskim ispustima.
183. Stupanj pročišćavanja na uređajima za čišćenje, kao i duljina podmorskih ispusta priobalnih naselja, moraju zadovoljiti standarde zaštite mora i vodotoka. U PPDNŽ se dopušta etapna izgradnja uređaja za čišćenje.
- I. faza - mehaničko pročišćavanje,
 - II. faza - ovisno o zahtijevanim standardima kakvoće mora odnosno vodotoka bi se dogradio uređaj s primjenom bioloških i/ili fizikalno-kemijskih postupaka čišćenja.
184. Prioritet su radovi na odvodnim sustavima za otpadne i oborinske vode Dubrovnika, Cavtata, Župe dubrovačke, Zatona i Orašca, Slanog, Elafita, Nacionalnog parka Mljet, Malostonskog zaljeva, Orebića, Trpnja, Korčule, Blata, Vela Luke, Lastova, Metkovića, Opuzena i Ploča.
185. Konceptija odvodnje Nacionalnog parka Mljet se daje u dvije varijante:
- 1) Jedinstvenim sustavom se odvede otpadne vode naselja uz Veliko jezero (Goveđari, Babine Kuće, Pristanište, Velika Loza) s otpadnim vodama otočića Sv. Marija do uređaja za čišćenje u Pomeni, gdje se nakon pročišćavanja zajedno s otpadnim vodama Pomene upuštaju preko dugog podmorskog ispusta u podmorje. Sustavom je moguće prihvatiti i otpadne vode naselja Polače.
 - 2) Otpadne vode naselja uz Veliko jezero se nakon pročišćavanja zajedno s otpadnim vodama otočića Sv. Marija odvede podmorskim kolektorom položenim po dnu jezera

i kopnenim kolektorom preko prijevoja Kavalo do ispusta s južne strane Mljeta. Naselja Pomena i Polače će imati vlastite odvodne sustave. Odabir varijante će se provesti u postupku procjene utjecaja na okoliš.

186. Na područjima na kojima nema tehničkog ili ekonomskog opravdanja za povezivanje na zajednički sustav odvodnje s centralnim uređajem za pročišćivanje potrebno je poticati izgradnju individualnih uređaja za zaštitu.

6.3.3. Zaštitne i regulacijske građevine

187. Na bujičnim i erozijskim površinama Konavoskog polja, Župe dubrovačke, Srđa, Komolačke kotline, Mokošice, Orašca, Slanog, Stona, Trpnja, Orebića, Kleka i Pojezerja potrebno je provesti zaštitu od erozije i uređenje bujica koja će obuhvaćati biološke i hidrotehničke radove (čišćenje korita bujica, izrada betonske obloge, stepenica i pregrada u koritima). Biološko-tehnički radovi na zaštiti od štetnog djelovanja voda obuhvaćati će pošumljavanje slijevnih površina, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, krčenje raslinja i izgradnju terasa i gradona. Radove je potrebno uskladiti s poljodjelskom i šumarskom djelatnošću i sa zahtjevima zaštite prirode.
188. Radovima na uređenju bujica i zaštiti od erozije sanirati će se i nestabilne flišne padine Župe dubrovačke, Konavala, Komolca, kod Orašca, Trstenog i Brsečina. Tereni sa aktivnim klizištima sanirati će se zahvatom podzemnih voda, koje ugrožavaju stabilnost padina i drenažnim sustavima.
189. Na rijeci Neretvi potrebno je provesti sanacijske radove na dijelovima obale ugrožene erozijom.
190. Za obranu dijela Grada Metkovića smještenog na desnoj obali rijeke Neretve od poplava, koje nastaju zbog prodora velikih voda Neretve kroz ušće Norina i izlivanje izvora po sjevernom rubu područja Vid-Norin, potrebno je izgraditi nasip s nadvišenjima (projektiran za vodostaj + 3,55 m.n.m.) po trasi postojećeg nasipa za zaštitu Jerkovca do ceste Metković-Vid, cestom Metković-Vid do vodotoka Glibuša, te kroz Gabela polje do brda južno od Slane Drage. Unutrašnja odvodnja branjenog područja osigurati će se izgradnjom glavnih kanala uz novi nasip i detaljne kanalske mreže kojima će se prikupljati suvišne vode iz crpnih postaja za evakuaciju voda u vrijeme visokih vodostaja Neretve.
191. Potrebno je utvrditi koncept obrane od poplava i provesti zaštitu od velikih voda rijeke Neretve. Radovi vezani za Malu Neretvu ovise o konceptu obrane od poplava velikih voda Neretve.
192. Zaštita poljodjelskih površina Konavoskog polja od poplavnih voda će se postići povećanjem kapaciteta odvodnog tunela, regulacijom glavnih vodotoka Ljute, Konavočice i Kopačice, prihvaćanjem poplavnih voda u planirane retencije: glavnu retenciju koja bi se formirala unutar nasipa uz Ljutu i Kopačicu i povremenu retenciju, za poplavne vode povratnog perioda većeg od 25 godina, na lijevoj inundaciji Ljute u najnižem dijelu polja, te zaštitom od brdskih voda izgradnjom obodnog kanala.
193. U cilju zaštite od poplava Vrgorskog polja potrebno je provesti radove (povećanje kapaciteta odvodnog tunela Krotuša i tunela od Baćinskih jezera do mora, izgradnja obodnog kanala uz sjeverni rub polja) prema "Studiji odvodnje viška voda iz Vrgorskog polja", Hrvatske vode, 1999.

6.3.4. Građevine za melioracijsku odvodnju

194. U PPDNŽ se određuje potreba provođenja radova na melioracijskoj odvodnji na donjeneretvanskom području, u Konavoskom polju, Vrgorskom polju, Stonskom polju, Blatskom polju i Donjem blatu na otoku Korčuli i Vino polju na otoku Lastovu.

- 195. Potrebno je spriječiti neplanske i nekontrolirane melioracije na preostalim močvarnim područjima, kao i uništavanje izgrađenih objekata melioracijskog sustava.
- 196. Melioracijski radovi na donjeneretvanskom području se prioritarno usmjeravaju na sanaciju i unapređenje postojećeg sustava na melioracijskim područjima Koševo-Vrbovci, Luke, Vidrice i Opuzen-ušće.
- 197. U Konavoskom polju, Vrgorskom polju i Donjem blatu kod Lumbarde se predviđa izgradnja osnovne i detaljne kanalske mreže, drenažne mreže i drugih pripadajućih objekata.
- 198. Melioracijski radovi na ostalim poljima vezani su za dogradnju i održavanje odvodne mreže.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

(kartografski prikaz 3.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - područje posebnih ograničenja u korištenju)

- 199. U cilju očuvanja krajobraznih vrijednosti potrebno je izraditi Krajobraznu osnovu Hrvatske kao prostorno plansku podlogu integralne zaštite raznolikosti i identiteta krajolika, te prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti prostora.
- 200. Krajobraznu osnovu treba uspostaviti i održavati na državnoj, županijskoj i gradskoj/općinskoj razini, pri nadležnim službama prostornog uređenja, uz multidisciplinarnu suradnju službi zaštite prirodne i graditeljske baštine, zaštite okoliša te nositelja relevantnih znanstvenih i stručnih projekata.
- 201. Do uspostave Krajobrazne osnove vrednovanje krajolika na županijskoj razini treba provoditi na temelju smjernica za očuvanje krajobrazne raznolikosti područja, seoskih krajolika i prostornog identiteta gradova utvrđenih Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao i smjernica u PPDNŽ za polazišta u izradi prostornih planova užih područja.
- 202. Na području Županije u PPDNŽ su određeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajobrazi:
 1. Lastovski arhipelag (Općina Lastovo),
 2. Elafitski otoci (Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje),
 3. akvatorij otoka Lokruma (Grad Dubrovnik),
 4. akvatorij otoka Mrkan, Bobara i Supetar (Općina Konavle),
 5. estuarij Rijeke dubrovačke (Grad Dubrovnik),
 6. akvatorij od uvale Divna do uvale Duba (Općina Trpanj),
 7. akvatorij uvale Vučina i Kupinova (Općina Ston),
 8. akvatorij uvale Saplunara (Općina Mljet),
 9. akvatorij južno od uvale Pržina i akvatorij sjeverno od uvale Bili žal uz poluotok Ražnjić u Lumbardi (Općina Lumbarda)
 10. akvatorij delte Neretve (Grad Ploče, Grad Opuzen, Općina Slivno),
 11. pripadajući akvatorij Konavoskih stijena (Općina Konavle),
 12. akvatorij poluotoka Molunat (Općina Konavle),
 13. Blatina kod Blata na Mljetu (Općina Mljet),
 14. Slatina na Mljetu (Općina Mljet),
 15. Blatine kod Sobre na Mljetu (Općina Mljet),
 16. Prožura na Mljetu (Općina Mljet),
 17. jezero Vlaška kod Ploča (Grad Ploče),
 18. Jurjeva luka na Prežbi (Općina Lastovo),
 19. otočić Daksa (Grad Dubrovnik),
 20. Srđ (Grad Dubrovnik),
 21. zapadni dio poluotoka Lapad (Grad Dubrovnik),
 22. poluotok Sustjepan kod Cavtata (Općina Konavle),
 23. potez šume "Dubac-Kupari" (Općina Župa dubrovačka),
 24. šuma "pod Mokalo" (Općina Orebić),
 25. šuma "Bori" (Grad Korčula),
 26. šuma "Fortezza" (Grad Korčula),
 27. šuma "Banja" na istočnom rubu uvale Banja na Korčuli (Grad Korčula),
 28. šuma "Carevića glava" kod hotela Bon Repos na Korčuli (Grad Korčula),
 29. šumoviti gaj alepskog bora s nešto čempresa uz crkvu Sv Nikole u Račišću (Grad Korčula),

30. šuma crnike prema Prijedoru kod naselja Lastovo (Općina Lastovo),
31. šuma alepskog bora i crnike Zlopolje na Lastovu (Općina Lastovo),
32. Trstenik (Općina Orebić),
33. Korčulansko-pelješki arhipelag (Grad Korčula),
34. krajolik u Pupnatu (Grad Korčula),
35. Blato - područje južno od Male Neretve (Općina Slivno),
36. Baćinska jezera (Grad Ploče),
37. područje Vrgorskog polja (jezera) kod Ploča (Grad Ploče),
38. Višnjica kod Ploča (Grad Ploče),
39. špilja Puzavica na Lastovu (Općina Lastovo),
40. špilja Medviđa na Lastovu (Općina Lastovo),
41. Paganettijeva pećina na Korčuli (Grad Korčula),
42. špilja Pišurka na Korčuli (Grad Korčula),
43. špilja Zaglav na Korčuli (Grad Korčula),
44. skupina starih stabala kod kuće starog kapetana u Lapadu Dubrovnik (Grad Dubrovnik),
45. platane u Orašcu (Grad Dubrovnik),
46. hrast medunac u Orebiću (Općina Orebić),
47. tri stabla košćele u Stankovićima Orebić (Općina Orebić),
48. rt Struga sa svjetionikom i klifom visokim 80m na Lastovu (Općina Lastovo),
49. vrtovi pomorskih kapetana u Orebiću (Općina Orebić),
50. zona od rta Ratac do rta Pologrina na poluotoku Grbljava, te uvale Hodobije i Klobučara (područje Dola) (Općina Dubrovačko primorje),
51. akvatorij u zapadnom dijelu poluotoka Pelješca (Općina Orebić),
52. akvatorij Vele Luke i Blata (Općina Vela Luka, Općina Blato),
53. zeleni pojas od rta Mlinac do Orsule, uključujući akvatorij (Grad Dubrovnik),
54. širi prostor zaljeva Budima (Općina Dubrovačko Primorje),
55. uvale Zaton, Slano, Lopud i Šipan, kao i cijeli akvatorij zaljeva Budima (Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje),
56. akvatorij od spojnice Cavtat-otok Mrkan do uvale Donji Molunat (rt Lokvica) (Općina Konavle),
57. cjelokupni akvatorij otoka Lastovo (Općina Lastovo),
58. cijela južna obala od uvale Orlanduša do uvale Pržina (Grad Korčula),
59. Vela Špilja kod Blata, špilja kod Grabove glave, Movrica, Ostaševica, polušpilja kod Sobre; bočate jame: jama na rtu Lenga ispod Stupe, jama ispod Maranovića; izvori bočate i slatke vode, izvor Vodice (Općina Mljet),
60. potez od obalne linije od luke Gonoturska do rta Zaglavac (Općina Mljet),
61. sjeverna obala od Pustog rta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje sa svim otocima i akvatorijem (Općina Mljet).

- 203.** Navedeni osobito vrijedni predjeli - prirodni krajobrazi te njihov sustav mjera zaštite trebaju osigurati trajno prisustvo navedenih prirodnih oblika kao i zaštitu od bitne promjene tih vrijednosti, stoga ih je potrebno u prostornim planovima užeg područja:
- sačuvati od prenamjene te unapređivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti (podsticati prirodnu regeneraciju šuma, pošumljavanje, rekultivacija) u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
 - odgovarajućim mjerama (prevencijom) sprječavati šumske požare,
 - uskladiti i prostorno organizirati različite interese u krajobrazno i biološko jedinstvenim područjima (npr Neretve),
 - posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale,
 - izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima kao i dužobalnu izgradnju jer to narušava krajobraznu sliku,
 - izgradnju izvan granica građevinskog područja treba kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
 - treba štitići značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom (vjetroelektrane),
 - planirane koridore infrastrukture (ceste, željeznice, elektrovodovi i sl) treba izvoditi duž prirodne reljefne morfologije. ukoliko treba izvoditi veće morfološke promjene (nasipi i usjeci) preporučuje se izvedba građevinskih tijela odvojenih od terena kako bi se osigurao dojam cjelovitosti i stopljenosti tj protočnosti krajobraza,
 - osobito vrijedne predjele - prirodne krajobraze treba u konačnosti postepeno dovesti i do zakonske zaštite od nepoželjnih intervencija i to različitim stupnjevima (od zaštićenog krajolika do pojedinačnih spomenika).
- 204.** Na području Županije u PPDNŽ određeni su osobito vrijedni predjeli - kulturni krajobrazi:
- kulturni krajolik Pridvorje - Konavle (Općina Konavle),

- potez sela Konavoskih brda (Općina Konavle),
- estuarij rijeke Omble (Grad Dubrovnik),
- šira zona sela Ljubač (Grad Dubrovnik),
- obalni potez Orašca (Grad Dubrovnik),
- Elafitski otoci (Grad Dubrovnik),
- otok Mljet sa pripadajućim akvatorijem (Općina Mljet),
- uvala Brsečine (Grad Dubrovnik),
- kultivirani agrarni krajolik Korčule i Lastova: područje sjevernih i južni obala Korčule i Lastova, područje južnih obronaka Sv. Ilije na Pelješcu, -područje otoka Lastovo i Prežba, područje od Korčule do Lumbarda uz obalu (Općina Lastovo, Vela Luka, Blato, Smokvica, Lumbarda, Grad Korčula),
- kulturni krajolik doline Neretve - područje oko Neretve uz deltu, područje uz Neretvu oko Vida i Metkovića (Grad Metković, Grad Opuzen, Općina Slivno, Općina Kula Norinska, Općina Zažablje).

205. U velikom broju slučajeva dolazi do preklapanja osobito vrijednih predjela - prirodnih krajobrazu u smislu ekološki vrijednih područja s aspekta prirodnih značajki, te kulturnih krajobrazu koji općenitije tretira krajolik u smislu članka 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Nalaže se da se u okviru prostornih planova užeg područja i pobliže odrede te razgraniče zone prirodnih krajobrazu od zona kulturnih krajobrazu odnosno krajolika ili njihovih dijelova sukladno članku 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturne baštine.

Pri tome se treba držati sljedećih postulata:

- posebno se zaštićuje kulturni krajolik odnosno specifičan oblik tradicionalnog obrađivanja tla (suhozidi) te veće površine pod vinogradima i maslinicima koji također tvore specifičnu sliku južnodalmatinskog krajolika te se zaštićuju i kao djelatnosti i kao cjelovite pejzažne slike,
- posebno se zaštićuju površine ruralnih i urbanih naselja i to u cjelovitoj slici gabarita, te se štiti vidljivi rub naselja (izgradnja) s prelazom u kultivirani pejzaž. Predlažu se prekidi u linearnom širenju, a naročito se traže prostorno prazni prekidi u turističkim kompleksima,
- u područjima označenim kao kulturni krajobraz preporučuje se izbjegavanje narušavanja prirodnog sklada, odnosno pažljivije planiranje uz očuvanje izvornih elemenata krajobrazu,
- oštećene kulturne krajobrazu preporuča se rekonstruirati, rekultivirati i preoblikovati tj uređenjem unaprijediti, a novu izgradnju dopustiti u obimu u kojem je potrebno i moguće te je podrediti osnovnom režimu zaštite i unapređenja prostora.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

(kartografski prikazi 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora)

8.1. Zaštita prirodne baštine

(kartografski prikaz 3.1.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja posebnih uvjeta korištenja - Prirodna i graditeljska baština)

206. S ciljem sustavne skrbi o svim prirodnim vrijednostima, a posebno zaštićenih dijelova prirode, potrebno je uspostaviti propisanu zaštitu i donijeti određene prostorne planove."

207. Na području Županije temeljem Zakona o zaštiti prirode zaštićeni su dijelovi prirode kao:

a) nacionalni park	(1)	Nacionalni park "Mljet",
b) strogi rezervat	(1)	Malostonski zaljev (morski dio),
c) posebni rezervat	(7)	
šumske vegetacije		otok Lokrum,
		Velika dolina - NP "Mljet",
zoološko-ornitološki		otoci Mrkan, Bobara i Supetar - Cavtat,
		Pod Gredom - Vid,
		Prud - Metković,
		Orepak - Kula Norinska,
ihtiolško-ornitološki		jugoistočni dio delte Neretve i otočić Osinj,
d) park šuma	(9)	Velika i Mala Petka - Dubrovnik,
		Osmoliš - Brsečine,
		Trsteno - Brsečine,
		Donje Čelo - Koločep,
		Gornje Čelo - Koločep,

e) zaštićeni krajolik	(8)	gradski park Hober - Korčula, Predolac-Šibanica - Metković, otočić Ošljak - zaljev Vela Luke, čempresada "Pod Gospu" - Orebić, Rijeka dubrovačka, Saplunara - Mljet, uvala Vučina s obalnim pojasom - Pelješac uvala Prapratno - Pelješac, Konavoski dvori - Konavle Otok Badija - arhipelag istočne Korčule, Modro oko i jezero Desne - Ploče predjel "Kočje" - Žrnovo na Korčuli,
f) spomenik prirode geomorfološki	(7)	Močiljska spilja - Podbrežje Osojnik, spilja Šipun - Cavtat, Gromačka spilja - Gromača, Rača spilja - Lastovo, Vela spilja - Vela Luka, česvina - Žrnovo na Korčuli, skupina šmrikovih stabala - Plat
rijetki primjerak drveća		
g) spomenik parkovne arhitekture arboretum park pojedinačno stablo	(9)	Trsteno - Trsteno, park Foretić - Korčula, platana 1 - Trsteno, platana 2 - Trsteno, čempres - Čara na Korčuli, čempres - Metković,
skupina stabala		skupina čempresa uz crkvu Gospe od Karmela - Orebić, drvodred čempresa kod crkve Velike Gospe - Orebić, drvodred čempresa - Korčula.

208. Na području Županije predlaže se temeljem Zakona o zaštiti prirode zaštititi dijelove prirode kao:

a) park prirode	(3)	Donja Neretva, Lastovski arhipelag, Elafitski otoci,
b) posebni rezervat šumske vegetacije zoološki (ornitološki)	(5)	Sv. Ilija iznad Orebića, Delta Neretve- (Ploče-Parila), Jezero Kuti, Opuzen, Lokve kod Gornjih Majkova, Konavoske stijene,
herpetološki geomorfološko-hidrografski		šuma alepskog bora Bat-Zaton,
c) park šuma	(1)	poluotok Molunat,
d) zaštićeni krajolik	(4)	predjel od uvale Divna do uvale Duba, uvala Pupnatska luka, poluotok Ražnjić - Lumbarda,
e) spomenik prirode	(1)	špilja Samograd - Račišće,
f) spomenik parkovne arhitekture	(3)	park oko dvorca Skočibuha - Šipan, skupina čempresa - Kuna Pelješka, stari park u centru Metkovića,

209. Zaštićeni dijelovi prirode i potencijalno vrijedna područja (predloženi za zaštitu dijelovi prirode prema ZZP) obuhvaćaju 29,9% kopnene i 7,75% morske površine Županije. Za potencijalno vrijedna područja potrebno je ispitati i odrediti obuhvat i razinu zaštite u odgovarajućim stručnim podlogama.

210. U PPDNŽ se predlaže ispitati obuhvat i razinu zaštite područja Malostonski zaljev kao strogi rezervat radi određivanja tog područja u cjelini kao posebni rezervat u moru.

211. U PPDNŽ se predlaže zbog djelomičnog nestanka obilježja zbog kojih su zaštićeni, preispitati rang i obuhvat zaštite i po potrebi donijeti akt o prestanku zaštite sljedećih dijelova prirode:

- zaštićeni krajolik - uvala Prapratno - poluotok Pelješac,
- Rijeka dubrovačka,
- uvala Vučina s obalnim pojasom - poluotok Pelješac,
- rijetki primjerak drveća - skupina šmrikovih stabala - Plat,

212. U korištenju i planiranju uporabe prirodnih dobara potrebno je onemogućiti ugrožavanje i oštećivanje biljnih i životinjskih vrsta, sačuvati mrežu očuvanih biotopa te ublažiti posljedice na prirodu izvedenih i planiranih zahvata i građevina posebno u vodnom gospodarstvu.

8.2. Zaštita biljnih i životinjskih vrsta

213. Zaštićene biljne i životinjske vrste, kao i vrste kojima opada brojnost, nestaju staništa i prijete odumiranje treba štiti unutar zaštićenih predjela i odgovarajućim planskim mjerama u prostornim planovima uređenja općina/gradova.

8.3. Zaštita kulturne baštine

(kartografski prikaz 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - 3.1.1. Područja posebnih uvjeta korištenja - Prirodna i graditeljska baština i 3.1.2. Područja posebnih uvjeta korištenja - Uvjeti zaštite graditeljske baštine)

8.3.1. Uspostava zaštite nad kulturnim dobrom

214. U cilju zaštite graditeljske baštine utvrđen je popis registriranih (R), preventivno zaštićenih (PZ) i evidentiranih (E) kulturnih dobara koji je sastavni dio PPDNŽ, a prikazana su na Kartografskom prikazu 3.1.1. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Prirodna i graditeljska baština.

Mjere zaštite za pojedina kulturna dobra naznačene na Kartografskom prikazu 3.1.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora - Uvjeti zaštite graditeljske baštine sastavni su dio ovih Provedbenih odredbi.

8.3.2. Mjere zaštite kulturnih dobara

215. Na području županije u sustavu mjera zaštite nepokretnih kulturnih dobara obuhvaćena je:

A/ ZONA STROGE ZAŠTITE:

a) POJEDINAČNI SPOMENICI KULTURE

REGISTRIRANI (R), ODNOSNO PREVENTIVNO ZAŠTIĆENI (PZ) SPOMENICI KULTURE VISOKE VRIJEDNOSTI

Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti spomenika, njegovog povijesnog i prostornog okoliša.

Mogućnost rekonstrukcije na temelju istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

b) ZAŠTIĆENE SPOMENIČKE CJELINE

REGISTRIRANE (R), ODNOSNO PREVENTIVNO ZAŠTIĆENE (PZ) CJELINE VISOKE SPOMENIČKE VRIJEDNOSTI

Postupak zaštite usmjeren je na potpuno očuvanje izvornosti spomenika, njegovog povijesnog i prostornog okoliša.

Mogućnost rekonstrukcije na temelju istražnih radova i detaljne konzervatorske dokumentacije.

c) ARHEOLOŠKI LOKALITETI

REGISTRIRANI (R), PREVENTIVNO ZAŠTIĆENI (PZ) ILI EVIDENTIRANI (E) ARHEOLOŠKI LOKALITETI

Arheološke zone - zona stroge zaštite bez mogućnosti gradnje.

d) ZAŠTIĆENI KULTURNI KRAJOBRAZ

KOPNO - sustav mjera zaštite uvjetuje očuvanje krajobraznih obilježja i obuhvaća zaštitu istaknutih zona visokovrijednog zelenila, obradivih površina i atraktivnosti prostora

OBALA - zona zaštite slijedi konfiguraciju obale, a sustav mjera zaštite uvjetuje očuvanje izvornih karakteristika obale, bez nasipanja s mogućnosti rekonstrukcije i održavanja.

B/ ZONA UMJERENE ZAŠTITE:

a) OBJEKTI ILI SKLOPOVI AMBIJENTALNE VRIJEDNOSTI

EVIDENTIRANI (E) POJEDINAČNI SPOMENICI ILI CJELINE AMBIJENTALNE VRIJEDNOSTI

Sustav mjera zaštite uvjetuje očuvanje izvornih karakteristika pojedinačnih spomenika ili cjelina. Ograničena mogućnost gradnje.

b) ZONA NEPOSREDNE OKOLINE VISOKOVRIJEDNIH SPOMENIKA KULTURE

Ograničena mogućnost gradnje novih objekata odnosno rekonstrukcije postojećih uz poštivanje ambijentalnih vrijednosti i atraktivnosti prostora,

c) ARHEOLOŠKI LOKALITETI - POTENCIJALNE ARHEOLOŠKE ZONE

Nužna prethodna sustavna ili sondažna arheološka istraživanja.

216. Za naselja koja imaju zaštićene spomeničke cjeline i dijelove tih cjelina, građevinske sklopove ili pojedinačne spomenike kulture izrađuju se prostorni planovi na temelju

konzervatorske podloge koja sadrži sustav mjera zaštite s kartografskim prikazom zona zaštite.

8.3.3. Smjernice za prostorno uređenje u naseljima sa zaštićenim kulturnim dobrima

- 217.** U prostornim planovima za naselja sa zaštićenim povijesnim cjelinama potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati povijesnu matricu jezgre naselja, a izmjena strukture i tipologije postojećih objekata funkcionalnim povezivanjem u veće prostorne sklopove, zbog gubitka prostornog identiteta nije opravdana.
- 218.** Radi zadržavanja stambene funkcije povijesnih dijelova naselja, u slučaju interpolacije novih objekata u povijesne jezgre, potrebno je planirati više od 50% njihove površine za stambenu namjenu, a poslovnu namjenu (trgovina, servis, obrt, ugostiteljstvo, usluge) osiguravati u prizemljima postojećih i novih objekata.
Uvjeti iz stavka 1. ove točke ne odnose se na hotele i građevine javne i društvene namjene.
- 219.** Unutar povijesne jezgre potrebno je prilagoditi prometna rješenja veličini tog prostora te značaju i obimu poslovnih djelatnosti koje se u njemu obavljaju, osiguranjem:
- površina za promet u mirovanju prema kriteriju 1 PM/1 stambenu jedinicu, prilagodivši udaljenost najudaljenije stambene jedinice od te površine,
 - pješačkih zona površine najviše 30% od područja povijesne jezgre, odnosno najviše 5% od izgrađene površine naselja.
- 220.** U povijesnim jezgrama kojima obuhvat graniči s morem potrebno je osigurati izgradnju i uređenje obale (pomorskog dobra) na način koji je sukladan urbanom ambijentu, a tako nastale površine koristiti isključivo kao javne površine.
- 221.** U prostor etnozona ne mogu biti uključena naselja morfološke, tipološke, strukturalne ili funkcionalne osobine tradicionalnog uređenja ruralnog prostora.
- 222.** Potrebno je istražiti svaku pojedinu karakterističnu etnozonu, uočiti i zaštititi arhetipske pojave te poticati obnavljanje i zaštitu izvornih nastambi pojedinog kraja. (stanovi u Vela Luci, kućarice po Primorju, te bunje u Konavlima i sl.).
Za zahvate unutar povijesne cjeline Stona potrebno je primjenjivati smjernice iz konzervatorske dokumentacije PUP-a Ston-stari grad iz 1988. godine, te obraditi na isti način i sve objekte unutar Malog Stona kao nadjeljive cjeline Stona.
- 223.** U cilju očuvanja identiteta povijesnih cjelina u naseljima Metković, Opuzen, Uble, Blato, Zaton, Lopud, Suđurađ i Vid prostor je potrebno uređivati na načelu urbane rekonstrukcije u pravilu prema zatečenoj arhitektonsko-urbanističkoj matrici, a za posebno vrijedne arhitektonske cjeline sukladno konzervatorskoj podlozi preporuča se i potpuna rekonstrukcija.
Zahvatima radi poboljšanja infra i supra strukturne opremljenosti u obuhvatu povijesnih cjelina iz stavka 1. ove točke ne može se razarati zatečena urbanistička struktura (pročelja, ulične vedute, materijali, proporcije).
- 224.** U zonama neposredne okoline povijesnih jezgri Dubrovnika, Stona - Malog Stona, Cavtata, Korčule i Lastova te zonama neposredne okoline Metkovića, Opuzena, Blata, Lopuda, Zatona Suđurđa, Vida te Ubla treba primijeniti mjere urbane rekonstrukcije, odnosno uspostaviti primjereno stanje radi poboljšanja uvjeta života i rada.
U prostoru zonama neposredne okoline iz stavka 1. ove točke mjerama urbane rekonstrukcije se određuje:
- nova gradnja u zonama pojedinih kontaktnih područja s manje zahtjevnim uvjetima gradnje (stil, gustoća i dr.),
 - formiranje (većih) stambeno-gospodarskih cjelina,
 - zaštita "prava na vidik" od prve etaže na više,
 - rješenje površina namijenjenih prometu u kretanju/mirovanju podzemno,

- pojačanje javnog gradskog prometa i stvaranje prostornih preduvjeta za njegovo nesmetano odvijanje.

Urbana rekonstrukcija prema načelu "zgušnjavanja" može se primijeniti u Dubrovniku, Stonu, Cavtatu, Korčuli, Lastovu, Ublima, Blatu, Lopudu, Suđurđu.

U zonama neposredne okoline označenim na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, može se graditi na temelju prethodno provedenih arheoloških istraživanja. U tu svrhu potrebno je:

- valorizirati urbanistički (funkcionalno-oblikovno) povijesne cjeline iz raznih razdoblja i ocijeniti prevladavajući stil,
- valorizirati urbanistički sve "stilove" u oblikovanju grada i način njihove dopune elementima koji su tijekom vremena uklonjeni (austrougarsko razdoblje),
- revalorizirati:
 - sve hotelske cjeline i način njihovog oblikovnog tretmana,
 - elemente fizičke strukture,
 - namjenu kontaktne zone u odnosu more-kopno,
- izraditi prostornu regulaciju za svaku ulicu u kontaktnoj zoni u mjerilu prilagođenom razini rješavanja,
- razgraničiti po zonama potpuno neartikulirane kontaktne zone povijesnih jezgara narušenih prostornih vrijednosti, koje prema funkcionalnim i oblikovnim standardima ne odgovaraju kulturnom krugu kojem pripada jezgra radi hitne urbane rekonstrukcije.

225. U prostornim planovima za cjeline ambijentalne vrijednosti u naseljima prema kartografskom prikazu 3.1.2. Područja posebnih uvjeta korištenja - Uvjeti zaštite graditeljske baštine potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja, a izgradnju u neizgrađenim dijelovima jezgre realizirati interpolacijama na načelima tipološke rekonstrukcije, a temeljem konzervatorskih studija i konzervatorske dokumentacije.

226. Pod tipološkom rekonstrukcijom podrazumijeva se izgradnja koje je unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tijekove unutar povijesne jezgre, a posebno je potrebno očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih cjelina ambijentalne vrijednosti s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama unutar povijesnih jezgri.

227. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih cjelina ambijentalne vrijednosti mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.

228. U sklopu modela revitalizacije ruralnih cjelina ambijentalne vrijednosti potrebna je primjena integralnih oblika zaštite radi odgojno obrazovnih, ekoloških i turističkih učinaka, te poticanje brige za nacionalnu baštinu kod lokalnog stanovništva. To se odnosi na sela i predjele kulturnog krajolika u Konavlima - Pridvorje i Ljuta, sela Gornjih Konavala - Duba, Stravča, Velji do, Selak, sela u Dubrovačkom primorju, na Pelješcu - Broce i Stonski kanal, predio Ponikava, Putnikovića, na Korčuli - predjeli kultiviranog krajolika, ljudskom rukom stvorenih pejzaža vinograda i maslinika - kraj Žrnova, Vela Luke, na Lastovu itd. koji zahtijevaju integralni oblik zaštite po svim razinama i očuvanje predjela od agresivnih namjena.

8.3.4. Smjernice za prostorno uređenje etnozona unutar zaštićenog kulturnog krajobraza

229. Etnozone unutar zaštićenih kulturnih krajobraza (pretpostavljene nacionalne i županijske razine značaja) kao što su šire područje Konavoskog polja, unutrašnjosti otoka Lastova i Korčule, posebice naseljeni prostori uz rubove obradivih polja, prostori Općina Slivno, Zažablje, Kula Norinska i Pojezerje, prostori istočne i zapadne Pline, uređuju se stvaranjem mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Kako je očuvanje etnoloških vrijednosti neposredno vezano uz očuvanje vitaliteta naselja, potrebno je kroz djelovanje ustanova, zaklada ili fundacija promovirati elemente

duhovnosti u kulturnom stvaralaštvu stanovnika etnozona, a razvoj gospodarskih djelatnosti vezati za radne običaje stanovnika (poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam na seljačkim domaćinstvima).

9. POSTUPANJE S OTPADOM

(kartografski prikaz 2.5 Infrastrukturni sustavi - Obrada, skladištenje i odlaganje otpada)

- 230.** PPDNŽ utvrđuje cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog otpada, termičku obradu ostatnog organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada, te odlaganje ostatka nakon obrade) i određuje potencijalne makrolokacije za objekte u sustavu gospodarenja otpadom.
- 231.** Sukladno propisanom roku potrebno je do 1. srpnja 2003. godine sanirati postojeća odlagališta otpada: Grabovica (Dubrovnik), Lovornik (Ploče), Vardište (Janjina), Dubravica (Metković), Kokojevica (Lumbarda) i Sitnica (Blato).
U istom roku potrebno je sanirati, odmah zatvoriti i napustiti postojeća odlagališta otpada: Osičine i Podvlaštica (Orebić), Vиноšte (Trpanj), Dubravica (otok Mljet), Kručica (otok Lastovo) i Ugrinovica (Smokvica).
- 232.** O zadržavanju ostalih saniranih lokacija do realizacije regionalnih odlagališta, odnosno županijskog centra za gospodarenje otpadom, odlučiti će se na temelju stručne analize njihova utjecaja na okoliš.
- 233.** Projekt sanacije odlagališta Grabovica treba izmijeniti/dopuniti za potpunu sanaciju, a o iskorištenju kapaciteta sanirane lokacije potrebno je odlučiti prema Studiji o utjecaju na okoliš.
- 234.** Prema Projektu sustavnog zbrinjavanja komunalnog otpada u I. etapi realizacije do 2005., funkciju županijskog centra za zbrinjavanje otpada preuzima pet regionalnih odlagališta:
- Dubrovnik i okolica s otokom Mljetom,
 - dolina Neretve,
 - Pelješac,
 - otok Korčula,
 - otok Lastovo.
- U II. etapi do 2010. otočka odlagališta koristiti će se isključivo kao odlagališta inertnog otpada, te za smještaj pretovarne postaje, odlagališta (skladišta) izdvojeno skupljenih vrsta otpada do otpreme na središnje mjesto u Županiji, moguće obrade i sl.
- U III. etapi do 2015. nakon izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom ostala tri regionalna (kopnena) odlagališta imati će istu funkciju.
- 235.** Potencijalne lokacije u sustavu gospodarenja otpadom su:
- Donja vas,
 - Badovinje rupe,
 - Kumarni do,
 - Grabovica,
 - Sutvara (Pelješac),
 - Ponikve (Pelješac),
 - Dančanje (dolina Neretve),
 - Lovornik kod Ploča (dolina Neretve),
 - Veraje (dolina Neretve),
 - Čara (Korčula),
 - Kokojevica (Lumbarda),
 - Sitnica (Blato),
 - Sveti Luka (Lastovo).

- 236.** Potencijalne makrolokacije županijskog centra za gospodarenje otpadom su:
- Donja vas (uz cestu Lisac-Točionik),
 - Badovinje rupe,
 - Kumarni do (istočno od Gornjih Majkova prema granici s BiH).
- 237.** U Županijskom centru za gospodarenje otpadom predviđa se:
- priprema, privremeno skladištenje, predobrada (čišćenje, baliranje, prešanje i sl.) izdvojeno skupljenog otpada, na mjestu nastanka kao što su staklo, papir i karton, plastična ambalaža, metali i dr.,
 - sortirnica otpada koji u svom sastavu nema biorazgradivog otpada, pastoznih i tekućih vrsta otpada, u kojoj se smješta odgovarajući tip reciklažnog dvorišta,
 - predobrada i skladištenje opasnog otpada do njegove otpreme u centar za obradu i odlaganje (Na području Republike Hrvatske planira se izgradnja 4 centra za obradu i odlaganje opasnog otpada.),
 - biološka obrada biorazgradivog otpada iz domaćinstva i ugostiteljstva kompostiranjem,
 - pogon za termičku obradu ostatnog organskog otpada iz navedenih procesa predobrade i sortiranja otpada, poželjno s iskorištenjem topline u obliku električne energije,
 - pogon za obradu i sortiranje građevinskog otpada,
 - odlagalište otpada nakon obrade.
- 238.** Konačna lokacija regionalnih odlagališta otpada i županijskog centra za gospodarenje otpadom će se utvrditi na temelju hidrogeoloških i drugih istražnih radova i procjene utjecaja na okoliš.
- 239.** Radi sprječavanja mogućih negativnih utjecaja odlagališta na okoliš (podzemne i površinske vode, tlo, zrak) potrebno je provesti mjere sanitarne zaštite sukladno propisima.
- 240.** Skupljanje opasnog otpada potrebno je organizirati u sabirnim punktovima i u županijskom centru za gospodarenje otpadom osigurati prostor za centar za predobradu i privremeno skladištenje opasnog otpada do otpreme u centar za obradu i odlaganje.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

10.1. Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša

- 241.** Županija je obvezna donijeti Izvješće o stanju okoliša i Program zaštite okoliša za dvogodišnje razdoblje.
- 242.** Izvješće o stanju okoliša treba sadržavati podatke o stanju okoliša, utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu provedenih mjera i dr., s naglaskom na zaštitu zaštićenih dijelova prirode, mora, podzemnih i površinskih voda, šuma, tla.
- 243.** U Programu zaštite okoliša se posebice utvrđuje stanje okoliša po pojedinim dijelovima prirode (vode, more, šume, tlo, zrak) i prostornim cjelinama, mjere za sprječavanje onečišćenja, smjernice za očuvanje i unapređenje stanja okoliša, interventne mjere u iznenadnim slučajevima onečišćenja.
- 244.** U svrhu zaštite okoliša potrebno je:
- provoditi mjere sanacije ugroženih dijelova prostora i okoliša u okviru djelovanja svih subjekata korištenja prostora, osobito sustava s velikim utjecajem na okoliš (industrija i rudarstvo, energetika, promet, intenzivna poljoprivreda, vodno gospodarstvo),
 - ispitati i uskladiti prema smjernicama održivog i ravnomjernijeg razvitka, koje uvažavaju značajke i osjetljivost prostorne strukture, postojeće prostorno-planske i razvojne projekcije, osobito s gledišta pretežito deklarativnih postavki zaštite okoliša i

- oslonca na predviđeni neutemeljen trend rasta svih razvojnih veličina s učincima zauzimanja prostora,
- osnažiti udjel ulaganja u infrastrukturu i kvalitativnu transformaciju postojećih gospodarskih sustava (uklanjanje nečistih i zastarjelih tehnologija), a u postupcima određivanja novih lokacija i trasa obuhvatiti bitne elemente okoliša i osigurati interdisciplinarni pristup,
 - uspostaviti mehanizme informiranja i donošenja odluka temeljenih na vjerodostojnosti i povjerljivosti podataka te težiti suradnji i konsenzusu svih relevantnih subjekata i lokalne zajednice
 - sprječavati onečišćenja na mjestu mogućeg ili stvarnog nastanka (u okviru tehnologija i funkcionalnih cjelina), uspostaviti ekonomske i pravne instrumente poticanja i sankcija, a konflikte rješavati prvenstveno prevencijom i poticajnim mjerama.
- 245.** Na području Županije potrebno je radi učinkovitije zaštite okoliša, organizirati praćenje (monitoring) kakvoće zraka, tla i voda te povećati broj plaža na kojima se ispituje kakvoća mora za kupanje.
- 246.** Za područje Županije potrebno je izraditi elaborat zaštite od požara.

10.2. Vode

- 247.** U cilju zaštite voda i mora od otpadnih voda potrebno je:
- osigurati izvedbu odvodnih sustava prema točki 6.3.3. ovih Odredbi,
 - izvršiti predtretman otpadnih voda raznih servisa i industrijskih pogona na vlastitim uređajima za čišćenje prije upuštanja u javni kanalizacijski sustav.
 - razmotriti mogućnost upotrebe mulja u poljoprivredi, cvjećarstvu i šumarstvu u sklopu programa zbrinjavanja mulja sa uređaja za čišćenje,
 - provesti sanitarnu zaštitu izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi. Za slijevna područja izvorišta potrebno je izraditi hidrogeološke studije zona sanitarne zaštite izvorišta kao stručne podloge kojima će se utvrditi zaštitne zone i mjere zaštite. Županija treba donijeti odluke o zaštitnim zonama izvora Prud, Modro oko, Klokun i vodocrpilišta u Stonskom polju i Blatskom polju, za koje su utvrđene preliminarne zone zaštite, te za izvore Ombla, Palata (Mali Zaton), Duboka Ljuta, Konavoska Ljuta i vodocrpilište Nereze (Slano),
 - ograničiti upotrebu i uvesti nadzor nad upotrebom umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja,
 - zabraniti izgradnju gospodarskih objekata koji ispuštaju štetne i opasne tvari u slijevnim područjima izvorišta,
 - zabraniti odlaganje otpada na nesanitarnim odlagalištima,
 - uspostaviti redovitu kontrolu kakvoće vode na vodotocima, jezerima i izvorima.

10.3. More

- 248.** Planiranje, gospodarenje i zaštita mora kao najznačajnijeg obnovljivog prirodnog resursa Hrvatske ima strateško značenje za održivi prostorni razvitak, a kao velik i cjelovit eko-sustav osigurava uvjete kvalitetnog življenja.
- 249.** Program korištenja i zaštite obalnoga područja i mora u okviru Integralnog programa upravljanja obalnim područjem i morem na nacionalnoj razini treba uvažavati specifičnosti obalnog područja na području Županije. U Programu je potrebno:
- identificirati i ocijeniti probleme,
 - uspostaviti prioritete i odrediti način rješavanja prioriteta problema,
 - identificirati, ocijeniti i izvršiti odabir strategije i mjera za odabrani način rješavanja pojedinog prioriteta problema,
 - definirati kriterije za ocjenjivanje učinkovitosti prihvaćenih strategija i programa,
 - odrediti programe elemenata potrebnih za podršku u rješavanju prioriteta problema.
- Dugoročni cilj nacionalnog programa treba biti razvoj integriranih strategija i programa u usmjeravanju prioriteta svih aktivnosti u odnosu na utjecaj s kopna na morsku sredinu,

a Program aktivnosti mora biti integriran s cjelokupnim nacionalnim ciljevima i drugim odgovarajućim programima za održivi razvitak.

- 250.** Za potrebe zaštite mora na području Županije, gradova i općina, a prema stanju kvalitete mora, djelatnostima i izvorima onečišćenja, potrebno je prioritarno uspostaviti katastar zagađivača mora i obalnog područja te redovito pratiti opterećenje mora otpadnim tvarima, osobito onima koje su postojane, toksične i podložne bioakumuliranju i to: u području Župe dubrovačke, Lokrumskog kanala, estuarija rijeke Omble i Gruškog zaljeva, uvale Vela Luka, uvale Bristva, u luci Ploče i ušću Neretve.
- 251.** Na području Županije potrebno je uspostaviti cjeloviti sustav praćenja stanja onečišćenja mora i podmorja, osobito u urbaniziranim područjima Županije.
- 252.** Nekontrolirano ispuštanje gradskih otpadnih voda u obalno more i poluzatvorene zaljeve (Molunat, zračna luka Dubrovnik, Cavtat, Župa dubrovačka, stara gradska jezgra Dubrovnika, Elafitsko otočje, izvorišni dio Rijeke dubrovačke, sva naselja zapadno od Rijeke dubrovačke do uvale Doli, naselja na poluotoku Pelješcu, otocima Korčuli i Lastovu, naselja općina Slivno i Ploče) potrebno je spriječiti izgradnjom kanalizacijskih sustava s uređajima za pročišćavanje i dugačkim podmorskim ispuštima.
- 253.** Nekontrolirano ispuštanje industrijskih otpadnih voda u obalno more potrebno je spriječiti izgradnjom uređaja za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda na mjestu nastanka i njihovim upuštanjem u gradski kanalizacijski sustav.
- 254.** U obalnom području, a izvan građevinskih područja nije dopušteno nasipavanje i izgradnja i pristana, priveza i privezišta.
- 255.** U postupku dodjele koncesija za izgradnju marina, osim ekonomske opravdanosti, potrebno je vrednovati značaj i zaštitu odabranog lokaliteta, moguće nepoželjne posljedice izgradnje i kapaciteta marine na šire područje kopna i mora te važnosti za život lokalnog stanovništva.
- 256.** Na lokalitetima niske obale koju obilježava posebna vegetacija slaništa (na dijelu Malog Stona, Soline kod Lumbarde, Blace, i drugi lokaliteti označeni kao "soline") nisu dopušteni radovi i radnje koje bi ih ugrozile.
- 257.** Sanacijom i pravilnim rješenjem odvodnje te sustavom pročišćavanja potrebno je ukloniti oštećenja na pridnenim zajednicama, koja su nastala djelovanjem divlje i nekontrolirane odvodnje te ih postupno dovesti u prvobitno stanje. Potrebno je utvrditi stanje bentoskih zajednica na propisanim sidrištima turističkih i teretnih brodova.
- 258.** Područja koja su značajna za mrijest i zadržavanje mlađi gospodarski značajnih vrsta organizama potrebno je zaštititi.

10.4. Šume

- 259.** Na području Županije je očuvanje i sprečavanje daljnjeg smanjenja šumskog fonda prioritarna zadaća.
Za šume posebne namjene i zaštitne šume potrebno je odrediti način gospodarenja i regeneracije te smjernice za zaštitu šuma u skladu sa svrhom i aktom o proglašenju.
- 260.** Programima gospodarenja šumama potrebno je obuhvatiti i privatne šume radi očuvanja i unapređenja šumskog fonda i provođenja zajedničke politike gospodarenja državnim i privatnim šumama.
Programima za gospodarenje šumama na kršu, čije se korištenje pretežito zasniva na općekorisnim funkcijama, potrebno je dati posebnu pozornost.
- 261.** Potrebno je provoditi preventivne mjere radi zaštite od požara i to osobito:
 - njegu i prorjeđivanje mladih kultura,

- probijanje i održavanje protupožarnih puteva,
- uspostavu motrilačke službe s patroliranjem.

Radi zaštite od požara oko obradivih tala posebice maslinika i vinograda potrebno je smanjiti neracionalan i divlji rast borove šume.

- 262.** Sanacija opožarenih površina je prioritet u šumsko uzgojnim radovima, osobito na erozijskim površinama (Konavosko polje, Župa Dubrovačka, padine Srđa, bujična područja Stona, Trpnja i Orebića na Pelješcu, strme padine na potezu Prižba-Brnauvala Stiniva na otoku Korčuli i područja uz uvalu Skrivena luka i iznad naselja Ubli na otoku Lastovu).
- 263.** Programima jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma osim opožarenih i erozijskih površina potrebno je obuhvatiti posebice područja uz glavne prometnice i na atraktivnim površinama uz turistička naselja.
- 264.** Razvoj lovstva na području županije zbog kvalitetnih prirodnih staništa za uzgoj visoke i niske divljači, potrebno je razvijati kao turističku djelatnost.
- 265.** Požari na kršu prema odredbama Zakona o šumama se smatraju elementarnom nepogodom. Potrebno je u šumskogospodarskim osnovama inventarizirati miniranost šuma i šumskog zemljišta.

10.5 Tlo

- 266.** U PPDNŽ se zabranjuje prenamjena vrijednog poljodjelskog zemljišta u nepoljodjelsko, a posebice u građevinske svrhe za:
- Konavosko polje,
 - područje iznad Orebića do Bilog polja,
 - područje Postup-Dingač,
 - područje Trstenik-Drače-Žuljana,
 - pjeskovito pržinasta tla oko Lumbarde, Čarsko polje, polje oko Smokvice,
 - područje Sreser-Polje,
 - područje Brijesta-Polje,
 - Stonsko polje, okolina crkve Sv.Ane - Putnikovići, predjeli Ponikve-Mili,
 - područje Brsečine-Trsteno,
 - Župsko polje,
 - polje iznad naselja Obod,
 - zapadna strana otoka Lopuda,
 - Šipansko polje.
- 267.** Funkcije tla potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati mjerama koje su usmjerene poglavito na korištenje tla primjereno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.
- 268.** Funkcionalnost i mogućnosti korištenja tla za različite namjene kao i buduća raspoloživost tla postiže se preventivnom zaštitom.
Preventivna zaštita funkcija tla provodi se:
- određivanjem prioriternih područja za određeno korištenje,
 - osiguranjem vrijednih tla i lokacija posebnim mjerama, uključivo i njihovo korištenje.
- 269.** U slučaju predvidivih opasnosti za važne funkcije tla, daje se prednost njihovoj zaštiti u odnosu na korisničke interese.
- 270.** Smanjivanje trošenja površina tla potrebno je osigurati usmjeravanjem razvoja naselja, prioritarno na postojeće dijelove (stručno "zgušćivanje" naseljenosti uz poboljšanje stambenog okruženja, očuvanje sadržaja unutar općina i obnova zgrada i objekata, prenamjena površina korištenih za industriju, obrt i vojne svrhe) i ograničavanjem rasta naselja na novim površinama.

- 271. Potrebno je poticati ekstenziviranje ekološkog odnosno biološkog poljodjelstva, kao i sve aktivnosti radi zaštite tla i ekološki usmjerenog korištenja tla.
- 272. Nesanitarna odlagališta otpada potrebno je sanirati.
- 273. Osim utvrđivanja i dokumentiranja površina pod starim odlagalištima (katastar starih odlagališta), potrebno ih je ispitati usporedivim metodama i procijeniti moguće opasnosti.
- 274. Površine koje se više ne koriste (npr. rudne jalovine, odlagališta otpada, klizišta) potrebno je ponovo obrađivati (rekultivirati).
- 275. Zaštitu od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je provoditi odgovarajućim poljoprivrednim i šumarskim postupcima specifičnim za pojedine regije ("Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse").
- 276. Površine oštećene erozijom i klizanjem potrebno je što je više moguće obnoviti.
- 277. Potrebno je u poljodjelskoj proizvodnji ograničiti upotrebu umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja.
- 278. U cilju utvrđivanja stanja onečišćenja tla i provođenja mjera zaštite potrebno je organizirati monitoring tla na poljodjelskim površinama, primjerice dolina Neretve, Konavosko polje, Blatsko polje i Pelješac za teške metale: Pb, Cd, As, Ni, Cr, Cu, Zn, Fe, pesticide i herbicide.
- 279. Zaštitu od prirodnih razaranja potrebno je ostvarivati održavanjem odnosno obnavljanjem zaštitnih šuma, a poglavito pošumljivanjem strmih padina.
- 280. Pošumljivanje treba provoditi na tome prilagođenom staništu i poticati procese prirodnog pomlađivanja šuma i autohtone šumske zajednice.
- 281. Održavanje i korištenje šuma treba prilagoditi uvjetima stanja tla.
- 282. U vodnom gospodarstvu, niskogradnji i šumarstvu potrebno je slično prirodnim mjerama ograničavati erozije.
- 283. Uporabom močvarnih tla koja se koriste u poljoprivredi za pašnjake i sprječavanjem razgradnje organske tvari u tlu osigurava se održivo gospodarenje.
- 284. Potrebno je izraditi planove (karte) rasprostiranja osjetljivih i ugroženih područja, koje će obuhvatiti i područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima.

10.6. Zrak

- 285. U svrhu zaštite i poboljšanja kakvoće zraka potrebno je uspostaviti katastar emisija onečišćujućih tvari u zrak i praćenje kakvoće zraka.
- 286. Županije, gradovi i općine će donijeti programe zaštite i poboljšanja kakvoće zraka s ciljem da gospodarski razvitak ne utječe na prekoračenje utvrđene kategorije kakvoće zraka određenog područja, odnosno da sanacijske mjere omoguće veću kategoriju kakvoće zraka.
- 287. Potrebno je uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, provoditi mjerenja emisije u zrak, te uspostaviti ovisno o potrebama, posebna mjerenja kakvoće zraka.
- 288. Ugradnja otprašivača obavezna je radi zaštite zraka od onečišćenja kamenom prašinom iz kamenoloma.

289. Smanjivanje onečišćenja zraka od industrijskih izvora treba provoditi ugradnjom filtera za pročišćavanje zraka od sagorjelih plinova i prašine, izborom goriva s malom količinom sumpora te usmjeravanjem na zamjenu postrojenja s čistom tehnologijom.
290. Smanjivanje onečišćenja zraka od prometa u naseljima treba provoditi gradnjom osnovnog prometnog sustava na području Županije (koridor Jadranske autoceste prolazi zaleđem obalnog pojasa, te bi se tranzitni promet koji uzrokuje najveći dio onečišćenja zraka, odvijao u slabije naseljenim područjima), unapređenjem gradske mreže prometnica radi ubrzanja protoka vozila, poboljšanjem regulacije prometa te gradnjom obilaznica većih naselja.
291. Sanitarno uređenje odlagališta otpada potrebno je uvjetovati sa skupljanjem bioplina radi energetskog iskorištavanja.

10.7. Zaštita od buke

292. Provođenje mjera za zaštitu zraka (unapređenje gradske mreže prometnica, izgradnja obilaznica naselja, hortikulturene mjere) smanjiti će i utjecaj buke posebice od prometa.
293. Radi smanjenja utjecaja buke od zračnih luka Dubrovnik u Čilipima, Ploče u Pločama kao i sprječavanja buke od planiranih zračnih luka Korčula u Brni i Lastovo na Lastovu potrebno je:
- uvesti nove procedure slijetanja i polijetanja u smislu korekcije putanje leta,
 - planirati manje osjetljive namjene prostora na buku oko zračne luke.
294. Za zračne luke iz točke 293. potrebno je izraditi karte buke na temelju novih procedura slijetanja, očekivanog prometa i novih tipova zrakoplova.
295. Objekte i postrojenja koji su izvor prekomjerne buke potrebno je planirati na dovoljno udaljenim lokacijama od naselja, stambenih i rekreacijskih zona.

10.8. Procjena utjecaja na okoliš

296. Zahvati za koje se u PPDNŽ određuje obveza postupka procjene utjecaja na okoliš su sljedeći:

I. Prometne građevine

Cestovne građevine s pripadajućim objektima i uređajima:

- autobusni terminali s 10 i više perona i garaže javnog prijevoza s 25 i više parkirališnih mjesta za autobuse,
- javne garaže čiji kapacitet prelazi 300 parkirališnih mjesta za osobna vozila.

II. Vodne građevine

Građevine za korištenje voda:

- radovi na vodozahvatima za vodoopskrbu: Ombla, Prud, Modro Oko, Klokun, Duboka Ljuta, Konavoska Ljuta, Palata-Mali Zaton, Nereze-Slano koji mogu utjecati na kakvoću vode i kapacitet vrela.

III. Građevine za postupanje s otpadom

- građevine za obradu komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada kapaciteta 1000 t/god. i većeg,
- građevine za biološku obradu otpada kapaciteta 1000 t/god. i većeg.

IV. Građevne cjeline

- groblja za potrebe gradova Dubrovnik, Metković, Ploče, Korčula, Blato, Vela Luka, Opuzen, Cavtat, Ston, Orebić i Lastovo.

V. Eksploatacija mineralnih sirovina

Površinska eksploatacija

- tehničkog građevnog kamena, kapaciteta 10 000 m³/god. i većeg,
- pijeska i šljunka, kapaciteta 10 000 m³/god. i većeg.

VI. Građevine u obalnom području

- morska ribogojilišta, mrijestilišta i uzgajališta školjkaša i drugih morskih organizama.

Obvezna je provedba postupka procjene utjecaja na okoliš u slučajevima kada se na području iste namjene određene ovim Planom planira više istovrsnih zahvata (niz), čije su pojedinačne veličine odnosno kapaciteti ispod, ali ukupno iznad granica propisanih u Pravilniku o procjeni utjecaja na okoliš (NN, broj 59/00.).

11. MJERE PROVEDBE

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

297. Prostor se može trajno uređivati samo na temelju odredbi PPDNŽ i drugih prostornih planova koji se donose na temelju tog prostornog plana, kao i na temelju onih odredbi postojećih prostornih planova koje nisu u suprotnosti s odredbama PPDNŽ. Prostorni planovi užih područja moraju se izraditi u skladu i na temelju smjernica i kriterija utvrđenih u PPDNŽ.
298. Na temelju Zakona o prostornom uređenju i u smislu odredbi Zakona o zaštiti prirode, Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske te planskih usmjerenja i određenja u PPDNŽ utvrđuje se potreba izrade dokumenata prostornog uređenja i to:
- Prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) za:
 - Park prirode Elafitski otoci,
 - Park prirode Donja Neretva,
 - Park prirode Lastovo,
 - strogi (posebni) rezervat Malostonski zaljev i Malo more,
 - Lokrum,
 - otočić Ošjak,
 - Pupnatska luka.
 - Prostorni plan uređenja općine/grada (PPUO/G) za:
 - gradove: Dubrovnik, Korčula, Metković, Opuzen i Ploče,
 - općine: Blato, Dubrovačko primorje, Janjina, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Pojezerje, Slivno, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Zažablje i Župa dubrovačka.
 - Generalni urbanistički plan (GUP) za:
 - naselja s više od 15.000 stanovnika: Dubrovnik i Metković.
 - Urbanistički plan uređenja (UPU) za:
 - sjedište gradova: Korčula, Opuzen, Ploče, sjedišta općina: Blato, Slano, Janjina, Cavtat, Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda, Babino Polje, Orebić, Otrić-Seoci, Vlaka, Smokvica, Ston, Trpanj, Vela Luka, Mlinište, obalni pojas Župe dubrovačke - Kupari, Srebreno, Mlini, Soline, Plat,
 - povijesne urbanističke cjeline: Dubrovnik, Čilipi, Grude, Mali Ston u obuhvatu određenom u konzervatorskoj podlozi prema posebnom propisu,
 - građevinska područja za povremeno stanovanje:
 - otočko područje**
 - Grad Korčula** - lokalitet Zavalatica,
 - Općina Blato** - potezi Črnja Luka-Prigradica-Žukova, te Gama-Karbuni-Prižba,
 - Općina Janjina** - Osobjava, potez Drače-Bratkovica,
 - Općina Lastovo** - naselja Pasadur, Skrivena Luka,
 - Općina Lumbarda** - Soline-Pelegrin-Krmača,
 - Općina Mljet** - područje lokaliteta Saplnara, Sutmiholjska,
 - Općina Orebić** - Crkvice,
 - Općina Smokvica** - lokalitet Vinašac,
 - Općina Ston** - lokalitet Mali Kabo - Žuronja,
 - Općina Trpanj** - Duba trpanjska,
 - Općina Vela Luka** - potezi Tankaraca-Prapatna, Stračinčica-Mikulina Luka, Poplat, Gabrica.
 - priobalno područje**
 - Općina Slivno** - Komarna, Kremena, Duba,
 - Općina Dubrovačko primorje** - Slađenovići, Banići, Ratac.

- e) U prostornom planu uređenja općine/grada odredit će se obveza donošenja detaljnih planova uređenja akvatorija za područja pogodna za razvoj marikulture u blizini građevinskih područja bez obzira na njihovu namjenu.
- 299.** Prioritet u provođenju PPDNŽ je izrada svih prostornih planova određenih Zakonom i u PPDNŽ za Dubrovnik, Ploče, Korčula, Vela Luka, Blato, Cavtat, Ston, Orebić, Trpanj, Slano, Lumbarda, Srebreno, Orašac, Zaton i ostala manja naselja u obalnom području.
- 300.** Na području Grada Dubrovnika i dijelu Županije koji se, sukladno kartografskom prikazu br. 3. "Uvjeti korištenja i zaštite prostora", nalaze u X.⁰ seizmičnosti odnosno u rasponu od VII.⁰ do IX.⁰ seizmičnosti, potrebno je u prostornim planovima užih područja u suradnji s nadležnim državnim tijelom primjenjivati propise o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda.
- 301.** Prostorni planovi uređenja gradova/općina i prostorni planovi doneseni na temelju tih planova moraju sadržavati mjere sanacije za područja bespravne gradnje prema smjernicama određenim u PPDNŽ.
- 302.** Zaštita i sklanjanje ljudi i materijalnih dobara osigurava se gradnjom skloništa osnovne zaštite otpornosti 100-300 kPa i dopunske zaštite otpornosti 50kPa. Skloništa osnovne zaštite moraju biti dvonamjenska, a u mirnodopske svrhe koriste se uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova tako da se u roku od 24 sata mogu osposobiti za potrebe sklanjanja u slučaju ratne ili druge opasnosti. Skloništa se moraju projektirati sukladno propisanim tehničkim normativima tako da se osigura potreban opseg zaštite, a smještavaju se u najnižu etažu građevine s osiguranim rezervnim izlazima iz skloništa. Broj skloništnih mjesta u skloništim određuje se sklonišni prostor za:
- obiteljska skloništa, najmanje za 3 osobe,
 - kućna skloništa i skloništa za stambeni blok, najmanje za 1 stanovnika na 50 m² razvijene građevinske (bruto) površine zgrade,
 - skloništa pravnih osoba, za dvije trećine ukupnog broja djelatnika, a pri radu u više smjena za dvije trećine broja djelatnika u najvećoj smjeni u vrijeme rada,
 - javna skloništa pravnih osoba, za procijenjeni broj stanovnika koji se mogu zateći na javnom mjestu i broj stanovnika za koje nije osigurano kućno sklonište za stambeni blok u polumjeru gravitacije tog skloništa (250 m).

11.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

- 303.** Daljnji razvitak gospodarstva Županije u cjelini, a posebno središta rada, potrebno je poticati odgovarajućim mjerama gospodarske politike. Jedinice lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti provode mjere iz područja komunalne djelatnosti, te uređenja i zaštite okoliša, kojima se uz pravilnu primjenu može postići prihvatljiviji razmještaj gospodarskih aktivnosti na pojedinim područjima. Županijska tijela će provoditi mjere za organizaciju i način gospodarenja poljoprivrednim zemljištem, a osobito u dolini Neretve.
- 304.** U ostvarivanju policentričnog gospodarskog razvitka Županije potrebno je primjenjivati poticajne mjere, posebice za:
- gospodarski razvitak ruralnog područja te demografski i gospodarski ugroženih područja prema Zakonu o posebnim poticajima (diferencirana visina komunalne naknade po pojedinim područjima; osiguranje statusa izvoznika turističko-ugostiteljskoj djelatnosti),
 - održivi otočni razvitak prema odredbama Zakona o otocima (dodjela nekretnina, stimulativni uvjeti kreditiranja; poreznim i carinskim povlasticama te povlasticama za zaposlene u državnim tijelima i javnim službama, pri dobivanju kredita, oprostima poreza na dobit, u potrošnji vode, u prijevozu robe i putnika,
 - razvitak poljoprivrede (brže identificiranje vlasničkog statusa zemljišnog potencijala; stimuliranja privatizacije i dodjele koncesija u zemljišnoj politici radi potpunijeg korištenja zemljišnog potencijala; povoljniji kreditni uvjeti uz jednostavniji postupak

- dobivanja; osiguranje plasmana poljoprivrednih proizvoda; primjena modela zadrugarstva i izgradnja mreže za plasman poljoprivrednih proizvoda),
- razvitak malog i srednjeg poduzetništva osobito u obrtništvu i poljoprivredi.

305. Program potpunog i održivog korištenja resursa prema obvezi iz Nacionalnog programa razvitka otoka izraditi će se za otoke:

- Korčula, Badija, Proizd, Vrnik, Ošjak i okolne otoke,
- Lastovo, Sušac, Lastovnjake i okolne otoke,
- Mljet,
- Šipan, Lopud, Koločep, Lokrum i okolne otoke,
- poluotok Pelješac.

U Programu iz stavka 1. ove točke posebna pozornost će se posvetiti nositeljima gospodarskog razvitka Županije, odnosno smjernicama za poticanje razvitka poljoprivrede i turizma kao i razvitku poduzetništva u trgovini, prometu i dr.

306. Razvitak i uređenje naseljenih otoka, uz maksimalno očuvanje prirodnih, kulturnih i tradicijskih vrijednosti, posebno se temelji na ostvarenju uvjeta za:

- zadržavanje stanovništva i kvalitetniji život (sigurnost, promet, usluge, obrazovanje, zdravstvo),
- povezivanje otoka infrastrukturom u šire sustave i primjenu specifičnih rješenja komunalne infrastrukture radi štednje i zaštite resursa,
- razvitak pomorskih djelatnosti, otočne poljoprivrede snažnog ekološkog usmjerenja i tradicionalnih djelatnosti stanovništva uz strogo očuvanje otočkih polja i šuma od izgradnje,
- razvitak turizma na strogo kontrolirani način radi osjetljivosti i ograničenog kapaciteta otoka.

307. Pogranično područje Županije je od strateškog značenja za Republiku Hrvatsku, a obuhvaća gradove Dubrovnik i Metković te općine: Dubrovačko primorje, Konavle, Kula Norinska, Lastovo, Mljet, Pojezerje, Slivno, Ston, Zažablje i Župa dubrovačka.

Glavna razvojna usmjerenja, uz uvjet uređenja graničnih prijelaza, odnose se na razvoj pograničnog gospodarstva (malogranični promet, zajednički gospodarski programi za zapošljavanje, kulturne i gospodarske manifestacije i dr.).

308. Ratom zahvaćena područja i područja od posebne državne skrbi na području Županije su općine Konavle, Župa dubrovačka, Dubrovačko primorje, Ston i Grad Dubrovnik.

Za obnovu općina iz stavka 1. ove točke do izrade propisanih prostornih planova uređenja, primjenjivati će se sljedeća prostorno-planska dokumentacija:

- Prostorni program obnove i razvoja Općine Konavle / Izmjene i dopune PPO Dubrovnik za područje Općine Konavle (kada bude donesen),
- Prostorni program obnove i razvoja Općine Dubrovačko primorje / Izmjene i dopune PPO Dubrovnik za područje Općine Dubrovačko primorje,
- Prostorni program obnove i razvoja Općine Župa dubrovačka / Izmjene i dopune PPO Dubrovnik za područje Općine Župa dubrovačka (kada bude donesen).

309. Obnovi ratom i potresom oštećenih povijesnih urbanih cjelina pristupiti će se uz reviziju postojećih konzervatorskih podloga (studija) radi utvrđivanja sustava mjera zaštite za svaku pojedinu urbanu cjelinu i njezino neposredno okruženje te utvrđivanjem smjernica i uvjeta za uređenje i korištenje prostora u određenim prostornim planovima

Obnovi ratom i potresom oštećenih i razorenih povijesnih ruralnih naselja pristupiti će se definiranjem tipologije njihova prostornog identiteta, te utvrđivanjem smjernica i uvjeta za uređenje i korištenje prostora u određenim prostornim planovima.

310. Rubna i manje razvijena područja obuhvaćaju općine i gradove na otocima Lastovo, Mljet, poluotoku Pelješcu, te u zagorskom dijelu Županije općine Pojezerje, Zažablje i Kula Norinska. Na ovim područjima predviđa se, s ciljem postupnog smanjivanja razlika u razvoju u odnosu na druga područja, primijeniti mjere za:

- revitalizaciju naselja, gospodarstva i poljodjelstva na realnim osnovama,

- stimuliranje stanovništva za ostanak u područjima gdje je moguće stvoriti realne perspektive za razvoj i za one djelatnosti kojima će se osigurati primjereni uvjeti za život (sufinanciranje, kreditiranje, porezne olakšice i sl.).

11.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

- 311.** Za nedovoljno istražena područja te područja za koja se očekuje da su ekološki vrijedna i potencijalno ugrožena planiranim aktivnostima, potrebno je organizirati programe istraživanja:
- biološke raznolikosti i bogatstva podmorja, te osnovnih kemijskih parametara, posebno specifičnosti pojedinih područja:
 - uvala Donji Molunat i akvatorij poluotoka Molunat; Konavoske stijene (kartiranje biljnih i životinjskih vrsta te geološka istraživanja),
 - otoci Mrkan, Bobara i Supetar, špilja Šipun (faunistička istraživanja),
 - Elafiti (vegetacijsko-faunističke značajke, s posebnim osvrtom na intersticijske organizme u pijescima, špilje na otočju te špilje u području između Zatona i Trstenoga; kartiranje bentoskih zajednica).
 - detaljna ekološka istraživanja:
 - zaljeva Budime, kanala Velikog Stona, uvale Zaton i uvale Slano,
 - kopnenog dijela i akvatorija istočnog dijela otoka Mljeta, osobito uvala Saplunara i Blace te istraživanja svih špilja, blatina i slatina na otoku Mljetu, bentoskim zajednicama hridinastog dna na južnim klifovima otoka Mljeta,
 - južnih klifova otoka Korčule te svih špilja na kopnu sa endemičnom faunom i intersticijske organizme u pijescima korčulanskih pješčanih uvala.
 - detaljna vegetacijsko-faunistička istraživanja:
 - otoka Lastova, kao i svih pripadajućih otoka, te šireg područja Lastovsko-palagruškog akvatorija radi detaljnije procjene količine male plave ribe,
 - šireg akvatorija Neretvanskog i Korčulanskog kanala s posebnim osvrtom na mrijest male plave ribe i migraciju mlađi prema zaštićenom unutrašnjem dijelu Malostonskog zaljeva.
- 312.** Interdisciplinarna istraživanja (biološka, ekološka, pedološka, hidrološko-hidraulička, geomehanička i hidrogeološka) kojima će se preispitivati mogućnosti proširenja melioracijskih zahvata i navodnjavanja, te ovisno o rezultatima istraživanja, utvrditi obuhvat i način korištenja zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju potrebno je provoditi u cilju zaštite voda, tla i zemljišta, te očuvanja biološke raznolikosti (održivi razvoj u poljoprivredi).
- 313.** Izvješća o stanju u prostoru obuhvatiti će stanje i praćenje pojava, a programi mjera za unapređenje stanja u prostoru predlagati će izradu potrebnih stručnih i znanstvenih podloga te programa, studija, projekata i drugih elaboracija.

Članak 4.

Stupanjem na snagu ove Odluke o donošenju Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije Prostorni planovi (bivših) općina: Općine Ploče (Kardeljevo), Općine Metković, Općine Korčula i Općine Dubrovnik ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja općina/gradova, osim u dijelovima koji nisu u skladu s PPDNŽ.

Stupanjem na snagu Odluke o donošenju Prostornog plana uređenja pojedine općine/grada prestaje važiti dio prostornog plana bivše Općine za to područje.

Članak 5.

Tekstualni dio PPDNŽ, Odredbe za provođenje objavit će se u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije", a ostali dio tekstualnog i grafičkog dijela Plana čuvaju se u Županijskom zavodu za prostorno uređenje, Dubrovnik.

Članak 6.

Plan je izrađen u 13 izvornika i ovjeren pečatom Skupštine Dubrovačko-neretvanske županije i potpisom Predsjednika Županijske skupštine.

Pored toga Plan je izrađen na ograničenom broju primjeraka na CD-rom mediju (6 primjeraka) označenih serijskim brojem.

Članak 7.

Tiskani izvornici Plana čuvaju se u službenoj evidenciji Županijskog poglavarstva i Županijske skupštine - Tajništvu županije (2 primjerka), te u Županijskom zavodu za prostorno uređenje, Dubrovnik (2 primjerka) dok će se tri izvornika dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske.

Članak 8.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o donošenju Prostornog plana Dubrovačke županije objavljena u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije" broj 6/02.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Službenom glasniku Dubrovačko-neretvanske županije".

KLASA: 350-01/02-01/28
URBROJ: 2117/1-04-03-61
Dubrovnik, 30. listopada 2003.g.

**Predsjednik
Županijske skupštine
Ivo Orešković, v.r.**

OBAVIJEST

Štovani korisnici,

Pozivamo Vas na pretplatu na "SLUŽBENI GLASNIK DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE" za 2004. godinu.

Godišnja pretplata je u visini 200,00 kuna, cijena pojedinog broja je 20,00 kuna, a uplaćuje se na žiro račun Županijskog proračuna broj: 2401003-1800019006

Model plaćanja: 21 7390

Narudžbe i informacije na adresu: Dubrovačko-neretvanska županija, Tajništvo, Gundulićeva poljana 1, 20000 DUBROVNIK, telefon: 351-416, telefaks: 351-433

Tajništvo
Dubrovačko-neretvanske županije

Izdaje: Dubrovačko-neretvanska županija

Glavna i odgovorna urednica: tajnica Županijske skupštine Ružica Mišković, dipl. iur.

Oglasi se primaju u administraciji lista, Gundulićeva poljana 1, telefon 351-416

Službeni glasnik objavljuje se i na www.edubrovnik.org